

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

- 1908 márczius 7. d. u. 4 órákor. Egyesületi tanács ülése.
" " 9. d. u. 4 órákor. Dohánytermesztési bizottság ülése.
" " 12. d. u. 4 órákor. Állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály ülése.
" " 16. d. u. 4 órákor. Közgazdasági szakosztály ülése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”
dohánytermesztési szakbizottságának

1908. évi márczius hó 9-én (hétfőn) d. u. 4 órákor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. A m. kir. pénzügyminiszterium leirata a múlt évi felterjesztésre.
2. Az ideai dohánybeváltás tapasztalatai.

Dessewffy Aurél gróf s. k.,
elnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”

állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának
1908. évi márczius hó 12-én (csütörtök) d. u. 4 órákor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgy:

Fejőstehenek okszerű takarmányozása. Előadó: **Weiser István dr.**

Teleki Arvéd gróf s. k.,
sz. o. elnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”
közgazdasági szakosztályának

1908. évi márczius hó 16-án (hétfőn) d. u. 4 órákor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgy:

Barabás Endre felolvasása: Agrár reformok Romániában.

Zselénski Róbert gróf s. k.,
szakoszt. elnök.

Luxuslővásárok a Tattersallban.

Az „OMGE.” védnöksége alatt a **Budapesti Tattersall-társaság** által rendezett f. évi tavaszi luxuslővásárok a következő napokon tartatnak: az első tavaszi XXXVIII. sz. vásár márczius hó 21., 22. és 23-án, a második tavaszi XXXIX. sz. vásár április hó 26., 27. és 28-án. Mindkét vásár díjazással lesz egybekötve, melyeknél a díjazás feletti bírálatot az „OMGE.” kebeléből kiküldött bizottságok végezik. Az első vásár bejelentési határideje márczius 5-én, a második vásáré április 10-én jár le. Bejelenteni csakis a vásárszabályokat magukon foglaló bejelentőlapokon lehet, melyeket bárkinek felszólítására a „Tattersall” titkársága (Budapest, Kerepesi-ut 5.) küld meg.

Felhívás.

Az OMGE. 1907 december 8-iki közgyűlésén módosított alapszabályok 50. §-a értelmében „a szakosztályok tárgyalásaiban és működésében az igazgató-választmány által választott szakosztályi tagok, valamint az egyesület többi tagjai közül is azok, akik az egyik vagy másik szakosztályban való közreműködésre az illető szakosztály elnökénél a szakosztály megalakulása előtt vagy azt követően legkésőbb négy héten belül (7. §-a) jelentkeznek, tanácskozási és szavazati joggal bírnak.” Egyesületünk igazgató-választ-

mánya február hó 25-iki ülésében megválasztván az öt szakosztály állandó tagjait, egyszersmind elhatározta, hogy ezen választás közhírré tételétől számított négy hetet tűz ki az egyes szakosztályokba való jelentkezésre.

Felhívom tehát az igen tisztelt egyesületi tagokat, hogy amennyiben valamelyik, vagy esetleg több szakosztály f. évi működésében tanácskozási és szavazati joggal résztvenni kívánnak, sziveskedjenek ebbéli szándékukat legkésőbb f. hó 31-ig beárólag az OMGE. titkári hivatalával írásban közölni, pontosan és szembeütően megjelölve a kiszemelt szakosztályt. Ügyrendünk 19. §-a értelmében az egyesület szakosztályai a következők: a) közgazdasági, b) irodalmi és tanügyi, c) földművelési és növénytermesztési, d) állattenyésztési és állategészségügyi, e) mezőgazdasági ipari, üzemi és műszaki szakosztály.

Megjegyzem még, hogy valamennyi szakosztály ülésén úgy, mint eddig, ezentul is megjelenhet az egyesület minden tagja, csakis a szavazati jog gyakorolhatása lesz a választott és f. hó 31-ig önként jelentkező tagokra korlátozva.

Budapest, 1908 márczius 1.

Dessewffy Aurél gróf s. k.
elnök.

Értesítés.

Több ízben elhangzott kívánság folytán egyesületünk elhatározta, hogy az üzemi osztály munkakörébe az **adókönyvek felülvizsgálását** is felveszi és a három éven belüli, el nem évült adótulfizetések visszatérítését kieszközli.

Szárazság és más elemi csapások esetén a bejelentési eljárásokról és az adóelengedés jogosultságáról szakértője útján tájékoztatást nyújt, továbbá utbaigazításokat ad minden az adóügyre vonatkozó kérdésben.

Az adókönyv-ellenőrző iroda rozsdá és más elemi kár, szárazság stb. esetén az adóelengedés kieszközlésére szükséges lépésekről a gazdákat tájékoztatni fogja.

MAGYAR Gazdasági és kerti

MEZŐGAZDÁK MAGYAR

SZÖVETKEZETE legjobb beszerzési forrása

Felhívjuk t. tagjainkat, hogy az adóügyekre vonatkozó összes kérdésekben szíveskedjenek az OMGE. üzemi osztályához fordulni, ahonnan a szükséges szaktanácsokat mindenkor készséggel megadjuk.

Igazgató.

Egyről-másról.

(A vetések állása és a gabonapiac helyzete. — Egy tőzsdetanácsos a spekulációról. — A drágasági ankét. — Gazdasági alapok.)

Az utóbbi csapadékdús, enyhe napok nem maradtak hatás nélkül a fejlődő vetésekre. Örömmel tapasztaljuk azt, hogy országsszerte javulás állott be a gyengébb vetések fejlődésében. Lassan tiszta képet nyerhetünk már arról is, miként teltek ki a vetések, okozott-e nagyobb károkat a hótakaró nélküli fagy, történt-e nagyobb mérvű kifagyás? Gabonaártudósító irodánkhoz beérkezett jelentések némelyike tájékoztatással szolgál e kérdésekre és nagyjából, amíg általánosabb képet nyerhetünk, megelégedéssel vehetjük tudomásul az erre vonatkozó tájékoztatásokat, mert a jelentésekben az tűnik ki, hogy a tél minden nagyobb veszély nélkül folyt le, a növényzet nem igen szenvedett a rendellenes téli időjárás miatt. Ezzel persze nem mondják a jelentések azt, hogy olyanok a vetések, mint amineknek normális körülmények közt lenniük kellene. Hiba még mindig tapasztalható, amely azonban nem a tél, hanem az ős hibája. Ezt a hibát kedvező tavaszi időjárás még mindig kiküszöbölheti, különösen akkor, ha a csapadék nem fog szélsőségekben jelentkezni. Hosszu tavaszra van szükségünk, hogy a vetések kiheverhessék őszi bajaikat.

Márczius hava kedvező időjárással köszöntött be és ha a csapadék egy időre szünetelni fog — mert lassan sok is már az áldásból — enyhe idő mellett a növényzet legerőteljesebb fejlődésnek, bokrosodásnak indulhat.

Megnyílt a hajózás, amely a tőzsde naptára szerint a tavasz kezdetét jelenti. A jégtábláktól mentes folyók hátát most már roskadásig megterhelte az uszályhajóknak kellene barázdával hasítani és szünet nélkül kellene a felszabadult vízi uton Budapestre özönlő vízi és vidéki készleteknek. Legalább is a budapesti malmok téli alkalmukban így látták a jövőt és édesen szunnyadtak akkor is, midőn a szinte képtelenségű sülyedt gabonaárak uralták a piacot. Nagy csalódással járt azonban ébredésük. A megálmódott készletek egyelőre csak nem akarnak Budapestre megérkezni, az örleményszállítás pedig ezzel szemben erőteljesebb irányzatot vett. E két szállítási momentum számtani eredménye világos. A malmok gabonakészlete egyre fogy, új készlet pedig nem érkezik. Mi következik ebből? Csakis az, hogy a forgalomba kerülő csekély készlet nem maradhat meg ezen az árszínvonalon, amelyen ma áll, a kontremin baisse törekvését az egészséges áralakulásnak le kell vernie és a malmok kénytelenek lesznek

— eddigi tartózkodó álláspontjukat feladva — drágább áron beszerezni az őrléshez szükséges gabonát.

A spekuláció különben a lefolyt héten kezdett kissé engedni szertelenségéből és ma már a készáru kínálata és kereslete veszi át az árak irányítását, vagyis a tőzsde menete lassan a rendes kerékvágásba kerül. Az 1907. évi gabonatermés világszerte rosszul ütött be, annyira, hogy felesleggel nem igen fogunk rendelkezni aratásig. Addig éppen csak hogy elegendő lesz a készlet és így mégis csak be kell következnie annak az időpontnak, amidőn kifejezésre jut a gabona valódi értéke. A spekuláció előidézte négy koronás árnyaltást, amely a buzánál tapasztalható, ha nem is egyszerre, de lassan ugyanolyan arányú áremelkedésnek kell felváltania. Az importparitás kérdése nem hiába vetődött föl az ősszel. Igaz, hogy akkor még kissé korai volt, azt is a spekuláció idézte elő, de aratásig mindinkább előtérbe kell nyomulnia ismét az importparitás árjegyzésének, amely most már nem a spekuláció, hanem a természetes árfejlődés következménye lesz.

A pénzügyminiszter által összehívott drágasági ankét, amelyvel lesz alkalmunk még bővebben foglalkozni, Császár Jenő tőzsdetanácsos fejtegetve a drágaság okait, rámutatott beszéde folyamán arra az erkölcstelen spekulációra, amely a gabonaárak alakulását befolyásolja. Még egy évvel ezelőtt is talán méltó csodálkozást keltett volna föl egy tőzsdetanácsos ily értelmű kijelentése, ma már azonban, midőn csak a közelmúltban is azt tapasztalhattuk, hogy a budapesti tőzsdén tanyát ütött szertelen spekulációt a biggadt gondolkodású kereskedői körök is elítélték és az érdekeiket képviselő lapjukban nyíltan elhangzott az a vélemény, hogy itt a legfőbb ideje annak, miszerint — éppen a spekulációt korlátozandó — a tőzsde mielőbb megreformáltassék, egyáltalában nem csodálkozunk azon, sőt természetesnek tartjuk. A tisztességes kereskedelem érdeke, hogy a kereskedelem irreális fattyuhajtásai lenyíraltassanak. Császár Jenő tőzsdetanácsos sem kíván egyebet, mikor a kormány figyelmét felhívja a tőzsdei erkölcstelen spekulációra, mint azt, hogy a kereskedelmi élet megtisztíttassék. Ha nem is mondja ki nyíltan azt, hogy szükségesnek véli a tőzsdereformot, fentemlített kijelentése csakis arra czélozhat, mivel a tőzsdei kereskedelem fattyuhajtásai másként el nem pusztíthatók. Örömmel látjuk azt, hogy a tőzsde reformjára irányuló törekvéseink mind erősebb támogatást nyernek tőzsdei és kereskedelmi körök részéről is. Ez igazolja leginkább azt, hogy ezirányú törekvéseink nemcsak jogosak, hanem sürgősen meg is valósítandók.

A mostani ankétan elhangzott néhány felszólalásban is feltűnt megint az a rövidlátó elfogultság, mely az áralakulás általános, gazdasági törvényszerűsége alapuló irányzatából

éppen csak a mezőgazdasági termést akarná kirekeszteni, azt kívánván tőle, hogy míg körülötte minden megdrágult, adja a maga termékeit most is a husz-harmincz év előtti áron. És felhangzott persze mindenféle variációkban a jól ismert régi nóta is, hogy „a drágulást az agrárius vámpolitika okozta”.

Ez a mindegyre visszatérő állítás már magán az ankétan fényes visszautasításban részesült az OMGE. képviselői, Rubinek Gyula és Jeszenszky Pál részéről, akiknek talpraesett fejtegetései egészen új szempontokat hoztak a vitába s remélhetőleg az ankét tanulságait valamikor talán leszűrő kormány részéről is a megérdemelt figyelemben fognak részesülni.

E fejtegetések kiegészítésül — amelyekre még lesz alkalmunk visszatérni — csak azzal az állítással szemben kívánunk állást foglalni, mintha a mi agrárvámjaink valami speciális, igazságtalan és egyoldalú előnyt adnának a termelőnek a fogyasztókkal szemben és mintha a hazai termelésnek az agrárvámokban biztosított jogos védelme volna a „drágaság legfőbb okozója” s a megélhetési viszonyok általános javulásának legfőbb akadály, amit sajátos következetességgel éppen azok hirdetnek leghangosabban, akik az ipari termelés részére a legerélyesebb vámvédelmet követelik.

Ezzel szemben hivatkozunk rá, hogy pl. a buza, az élőállatok és a hus vámjai Németországban, Franciaországban, Olaszországban és Spanyolországban magasabb — sőt egyes tételeknél tetemesen magasabb — mint a mi megfelelő vámtevételeink, míg viszont a buzára, rozsrá, tengerire vámot nem vető Belgiumban semmivel sem olcsóbb, sőt drágább a kenyér, mint a szomszédos védvamos államok piacain. Az agrárvámok nagy szükségességét a nemzeti termelés védelmére és üdvös hatását a helyes és méltányos áralakulásra bizonyítja különben az is, hogy csaknem minden állam védelmezi saját mezőgazdasági termékeit magasabb vagy alacsonyabb vámtevételekkel, még az oly államok is, amelyek szükségletük nagy részét behozattal kénytelenek fedezni, így pl. Svájc.

Kétségtelen, hogy az általános drágulás világszerte érvényesülő tendenciáját ezeknek az államoknak a lakosai is érzik, de mindamellett legtöbbjünkben a mieinknél magasabb vagy hasonló agrárvámok mellett is virágzó gazdasági életet találhatunk! Aminek nem kis mértékben az az alapja és magyarázata, hogy éppen a virágzó mezőgazdaság a hazai gazdasági viszonyok általános fellendülésének legbiztosabb, leglényegesebb tényezője. A helyes agrárpolitika tehát nemhogy gátja volna a haladásnak, de sőt egyik legszükségesebb, legezérveztetőbb eszköze annak, mert ez biztosítja a mezőgazdasági kultúra és termelés emelkedését s ezáltal a föld fokozódó jövedelmezőségét. Nemesak mezőgazdasági, hanem egyenesen nemzeti érdek eszerint a józan és tulusoktól ment agrárpolitika érvényesülése, mert ahol a gazdának jó sora van, ott a kereskedelem és ipar is boldogul, ott az egész ország fejlődik, halad és felvirul.

Külön ártételek mindenféle gazdasági célokra



ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEKÉNTI TÁRSULAT
BUDAPEST

ugyszintén **MAGANJARÓK** (utimozdonyok) cséplési, vontatási és szántási czelokra, (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.) Referenciák az ország minden vidékéről.

Legtökéletesebb rendszerű
Gőzcséplő-készletek

„Mig közgazdasági kérdéseket közjogi szempontból itélünk meg, addig tehetetlenek vagyunk.“ Eféle kijelentéseket tett Barabás Béla, a magyar szélbali politikának egyik tipikus képviselője, aki nemrégén még annak az iskolának tanító-mestere volt, mely elsősorban a politikai erők kifejtésétől várta az ország boldogulását. Kerek két esztendeje lépett ez az iskola a gyakorlati kormányzat terére s volt alkalma közelebről megfigyelni azokat a mozgató erőket, melyek a nemzetek fejlődésében, versenyképességében és jólét felé haladásában a döntő szerepet játszzák. És ime, Barabás Béla bizonyára sokakkal együtt többé nem a jelszavas közjogi erőfeszítésekben és nem az élet gyakorlati kérdéseit háttérbe toló politikai problémák kiélezésében látják a nemzet emelkedésének feltételeit, hanem a munka, a szorgalom czéltudatos gazdasági erőnyeiben. A gazdasági erő és a vele járó egyéni függetlenség az egyetlen szilárd alap, melyre a jövőt építeni lehet és ez az egyetlen alap, mely a nemzet függetlenségi törekvéseit is biztosan megbirja. Ellenben futóhomokra épít az, aki a benső erőgyűjtés feladatait kicsinyelvén és háttérbe szorítván, hatalmas tényezőkkel szemben kétséges politikai küzdelmekbe ragadja a vérszegény, a gyenge és könnyen demoralizálható társadalmat.

Hiszszük, hogy mint Barabás Bélának, ugy társainak is felnyitották szeméit az élet tapasztalatai s ha a józan belátással párosulni fog az őszinte beismerés bátorsága, akkor a magyar szélbali politika olyan kedvező fordulathoz jutott, melynek következményei az országot beláthatatlan nagy haszonnal kecsgetetik.

Mi, kik a gazdasági erőkre támaszkodó józan irányzat hívei és hirdetői voltunk mindenkoron, meglegedettséggel és örömmel szemléljük a törekvések, czélok és az eszközök tisztulásának folyamatát és nagy reményt fűzünk ahhoz az egyelőre batoratlan, de végül is megindult kísérlethez, mely a függetlenségi párt politikájának gazdasági alapokra való fektetését czélozza. Mert hittünk szerint csakis a minden vonalon erőteljesen megindított gazdasági munka nyomán inaurálható az igazi nemzetpolitika.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Észrevételek a zabosbüköny természetéhez.

☞ Az utóbbi években a szántóföldi szalastakarmánynövények termesztése jelentékeny emelkedést mutat s ma már sok olyan gazdaságot találunk az ország különböző részeiben, amelyekben a területet nem sajnálják a szalastakarmánynövényektől. Ezen gazdaságok sorában is azonban sok olyan akad, amelyikben a szalastakarmánynövényeknek szánt területet rosszul használnak ki, amennyiben sokszor nem úgy járnak el a természet végrehajtásánál, mint kellene, aminek rendesen az a következménye, hogy kevés a takarmány s emiatt rosszul tartják az állatokat, amelyek ez oknál fogva nem termelhetnek annyit, hogy a jogos várakozást kielégíthetnék.

Ez alapon nem lesz érdektelen, ha most, a vetési időszak küszöbén egynehány észrevételt fűzünk a magyar gazdák legkedveltebb s legfelkapottabb szántóföldi szalastakarmánynövényének: a zabosbükönynek a termesztéséhez.

A zabosbüköny természetének a végrehajtásánál sok esetben kifogásolható, hogy a keverék aránya helytelenül van megállapítva, amely miatt vagy nem terem elég sok takarmány, vagy a minőség nem olyan, mint lenni kellene.

A keverék aránya sok gazdaságban azért helytelen, mert a vetőmagnyerésnél nem helyesen járnak el; ugyanis azt az eljárást követik, hogy a takarmánynak vetett zabosbüköny ritkább részét meghagyják magnak, ahelyett, hogy a magbükönnyet teljesen külön — igényeinek mindenben eleget téve — természetnek. Ezen eljárás rendes következménye az, hogy a büköny mennyisége a keverékben megapad, így romlik a takarmány jósága. Ha azután az ilyen bükönyszegény keverék etetésére kerül a sor, mindent okol a gazda a tejhozam megapadásáért vagy az állatok leromlásáért, csak a saját felületes eljárását nem.

Szükségtelen bővebben bizonyítgatnunk, hogy csak úgy nyerünk elég sok és elég jó minőségű vetőmagot, ha a magbükönnyet teljesen elkülönítve természetjük s a keveréket a vetés előtt csináljuk meg.

A keverék megállapításánál sok helyen abban is hibáznak, hogy súly szerint mérik ki a keveréket felvett növények magját. A zabosbükönnyel a magmennyiség mindig úrmértékkel mérendő ki. Ha tekintetbe vesszük a két fajjal közötti nagy különbséget, e szabály fontosságát nem kell bővebben magyarázgatni.

Leggyakrabban a keverék arányának megállapítása körül hibáznak a gazdák. Erre vonatkozólag az a legfontosabb szabály, hogy a keverék arányát mindenkor a büköny diszlesének alapul vételével kell megállapítani, mert a büköny mennyisége szabja meg a takarmány minőségét és nem az a cél, hogy sok, de gyenge, hanem inkább, hogy kevesebb mennyiségű, de kifogástalan minőségű takarmányt nyerjünk. A zabosbüköny ugysem valami olcsó takarmány, ezért ha már drágán fizeti meg a gazda, legalább jó minőségű takarmányt nyerjen. A büköny diszlesé arányában a keverékbe vesszünk:

$\frac{3}{4}$ rész bükönnyet és $\frac{1}{4}$ rész zabot (100 l. bük., 50 l. zab)	
$\frac{2}{4}$ " " " " " " (75 " " 75 " ")	
$\frac{3}{5}$ " " " " " " (90 " " 60 " ")	
$\frac{3}{4}$ " " " " " " (115 " " 35 " ")	

Hogy e tekintetben mennyire nem szabad sablon szerint eljárni, bizonyítja egyik fejmegyei gazdaság példája, ahol az egyik táblán $\frac{2}{3}$ rész büköny és $\frac{1}{3}$ rész zab arányban nyertek 18 q. sok zabból és kevés bükönnyből álló takarmányt, az ezzel társosodós táblán pedig hasonló keverék arányu vetés után 31 q. prima minőségű, majdnem tiszta bükönyszénát. A magyarázata a nagy különbségnek az, hogy az előbbi táblán mindig gyengébb a büköny fejlődése, mint a másodikon.

Arra vonatkozólag, hogy a keverék arányának milyen befolyása van a termék nagyságára és minőségére, például szolgálhat a magyaróvári akadémia kísérleti terén 1906 tava-

szán végzett kísérlet, mely szerint a kat. holdankénti szénatermés volt:

$\frac{2}{3}$ rész büköny, $\frac{1}{3}$ rész zab után:	25'00 q.
$\frac{2}{5}$ " " " " " "	23'50 "
$\frac{1}{4}$ " " " " " "	22'00 "
$\frac{3}{8}$ " " " " " "	17'80 "
$\frac{3}{5}$ " " " " " "	25'00 "

Tehát a $\frac{2}{3}$ rész büköny és $\frac{1}{3}$ rész zab, valamint $\frac{3}{5}$ rész büköny és $\frac{2}{5}$ rész zabból álló keverék adta a legnagyobb termést, ennél volt a széna minősége is a legmegfelelőbb. És óvartott tényleg ilyen arányban szokta az akad. gazdasága a keveréket megállapítani.

Némely vidéken — így pl. a Dunántul sok gazdaságban — szokás a keverékben a zab egy részét árpával helyettesíteni. Előnyül hozzák fel ezen eljárásnak, hogy az árpa jobb minőségű — edesebb és puhább — takarmányt szolgáltat s a széna is hamarabb kiszárad, mintha zab volna a keverékben, minthogy az árpa bütkei nem tartják oly soká a nedvességet, mint a zabé.

A magam részéről azonban nem tudom méltányolni ezeket az okokat, mert az árpának hátrányul tudom be a zabbal szemben először is, hogy szalmája gyengébb, tehát a büköny hamarabb lehuzza, aminek következtében könnyen megsárgulnak a büköny levelei, ez pedig rontja a takarmány minőségét; másodszor a zab nagyobb tömeget szolgáltat, mint az árpa, anélkül — hogy kellő időben lekaszáva — minősége gyengébb lenne; harmadszor, mert épp ha az árpa kissé megvénül, a megkeményedett szakált az állatok nem szívesen fogyasztják és ez gyakran bekövetkezik, ha a takarmányt a büköny teljes virágzásában kaszálatjuk, mert az árpa gyorsabb fejlődésű, mint a zab. Tehát semmiképpen sem helyeselhető a zabnak az árpával való helyettesítése a keverékben.

A zabosbüköny termesztése körül elkövetett hibákkal kapcsolatban ezt is fel kell említenem, hogy tulajdonképpen ezt a takarmányt sok esetben tulbecsülik a magyar gazdák, amennyiben olyan viszonyok között is, amidőn a zabosbüköny vagy nem diszlik jól, vagy nem szolgáltat elég jövedelmet, fenntartják a termesztését.

Nem vagyok a zabosbükönynek ellensége, nem is tagadom el jó tulajdonságait, mint az őszi kalászosok kitünő előveteményét mindazonáltal csatlakozom azon gazdák nézetéhez, akik azt tartják, hogy termesztése csakis abban az esetben helyénvaló, ha kat. holdanként legalább 24 q. száraz szénatermést szolgáltat. Ahol ezt nem adja meg, ott igen drága takarmány s termesztéséhez ragaszkodni annyival inkább hiba, mert van egy másik keverék takarmány, amely a zabosbükönnyel ilyen viszonyok között első sorban hivatva van helyettesíteni, ez a zabosborsó.

A zabosborsó teljesen pótolhatja a zabosbükönnyet, mert:

a) Nem olyan igényes a talaj összetétele és termőképessége tekintetében. Ugy a közönséges tavaszi takarmányborsó, mint különösen a homoki borsó szerényebb igényű növények, mint a tavaszi büköny. Ennek tulajdonítható, hogy oly gyengébb termőképességű homokos, vagy tulmeszes talajokon, ahol a zabosbüköny 13—15 q. szénatermésnél többet még kedvező időjárás esetén




WOHANKA FÉLE
NYERSOLAJ-(NEM BENZIN) MOTOROK
és LOKOMOBILON.
NEM TŰZVESZÉLYES, NEM ROBBANÓ!
LEGOLCSÓBB ÜZEM!
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK
WOHANKA ÉS TÁRSA.
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 76.

HAZAI GYÁRTMÁNY!
 HELLER MÖR X.

fizetés és teljesített szántás utáni jutalékból álljon, ez az egyedüli biztos mód a gépek jó kihasználására nézve.

Évek során át vezettem gőzkeszántásokat s az ott szerzett tapasztalatokból mondhatom, hogy az itt kifejezésre jutott számok konzervatív szellemben tartattak és feltétlenül elérhetőek és betarthatók.

Dáni József.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A selypi répapermetező.

I.

Hazánk cukorrépa- (avagy takarmányrépa) termesztésének egyik legnagyobb ellensége a répaparkó (répabogár).

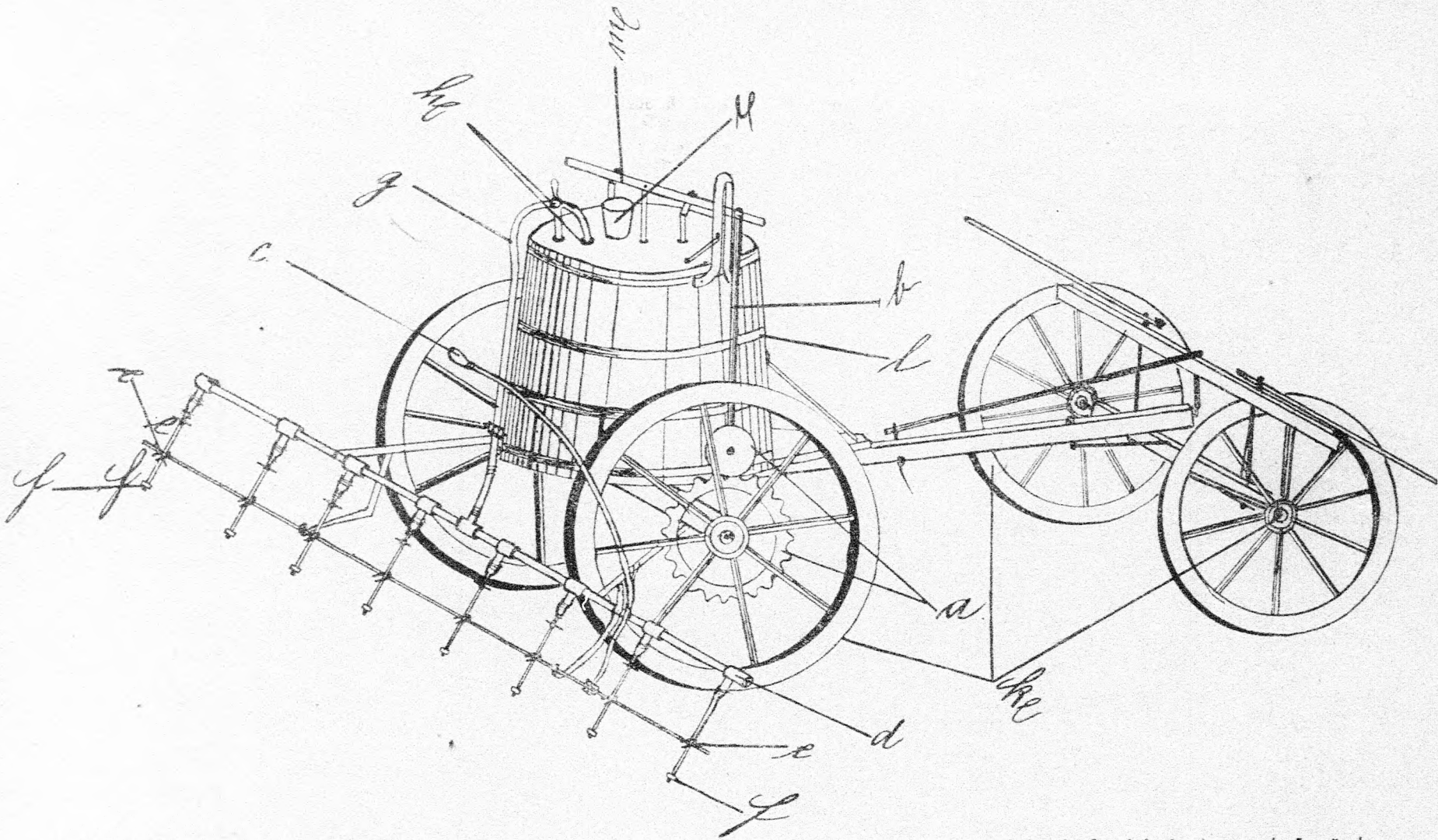
Azon gazdatársaim, kik cukorrépapermesztéssel foglalkoznak, avagy foglalkoztak, bizonyára szomorú tapasztalatból ismerik mindazon nagy kiadásokat s még élénk emlékezetükben lesz mindazon fáradtságos és mégis legtöbbször hiábavaló munka és kellemetlenség, amely a többszöri répavetéssel jár, egyaránt károsítva a természetet csekélyebb répahozadék alakjában, valamint a gyárost is csekélyebb holdankénti cukorhozamban. Hiszen sok répapermesztőt a répaparkó elleni hiábavaló és sikertelen küzdelem tartott vissza a cukorrépapermesztési terület fokozásától, sőt sokan vannak olyan gazdák is, akik a cukorrépapermesztést egészen abbahagyták, nem bírva a répaparkók előzőnlésével megküzdeni.

Ismeretesek bizonyára azok előtt, kik a termesztés ez ágazata iránt érdeklődnek, mindazon módszerek és eszközök, a melyek eddig

tében a répaparkó életmódját, szokásait stb. leírnam, hiszen ezen anyaggal rövid idő előtt 3 kiváló tudósunk, nevezetesen: Cserhádi Sándor, Linhart György és Jablonowski József urak részletesen és behatóan foglalkoztak és eddigi észleleteikkel és tapasztalataikkal úgy írásban, mint szóban beszámoltak.

Jablonowski József ur vándorelőadásain sok szakszerűséggel foglalkozik különösen a répaparkó kézzel való szedésének kérdésével. (Hadjárat a répapogarak ellen Budapest, 1907.) Ezen előadottakból nem emelhetem ki eléggé azon részeket, amelyeket saját tapasztalataim is igazolnak, de nem hagyhatom minden megjegyzés nélkül azon ajánlott módszer felemlítését sem, mely a répaparkónak répatábláinkon kézzel való szedését, illetve pusztítását czélozza.

Ezen módszer szerény nézetem szerint felette költséges és alig vezet végleges célhoz. Nagyon



51. ábra. A Selypi permetező oldalnézete. a) fogaskerékáttelemek (1:4); b) forgattyu hajtórúd; c) permetezősor szabályozó; d) szórócső; e) permetező csövek elzárócsapokkal; f) permetező sugárdíók; g) nyomócső; h) háromágú elzáró csap visszahúzóval; i) töltő tölcser szűrővel; k) fakocsiallvány szabályozható előkormányval; l) fatartály (reservoir); m) felső emeltyűkar.

A cukorrépapermesztés néhány év előtti föllendülésével párhuzamosan, de mintegy hatványozva szaporodott a répaparkó is annyira, hogy az utóbbi években majdnem országos csapássá növekedett azon kár, amelyet ezen rovar répavetéseinben évről-évre okoz és amelyel szemben eddig majdnem tehetetlenek voltunk, minden praktikus eszköz híján.

rendelkezésünkre állanak a répaparkó-kár leküzdésére és így fölöszlegesen tartom ezeket egyenként felsorolni. Csakis azon két módszerről óhajtok véleményt mondani, amelyeket az utolsó időben több oldalról ajánlottak; ezek: „a répaparkónak kézzel való szedése”, valamint „a répaparkó ellen méregpermetezéssel való védekezés”. Terjedelmes lenne, ha én ezen ezikk kere-

kétségesnek tartom, hogy tisztán a répaparkók kézzel való szedésével ezen makacs ellenségtől egyszer és mindenkorra — még idővel is — megszabadulhassunk, azonban nem tartom kizártnak, hogy lelkiismeretes, szorgalmas szedéssel és az eddig ismert összes tapasztalatok szorgalmas megtartásával a répavetést némi valószínűséggel megmenthessük.

JOHNSTON

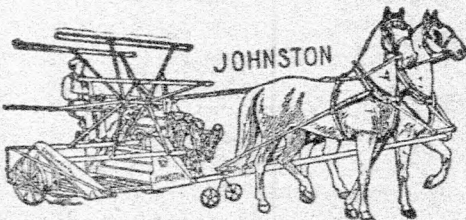
mélyvágású fűkaszálógépei
marokrakó aratógépei
és kévekötő
szénaforgató és szénagyűjtőgépei



a legjobbak a világpiacon

és kiválóan alkalmasak a magyar viszonyokra. A Johnstons-pek

csekély vonóerőt igényelnek.



dől, kavardott gabonában is jó munkát végeznek s feltűnően

A gépek szerkezetének tökéletességéért s anyaguk elsőrendű voltáért készséggel szavatolunk.

Vezérképviselőt és főraktár: **Bächer Rudolf Melichar Ferencz** cégénél

BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Tessék ismertető leírást kénni.

Tessék ismertető leírást kénni.

Ha azonban sikerült már elérni ezen örvedetes és kívánatos célt, semmi biztosítékot sem nyerünk arra nézve, hogy az időjárás viszonyosságából kifolyólag nem fogunk-e a következő évben esetleg megkettőzött, vagy megháromszorosodott ellenséggel szemben állani, mert hiszen ismeretes azon körülmény, hogy nemcsak azon répbarkókkal kell megküzdenünk, amelyek répa- avagy árpatarlóinkon teleltek, hanem azzal a beözönléssel is kell számolnunk, amelyet meglepetésszerűen hoz át raj alakjában szomszédaink határából egy barátságos szél, avagy szélesenedes meleg nap, elárasztván összes répatábláinkat mint a sáskajárás. Ezen repülő veszedelemmel szemben még répatábláink védőárkai sem képeznek akadályt.

nált semmit. Hiszen majdnem bizonyosnak mondható, hogyha p. o. egy meghatározott területről 50 l. répbarkót semmisítünk meg, ugy azon területen levő répbarkónak még mindig csak nagyobb részét, de mégis csak egyrészt szedtük össze.

Ezen területen bizonyára visszamaradt még az összeszedett mennyiség körülbelül 30—50%-ának megfelelő számú barkó, ami még mindig elég ahhoz, hogy gyenge palántáinkon a kár és végveszély bekövetkezhesse.

Nagy nehézségekkel jár továbbá vasár- és ünnepnapon a kellő munkásiatszám összetoborzása. Hogyan védekezzünk a répbarkó ellen esős napokon? Pedig a répbarkók vasár- és ünnepnapokon is, valamint közvetlenül esők után

alkalmaztatnák is a barkószedésnél, oly érzékenyen terhelné a répaművelési költségeket, hogy az esetlegesen elért kedvező eredmény nem áll arányban a reá fordított költségekkel.

A tapasztalat vitt tehát arra, hogy a répbarkók kézzel való pusztítását a répatáblán egészen elhagytam, csakis a tábla körülárkolását tartván fenn Jablonowski József ur által körülírt módon. A szedést ezen futó árkokban a mászó répbogarak ellen már hosszú éveken át sikerrel végzem, mert a reá fordított költség minimális, tekintetbe véve azon tekintélyes mennyiségű répbarkót, amelyet ezen árkokban épp abban a legkritikusabb időben összeszedhetünk, amidőn répavetésünk vegetációja megindul és amidőn répapalántáink fiatalok.

Végezül tüzvén ki a répbarkók lehető teljes kipusztítását, a répbarkó elleni védekezés másik módjával, a méreggel való répapermetezést kíséreltem meg és ma már azon helyzetben vagyok, hogy azon nézetemet merem kockáztatni, hogy ez azon ut, amely kellő berendezéssel és lelkiismeretességgel fogatosítva az eredmény minden kilátásával kecsegtet.

Ha a méreggel való répapermetezéssel mostanáig — legalább hallomásom szerint — nevezetesen eredmények még nem értek el, ugy ez nem a méreg hatásán, hanem meggyőződés szerint tisztán egy praktikus eszköz hiján mulott, mert az eddigi általam ismert kézi vagy fogatos permetező vagy nem feleltek meg tökéletesen a czélnek, avagy munkaképességük oly csekély, hogy nagyobb területen sikerrel nem voltak alkalmazhatók.

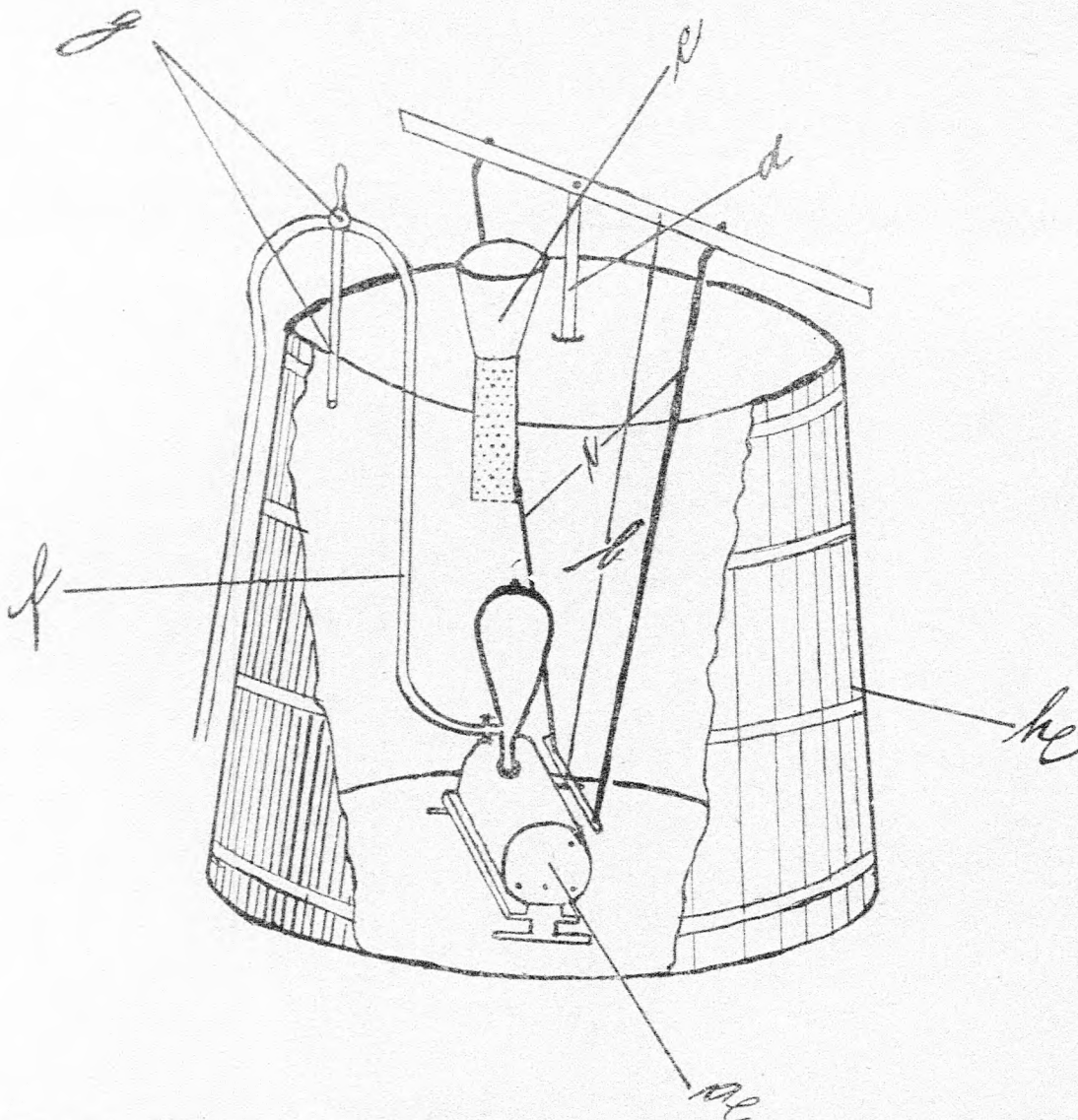
Amint azt elébb mondtam, miután meggyőződést szereztem arról, hogy a méreggel való permetezéssel helyes nyomon járok, azon feladat megoldása előtt állottam, hogy egy olyan szerszámot, illetőleg répapermetezőt konstruáljak, mely a czélnek minden körülmények között megfelel.

Ezen permetezőnek olymértvű munkaképességgel kell bírnia, hogy nagyobb területeket gyorsan lehessen bepermetezni, tehát egy hirtelen nagyobb mértékű és szétágazott répbarkóbeözönlés ellen sikeresen és olcsón lehessen védekezni.

Méreg gyanánt a klórbáriumot szemeltem ki legalkalmasabbnak és kísérleteim csakis ezen anyagra szorítkoznak, miután az arzénmérgeket már drágaságuknál fogva is minden kombináción kívül hagytam.

Hosszu éveken át való kísérletezések során végtére sikerült egy oly répapermetezőt szerkesztenem, amelyről ha nem is állítom, hogy egyik vagy másik irányban nem volna tökéletesíthető, de azt mindenesetre mondhatom, hogy már mai kivitelében is a czélnek tökéletesen megfelel, amennyiben ezen répapermetezővel répbarkó elleni hadjáratot, mint saját több évi tapasztalataim mutatják sikerrel lehet megindítani és egy kis lelkiismeretességgel eredményesen befejezni, sőt éveken keresztül alkalmazva ezen répapermetezőt, a répbarkók mennyiségét, mint ezt egész határozottan mutatja, annyira meg lehet tizedelni, hogy idővel a répbarkó előreláthatólag nem lesz többé számbavehető és lomoly ellenség.

Tekintettel ezen kérdés országos fontosságára, valamint tekintettel azon körülményre, hogy

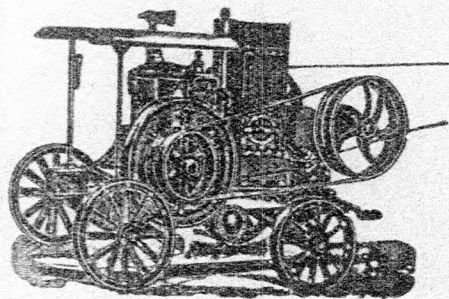


52. ábra. A Selyp-i permetező belső szerkezete. a) kettős működő szívó és nyomó szivattyú; b) kettős emeltyűkarok; c) szivattyú hajtorodak; d) felső emeltyűkar támasztéka; e) töltő tölesér szűrővel; f) nyomócső; g) háromágú elzáró csap visszáművelő; h) fatartály.

A veszély mérve főleg a répbarkók mennyiségétől függ.

Élénk emlékezetemben áll olyan eset is, amidőn 5-ik 6-ik levélben álló megkritikott és bekapált répatáblával június hó első napjaiban 12 óra lefolyása alatt tökéletes munkát vitt véghez a répbarkó. Az ilymértvű beözönlés ellen pedig a legszorgosabb szedés még az ismert szabályok szigorú betartásával sem hasz-

egyáltalában erős étvágyuak. Majdnem lehetetlen még hétköznapokon is, a nagyobb területen való répapermetezésnél a kellő számú bogárszedőknek beszerzése, különösen a mai megdrágult napszámviszonyok között. Az apró gyerekek, mint ezen czélra legalkalmasabb emberanyag, iskolakötelesek, tehát kellő számban nehezen szerezhetők be. Iskolából kinőtt munkaerő akár napszám-, akár általánymunkába



OBERURSELI MÓTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

BÉCS, VI/2., Gumpendorferstrasse 72/H.

LEGOLCSÓBB HAJTÓERO A „GNOM“ BENZIN-PETROLIN-MÓTOR

3000-nél több üzembn ■ Könnyen kezelhető. ■ Villanyos gyújtással. ■ Oki. gépész felesleges. ■ Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. ■ Magyar levelezés. ■ Referenciák beszerozhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlek (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sáreud (Fehérmegye).

ezukorgyártással is foglalkozom, elállottam ezen gép szabadalmazásától és ezen fontos kulturáragazat országzerte újból való fellendüléséhez részemről is hozzá akarván járulni, rendelkezésre bocsátom azonban első sorban összes répatermesztőimnek, valamint cukorrépat termeszto gazdátársaimnak mindazon észleleteimet és tapasztalataimat, amelyeket e téren alkalmam volt szerezni, röviden bemutatván ezen gép rajzát és szerkezetét, valamint dióhéjban leírván azt a rendszert és módszert, amelyet birtokomon a répabarkó elleni védekezés czéljából már több éven keresztül sikerrel alkalmazok.

II.

A selypi répapermetező leírása.

Széles keretekkel épített fakocsiszerkezetre előkormányval ellátva egy fából készült edény (a réservoir¹⁾) van ráerősítve, melynek köbtartalma körülbelül 250 l. A betöltés vastósér alaku nyíláson át történik, ahol a folyadék szűrőkön keresztül jut az edénybe.

A kád belsejében egy kettős működő szívó és nyomó öntöttvas szivattyu van elhelyezve, mely könnyen ki- és beszerelhető. A szivattyu dugattyuja bőrkarmantyukkal van ellátva; a szelepek is bőrből vannak, hogy könnyen legyenek kicserélhetők. A permetező szivattyu-ágat a kocsierek hozzá működésbe, mely czélból a jobboldali hátsó kerékagjának belső oldalán fogaskerékszerkezet van alkalmazva. E fogaskerekek egy forgattyut hajtanak, mely forgattyu állítható kisebb vagy nagyobb löketre, miáltal erősebb vagy gyengébb permetezés érhető el. A nyomósó háromágú csappal van felszerelve, úgy, hogy a folyadékot vagy a permetező-szerkezetbe, vagy a fakádba vissza lehet bocsájtani, miáltal semmi tulnyomás sem keletkezhetik. A permetezőcső a permeteződiókkal együtt feljebb vagy lejjebb állítható, amint a szeles vagy széleses idő ezt megkívánja. A gép 8 permeteződióval van felszerelve, amelyek megfelelő távolságra állíthatók.

Alkalmos helyen a permetező-szerkezeten szabályozó kar van megerősítve, miáltal lehetőségessé válik, hogy a permeteződiók akár jobbra, akár balra mintegy 5 cm-nyire eltolhatók legyenek és a permet a répavetés, avagy a gép rossz kormányzásából eredő hibás sorok nyomán is szabályozható legyen. A permetezőgép teljesen felszerelve körülbelül 280 kg.-t, megtöltve pedig mintegy 520 kg.-t nyom. Különböző az itt látható vázlatrajzok pontos felvilágosítást adnak a gép szerkezetéről.

Ezen permetezőgép házi előállítása, költsége, felszámítván a felhasznált anyagok piaci árát, valamint a reáfordított munkaidőt, 210 K. A helyi viszonyokhoz képest valószínűleg csekély eltérésekkel mindenütt többé-kevésbé hasonló áron lesz összeállítható.

III.

Adatok és költségcsámítások.

A selypi répapermetezőgép munkabírása egy lovat befogva, 12 órás munkaidő mellett minimum 15 magyar hold naponta. Egy magyar

¹⁾ A réservoir neve magyarul ez esetben — kád!
Jablonski.

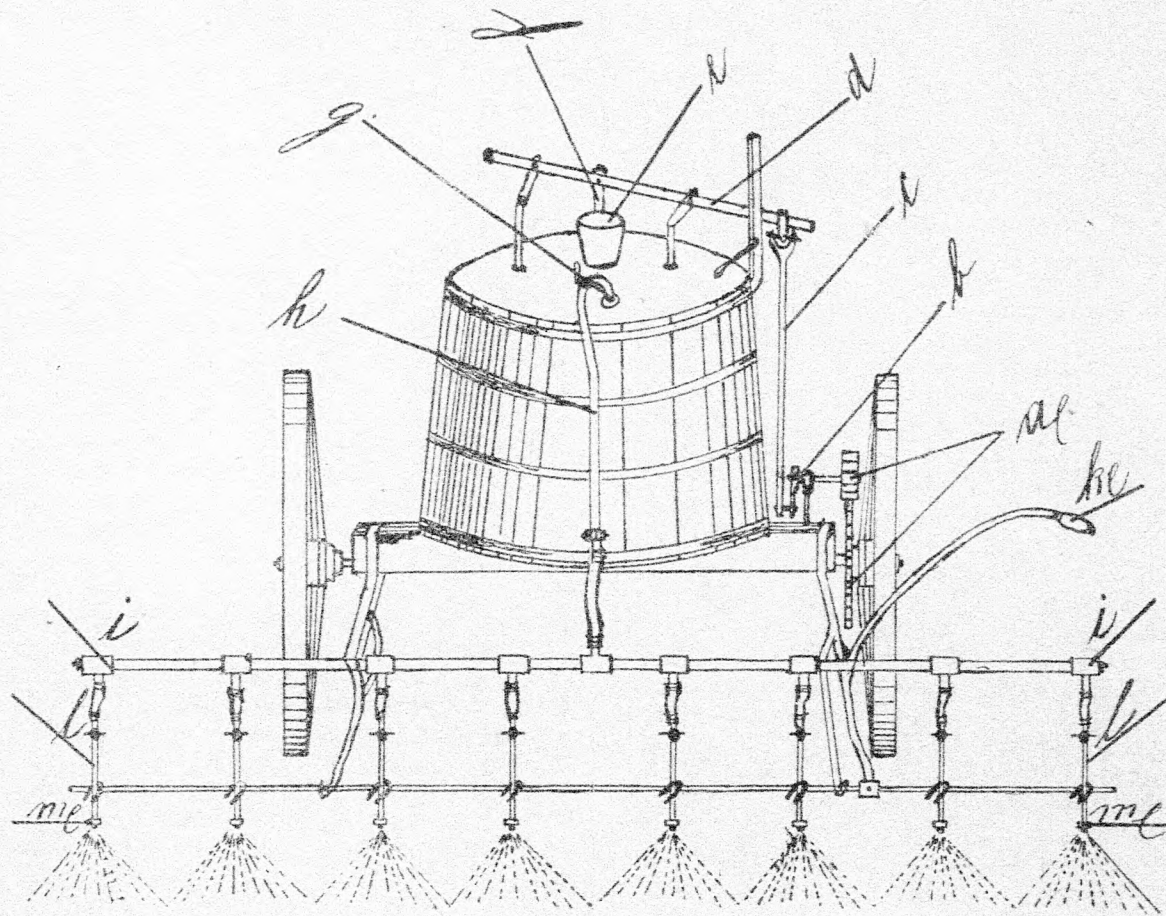
holdra 120 l. permetező folyadék szükséges. Tapasztalatom szerint a sikeres védekezéshez 50 m. holdra egy fogatos permetező beszerzése szükséges. A permetező kiszolgálására egy kormányos, egy lovat vezető fiu és a szabályozásra egy fiu vagy leány szükséges. Az ábrán látható töltőrendszer mellett 12 munkaóra alatt 7—8-szori töltés szükséges, mely mindenkor töltéshez 5, legfeljebb 10 perc munkaidő kell. A permetezéshez beszerzendő klórbáriumnak csak technikailag kell tisztítottnak lenni és hogy a már kipermetezett folyadék a répa leveleiről erős harmat alkalmából könnyen lemosható ne legyen, hozzá mindenkor ragasztószer lesz alkalmazandó. Az ezen téren tett összes kísérleteimnél a cukorszörplé (melassz) mutatkozott legalkalmasabbnak, mint legolcsóbb és leghatásosabb ragasztóanyag és én minden permetezéskor a klórbáriumhoz 3% szörplét alkalmazok.

A répavetést a lehetőség szerint korán végzem el a téli nedvesség czélszerű kihasználása czéljából. Répatábláimat a fenyegetett oldalak mentén az ismert védőárkokkal szerelem fel. Az átmászó répabarkók beözönlését már az árkokban

táknak egy bizonyos tekintélyes százalékát kell szánni a répabarkóknak, amelyek száma nagy rajzás esetén felette nagy. Eszerint sűrűn kell elszórni a répamagot, hogy mentül biztosabb eredmény legyen várható. Vidékünk erősen lévő répabarkókkal megáldva, tapasztalatom arra vezetett, hogy pl. gazdaságomban 15 kg. répamag mutatkozott legalkalmasabbnak mint minimum egy magyar hold bevetésére.

A répapalánta fejlődéséhez mérten a második, harmadik, negyedik, esetleg többi permetezéshez, amennyiben szükségessé válnának, a permetező folyadékot mindig koncentráltabban állítom elő; így a második permetezést 3%, a harmadik 3¹/₂%, végtére a negyedik és esetleg folytatólagos permetezéseket pedig 4% klórbáriummal eszközölöm, megtartván minden keverék előállításánál a 3% szörplét.

A 4%-on felül való klórbárium használatra feleslegesnek mutatkozott, mert a 4% klórbárium-oldat már olyan erős hatása, hogy az a répatermesztő fokozott igényeit is teljesen kielégítheti. Tapasztaltam azonban, hogy meleg napokon gyorsabb a méreg hatása, míg hűvösebb napok



53. ábra. Selypi permetező hátnézete. a) fogaskerékáttételek; b) forgattyu; c) forgattyuhajtó rud; d) emeltyűkar; e) töltő tölesér szűrővel; f) felső emeltyűkar támasztéka; g) háromágú elzárócsap visszaömlővel; h) nyomó cső; i) szóró cső; k) permetezősor szabályozó; l) permetező csövek elzáró csapokkal; m) permetező sugárdiók.

igyekszem meggátolni. Az átmászott és átrepült valamint répabarkóraj-beözönlés ellen pedig csakis répapermetezővel védekezem. Megkezdem a permetezést, mihelyst a répasor szabad szemmel látható és első permetezéskor 100l. vízhez 2¹/₂ kg. klórbáriumot és 3 kg. szörplét keverek. Közbevetőleg megjegyzem, hogy nem czélszerű, ha vetéskor a répamaggal takarékoskodunk, mert a legtelkiismeretesebb permetezéskor is a répapalánta

alkalmával a megmérgezett répabarkók még néha 10—12 órát is elalélva ugyan élnek, azonban már ezen idő alatt sem pusztítanak többé. Legbiztosabb ismertető jele annak, hogy a répabarkó megvan-e mérgezve avagy nem, az, hogy amidőn a répabarkó derékban kettétöretik, tisztán zöld klorofilszinü-e azon nyálkás folyadék, amelyet testéből kinyomnak, avagy többé-kevésbé barnás színü-e. Első esetben

Phaenomenális sárga OBERNDORFI RÉPAMAG

mely a budapesti magy. kir. állami vetőmagvizsgáló-állomás 3076. sz. értesítménye szerint 98-06% tisztasággal és 95-50% csiraképességgel (100 gomolyból csirázott átlag 95-50) bír.

Utányos áron kapható

HALDEK

magnagykereskedésében, József főherceg Ő. és kir. fensége udv. szállítojánál Budapest, V., Bá'vány-utca 6. sz.

még egészséges a répbarkó, utóbbi esetben már meg van mérgezve és előbb-utóbb biztos pusztulásnak indul.

Magától értetődik, hogy ha a megpermetezett répatáblánkat a kritikák napokban eső érte, ezen répatábla azonnal ujonnan megpermetezendő, mert az eső az előbbeni permetezést lemossa.

Még fontos körülménynek tartom annak megemléztését, hogy a permetezésre kerülő kútvizet vegyileg elemezendő azon körülményre való tekintettel, hogy nem tartalmaz-e oly alkatereszeket, amelyek a mérgeg hatását többé vagy kevésbé ellensúlyozzák.

A permetezés időszaka akkor veszi kezdetét, midőn a répa kikelt. Befejezést nyer a répbarkó párosodása után, amely időszak az időjárástól függően, június 2. feléig is eltarthat. Ezen idő alatt a közvetlen veszedelemnek kitett répatáblák annyiszor permetezendők meg, mint azt a szükség megkívánja, míg ellenben a közvetlen veszedelemnek ki nem tett répatáblák is legalább egyszer permetezendők meg. Már csak azon felette fontos okból is, hogy a következő év répbarkóinak szaporodását lehetőleg megsemmisítsük.

Pontosabb költségszámítás szempontjából példának egy 350 magyar hold répaterületet veszek kombinációba. Az egész terület négyszer való megpermetezése következő számokat ad: 1-ső permetezéshez kell 100 liter víz, 2¹/₂ kg. klórbarium, 3 kg. szórplé, 2-ik permetezéshez 100 liter víz, 3 kg. klórbarium, 3 kg. szórplé, 3-ik permetezéshez 100 liter víz, 3¹/₂ kg. klórbarium, 3 kg. szórplé, 4-ik permetezéshez 100 liter víz, 4 kg. klórbarium, 3 kg. szórplé.

A munkához szükséges 7 lófogatu selypi permetező, mely naponta 105 holdat végez átlagosan. Így 3¹/₂ munkanap alatt megpermeteztük az egész répaterületet egyszer, tehát 14 munkanap alatt 1400 holdat permetezhetünk be.

Anyagszükséglet átlag hozzávetőlegesen: 3 kg. technikailag tisztított klórbarium holdanként egyenlő 4200 kg., 3 kg. szórplé = 4200 kg.

Tavalyi vasuti kocsiszámra való hozatalkor a klórbarium ára Selyp vasuti állomásra métermázsanként 16 K., raktárba szállítva 0.20 K., 100 kg. klórbarium ára tehát raktárban 16.20 K., és 42 mm. 680.40 K., 42 mm. szórplé 7 K.-val raktárban fizetve 294 K. Összes anyagszükséglet tehát 974.40 K.

Anyag elkészítése:

Két ember egy óra alatt könnyen készíthet 130—150 hl. permetező folyadékot kellő berendezéssel; munkadíjuk óránként 0.40 K., 2 ember munkadíja összesen 0.80 K. és 14 napra: 11.20 K. lesz.

A permetező folyadék kiszállításához szükséges: 2 ökörfogat 2 befogóval s egy nagy és magas szekérszerkezeten nyugvó hordó (lajt); kiszállításának házi költségi ára naponként és fogatonként 4.20 K., kétszer 8.40 K., 14 napra: 117.60 K.

A permetező kiszolgálása: 1 ló költsége 1.60 K., 1 kocsis mint kormányzó 1.44 K., 1 lóvezető fia napszámja 0.80 K., 1 leány a szabályozásra 0.80 K. = 4.64 K., 7 gépnél 1 napra 32.48 K., 14 napra 454.72 K. = 583.52 K.

A permetezőgépi évi törlesztés és fenntartás költsége: befektetés 210 K., évi leírás 10% = 21 K., évi fenntartás 1% = 21 K., tehát 42 K. gépenként s így 7 gépnél 294 K. Összes költség: 1851.92 K., vagyis 1400 hold egyszer permetezve kerül holdanként 1.32 K.-ba.

Ezen permetezést négyszer megismételve 350 holdon a répbarkók ellen irányított háború ezek szerint kerül holdanként 5.29 K.-ba, mely költséghez még

a futóárkokban való védekezést 60—70 f. holdanként számításhoz véve, összesen 6 K.-ra kerekíthetjük ki.

Ezen holdankénti kiadás nem tulságos, mert módunkban van egy kis lelkiismeretes utánjárással eredményesen befejezni az évi répbarkó-irtást.

Magától értetődik, hogy a répbarkók gyérülésével a második, harmadik és a folytatólagos években a permetezés költségei tetemesen esőkennek. Meggyőződésem az, hogyha ezen permetezés másutt is bevalván és ha általánosan elterjedne, nemsokára elhaladt álláspontra volna hazánkban a répbarkó nagymérvű elterjedése.

Ezekben röviden elmondtam a tárgy fontosságát tekintve vétele mellett mindazt, amit elmondani a védekezésmód megismertetése céljából szükségesnek véltem. Természetesen sok apró és csekélyebb részletet, mely a permetezőkor fontos szerepet játszik, nem sorolhatom itt fel, nem akarván igen hosszadalmas lenni. Jövő tavasszal ismét megkezdem a permetezést és gazdatársaimat, akik ezen irtásmódszer iránt érdeklődnek, szívesen hívom meg már ezuttal is a védekezési rendszerem megtekintésére.

Tornyai Schosberger Rezső báró.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Gyenge luczerna trágyázása. 151. kérdés. Hároméves gyenge luczerna feljavítható-e szuperfoszfáttal? Használják-e mésztrágyát? Milyet és mennyit? Szuperfoszfát és mész egyidejűleg elszórható-e?

Felelet a 151. sz. kérdésre. Luczernára a foszforsavtrágya akkor hat legjobban, ha azt a vetés előtt adjuk. Helyenkint azonban jó eredményt értek el a fejtárgyával is, Erre a célra kat. holdanként 200 kg. szuperfoszfátot kell elszórni és pedig minél előbb, elszórás után be kell boronálni. Azt, hogy czélszerű-e meszezni, csak akkor lehet megmondani, ha közli a talaj mérszertartalmát. Mészszegetny talajokra a meszet mindig vetés előtt kell elszórni. Helyenkint a gipszzel is jó eredményt értek el, de ezt előbb ki kell próbálni, mert sok esetben a gipsz egész hatástalan, ebből kat. holdra 300 kg. elegendő. Szuperfoszfátot és meszet egyszerre elhinteni nem szabad. Cs. S.

Árpa vagy zab. 152. kérdés. Két év előtt letrágyáztam husz kat. hold középkötött turfa-réttalajt répanak; azóta két ízben volt a talajban nagy répatermés, az ősszel újlag leszántottam, hogy tavasszal kalászosat vessék, még pedig árpát vagy zabot. Melyiket ajánlja a kettő közül a t. szerkesztőség a két tavaszi mag közül? Megjegyzem, hogy az előző években takarmányrépa és zab felváltva termett. A zabot kikéleése után részben féltényész idejében a vadrepcze teljesen megsemmisítette.

L. Á.

Felelet a 152. sz. kérdésre. Jelzett turfás réti talajon, arra való tekintettel, hogy a zab ára jelenleg magasabb az árpánál s hogy folyton emelkedő kereslettel bír, én a zabnak adnám az elsőbbséget annál is inkább, mert jelzett viszonyok között sörárpatermesztésről szó sem lehet, tehát csak takarmányárpáról, legjobb esetben, bár nem hiszem, szeszárparól lehetne szó. Hogy a vadrepcze évekkel azelőtt az ilyen földbe vetett zabot elnyomta, annak az árpa is — még fokozottabb mértékben — van kitéve. Csakhogy ennek nem a zab, vagy az árpa az oka, hanem a gazda, mert helyes talajmiveléssel, okszerű vetésszorgóval sokat lehet e bajon segíteni. A két éven át természet

tett répa mint kapásnövény már sokat segített a repce elleni küzdelemben. K. K.

Buzakeményítőgyári törköly etetése malacokkal. 153. kérdés. Buzakeményítőgyári hulladékokat hogy lehetne legjobban értékesíteni? Naponta 10 q. nedves törkölyt nyerek (70% viztartalom). Nem volna-e legjobb szopós malacokat egész 1/2 vagy 3/4 évig tisztán evvel tartani és azután hizlalóba eladni. Hány drb. anyakozásra volna szükség, hogy az utánok nyert malacokkal az egész mennyiséget (törkölyt) fel lehetne etetni, mely fajta volna-e célra legalkalmasabb? Az eladás után mindig saját tenyészetemből szeretném az utánpótlást eszközölni. Kérek egy terjedelmes sertésenyésztési munkát ajánlani. H. J.

Felelet a 153. sz. kérdésre. A buzatörköly elég fehérjedus arra, hogy az elválasztott malacz növekedését előnyösen befolyásolja, de miután romlékony anyag, aligha tanácsos a malaczoknak kizárólag csak törkölyt adni. Ezért inkább azt ajánljuk, hogy etessen 4 r. törkölyön kívül 1 r. szemestakarmányt, lehetőleg árpát is, mely esetben hozzávetőleges számítás szerint 4 mm. törkölyt s 1 mm. szemestakarmányt lehetne az egyes malaczra a 2 hónapos kortól a 7 hónapos korig, vagyis 150 napra előirányozni. Miután pedig ennyi idő alatt 1500 q. törköly kerül ki a gyárból, mintegy 20 drb. yorkshire koczákat kellene tartani, melyek kétszeri fiadztatás mellett 300—350 drb. malacot hoznának. A szemestakarmánynak nemcsak az lenne a rendeltetése, hogy a malaczok táplálását természetesen többé tegye, hanem azonkívül szabályozóként is szerepelne a takarmánykészlet s a malaczok takarmányszükséglete között, ami azért szükséges, mert a törköly nem raktározható s mert a malaczoknak időközönként változó nagysága s száma oly ingadozásokat fog naponta takarmányszükségletben előidézni, melyek kívánatosá teszik, hogy raktározható takarmánya is legyen. A yorkshire fajtát pedig azért ajánljuk, mert az a legzaporább s mert malaczai leggyorsabban fejlődő, a legtöbb törkölyt is fogyasztatják. Sertésenyésztési munka gyanánt Kovácsy s Monostori „A sertés, annak tenyésztése s hizlalása” és Dorner Béla „A sertés Magyarországon” című könyveit ajánljuk. Mindkettő a „Patria” könyvkereskedés útján szerezhető be, de Dorner könyve most jelenik meg II. kiadásban s csak néhány hét múlva kapható. Cséllő István.

Káposzta- és kendertermesztés. 154. kérdés. Kétéves gyeptrésem 15 kat. hold, rábeszélnek, hogy káposztát természetesen benne, mivel alföld, de vízmentes; kérdem, érdemes-e ezzel foglalkozni, ha igen, mennyi jövedelmet adhat kat. holdja, mennyibe kerülhet a munkáltatás és hol lehet azt értékesíteni és egy □-öl területben hány palánta helyezendő el? Hol, melyik vidéken fogadhatnék ehhez értő munkást fel? Kender is természetesen szándékozom, alföldbe mennyi mag kell kat. holdjába, mennyibe kerülhet annak munkáltatása és legjobb esetben milyen jövedelmet hozhat? R. J.

Felelet a 154. sz. kérdésre. A káposzta szántóföldi termesztésére nézve megjegyzem, hogy megfelelő viszonyok között természetesen igen jövedelmező lehet, melyek közül az egyik főfeltevést a mélyrétegű, erőteljes középkötöttségű, humózus, üde fekvésű föld képezi. A káposztából kat. holdanként 12—14,000 fejre számíthatunk s a jövedelmezőség az eladott káposzta ára szerint nagy ingadozásoknak van alávetve, amennyiben 100 darabonként 2.40 korona és 7 korona között kelhet el. Kérdéstevőnek vidékén különben sok káposztát természetesen, pl. a

Nyírségben a kertek káposztáján Alapul ke palántát ke lóan elültet helyeket fo ben részes A Nyírség természetök lanám elő zását s cs természetés belül 14— A kende ből (mely kg. magot kóros kend a k. holda 4 koronáva korona. A koronát te kendert aka kikészítő-gy nek ott a kö (Bihar meg u. p. Nagy telep Börve Lóherev hold lóher buzát, roz sörárpát é mely gabo jegyzem, h kötött.

Felelet a vetett val növényeül jobb s me 1. Őszi ősi kalász vagyis ha sok helyüt nálhatók legjobb a ritkábban elvonó roz felejtük e lóhere má kerül s má körülmény vetett s jó here. Ezze vetett her latból vet több eset talaj össze mésztől megfelel a a kötöttheb inkább a t 2. Tava Előbb mo tavaszi ka ősziek. Az lenül a le sörárpáról tát ajánlo ran sikerü növénye,

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Elsőrendű
általános

KAL

Telefo

Nyírségben és Földes vidékén az u. n. káposztás kertekben. A munkáltatás költségei a munkásviszonyok szerint igen eltérők lehetnek. Alapul kell venni, hogy a káposztából előbb palántát kell nevelni, ezt a dohányhoz hasonlóan elültetni (50—70 cm-es kőtésben), a hiányzó helyeket foltozni, két kapálás és egy töltögetésben részesíteni, kiszedeitni s megtszítani stb. A Nyírségben és Földes vidékén leginkább kistermesztők foglalkoznak termesztésével s ajánlanám előbb a termesztési eljárás tanulmányozását s csak azután belemenni nagyobbarányu termesztésébe. 1 kat. hold beültetéséhez körülbelül 14—10,000 palántára kell számítani.

A kender termesztésénél, a bolognai kenderből (mely nálunk a legjobban vált be) 35—40 kg. magot kell k. holdanként számítani. Száraz kőrös kenderből 30—45 kg. között ingadozhat a k. holdankénti termés, melynek 100 kg.-ját 4 koronával eladva, a nyers jövedelem 120—180 korona. Az összes termelési költség 60—100 koronát tehet ki. Megjegyzem azonban, ha kendert akar termesztetni, előbb valamely kenderkikészítő-gyárral kell megállapodásra jutnia. Ilyenek ott a közelben: Kenderkikészítő-gyár Komádi (Bihar megye), Rétközi kendergyár Nagysziget, u. p. Nagyhalász (Szabolcs m.), Kenderkikészítő-telep Börvely (Zsolt m.).

Lóherevetés. 155. kérdés. Szeretnék 100 hold lóherét az idén vetni; elvettem őszi búzát, rozst és árpát, tavasszal elvetek majd sörárpát és zabot; kérem b. tanácsát, hogy mely gabona közé vessem el a lóherét? Megjegyzem, hogy a talaj nálam kevésbé és jobban kötött.

Felelet a 155. sz. kérdésre. A kérdésben felvetett valamennyi kalászos a lóhere védő-növényeül szolgálhat, csak az a kérdés, melyik jobb s melyik rosszabb.

1. **Őszi kalászosok mint védő-növények.** Ha az őszi kalászosok nem bokrosodtak meg erősen, vagyis ha viszonylag gyengén teleltek át (mint sok helyütt ez idén), akkor egészen jól felhasználhatók védő-növényekül. A sorrend szerint legjobb a korán lekerülő árpa, ezt követi a ritkábban megdülő s a talajból kevesebb vizet elvonó rozs s legutolsó helyen áll a buza. Ne felejtsük el azonban, hogy az őszi kalászosok alá vetett lóhere már meglehetősen összetörmődött földbe kerül s már ezen szempontból is kedvezőtlenebb körülmények közé kerül, mint a tavasziakkal vetett s jól megmunkált, porhanyó földbe kerülő here. Ezzel nem mondom azt, hogy az őszi alá vetett here nem sikerül (hiszen ezt a gyakorlatból vett ezer példa megegyezik), hanem több esetlegességre van kitéve. Ha már a talaj összetételét veszszük alapul, akkor a termesztettől fogva kevésbé kötött föld jobban megfelel az őszi kalászos alá való herevetésnek, mint a kötöttebb, ahol a közvetlen talajelőkészítéssel inkább a tavasziak felelnek meg.

2. **Tavaszi kalászosok mint védő-növények.** Előbb mondott okok figyelembevételével a tavaszi kalászosok jobb védő-növények mint az ősziak. Az árpa és zab közül az árpa feltétlenül a legjobb és mert Torontálban „igazi” sörárparól úgy sem lehet szó, ennek használatát ajánlom. A zab alá vetett lóhere is gyakran sikerül, de azért mégis legrosszabb védő-növénye, mert későn kerül le a földről, jobb

földeken könnyen megdül, erős sáros leveleivel nagyon beárnyékolja a herét s ami a földolag, az összes kalászosok között a talajból legtöbb vizet von el, ami különösen szárazabb klíma alatt igen fontos. Tavasszal kalászossal vetve a herét, feltétlenül azt a vetési módot ajánlom, mely szerint a heremag a kalászos maggal jól összekeverve, egyszerre vették el a géppel. Aki egyszer ezt az eljárást kipróbálta, többé nem hagyta abba.

Dohánytermesztési engedély. 156. kérdés. Annak idején beadtam a dohánytermesztés iránti kérvényemet 15 kat. hold termesztésért. A kérdéses birtokban 91 kat. hold termesztésre minősített terület van: erre kaptam 8 kat. holdra engedélyt. Az épületek 10 kat. holdnak megfelelően vannak, szeretném, ha még ez idén legalább 10 holdig fölemelhetném a termesztést. Kérem, hogy hol és hogyan, milyen folyamodvány és annak holléti beadása mellett lehetne azt megkapni?

Felelet a 156. sz. kérdésre. Ha a folyó évre 8 kat. holdra kapott dohánytermesztési engedélyt, akkor a 10 kat. holdra való kiegészítés igen bajosan fog menni, egyrészt, mert az engedélyzési terminus már lejárt, másrészt, mert az illetékes dohányfelügyelőség, ahova kérvényét beadni kellene, ezt most már kedvezően és pártolónan felterjeszteni a m. kir. dohányjövődék központi igazgatóságához nem fogja. Különben ha 10 kat. holdra való pajtát vannak, akkor alkalma lesz meggyőződni, hogy abba 8 kat. hold dohány épp oly jól belefér, mert gazdaságunk a pajta szárító területét rendezesen szűken szokták megszabni. A 10 holdra épült pajtában a 8 kat. hold dohányja jobban lesz kezelhető s megnyeri a minőségen azt, amit a 2 hold hiányával a tömegben elveszített.

Közutak telekkönyvi kitüntetése. 157. kérdés. Telekkönyvi betétszerkesztés alkalmával minék kell történnie a közutakkal? Községünkben ugyanis néhány év előtt volt új kataszteri felmérés, ezt követte új kataszteri felvétel, végül mult évben a telekkönyvi betétszerkesztés és ennek eredménye most van közszemlére kitéve — a közutak nélkül. Ezek ugyanis nincsenek felvéve egyik betétbe sem, bárkinék birtokában legyenek, míg a földadókataszteri telekkönyvben mindenütt ott áll a helyrajzi szám és térfogat mellett a tulajdonos neve is; ugyszintén a kataszteri birtoklevelekben mindenütt megvannak. Cakk éppen a telekkönyvi betétekből eltűntek. Miért? Hová?

Engem a dolog közelről érint, mert egy határ-árok, mely általunk saját földünkön a szomszédos községi ut mentén ásott, a kataszteri felmérés alkalmával tévesen az uttesthez számított. Most azon kell lennem, hogy telekkönyvi elbirtoklás ne legyen belőle. Mit tegyek? **F. T.**

Felelet a 157. sz. kérdésre. A telekkönyv és a telekkönyvi betétek a köz- és nyilvános javakat, u. m. közutakat, utcákat, köztereket, valamint a hatósági rendelkezés alatt álló vizeket általában nem tüntetik fel s így ezek a betétszerkesztés során nem képezik tárgyát a felvételnek. A földadókataszter a fentitől eltérőleg az összes köz- és nyilvános javakat helyrajzi szám szerint tünteti fel s amennyiben azok közutak, rendszerint a község kataszteri birtokívében, mint *termékellenek* szerepelnek.

Ha kétes, hogy valamely terület a nyilvános javakhoz tartozik-e, az illető közigazgatási hatóság ad felvilágosítást. Az adott esetben községi bizonyítvánnyal (amely bélyegmentes) igazolandó, hogy a határok tévesen vésték az uttesthez s a tényleges birtoklás alapján kérni kell az ároknak a telekkönyvi betétben való kitüntetését, miután az magántulajdont képez. A kérvény a kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatósághoz intézendő a betétek közszemlére való kitételének ideje alatt.

Hollady Nándor.

Tejszövetkezetek alakítása. 158. kérdés. Kérek egy praktikus utmutatót (könyvet) ajánlani községi tejszövetkezetek létesítésére. A költségvetés, leltár minősége, beszerzési helye, a földmivelésügyi minisztérium vagy gazd. egyesület támogatásának mikénti elérése, az üzemvezetés stb. az, amiről tájékozást szeretnék Szerezni. Kérem továbbá, hogy az Alfa separator képviselője hol van s végül kérem egy a községi állatbiztosításra vonatkozó szakkönyv megjelölését.

B. S.

Felelet a 158. sz. kérdésre. Oly könyvet, amelyben a fenti kérdések mindenikére feleletet találna, nem tudunk ajánlani. A községi tejszövetkezetek alakításához igen jó kis füzeteket oszt ki az Alfa Separator Társaság; „Alakítsunk tejszövetkezeteket”, amelyik utmutatóul szolgálhat ahhoz a biztatáshoz, amire a szövetkezetek megalakításánál a gazdákknak szüksége van. Az építkezés, berendezés a szövetkezet várható nagyságától függ. Ha a várható maximális tejmenyiség a napi 400—500 liter meghaladja, úgy már érdemes gőzturbinás berendezést szerezni. 1500—2000 liternél erőhajtásra, vagyis úgy célszerű berendezkedni, hogy ne csak a separator, de a többi gépek is erőhajtással működjenek.

A szükséges helyiségek ugyancsak a várható üzem nagyságához mérten változnak. Kézi berendezésnél két nagyobb helyiség és jégverem elegendő. Esetleg ez a helyiség a turbinás berendezésnél is megfelelő lehet, bár itt célszerű a gőzfejlesztőnek külön kis géphelyiséget tervezni. Nagyobb üzemmél a gépházon kívül esetleg külön átvevő helyiséget is szoktak tervezni, bár ha a fölöző helyiség elegendő nagy, úgy az átvételre is használható.

A gépek beszerezhetők az Alfa Separator Társaságnál Budapest, Lomb-utca 11., Kühne gépgyáránál Moson, Fux és Schlichter tejjgazdasági gépgyáránál Budapest, Angyalföld, Jász-utca 7., Burneister és Wain Budapest, Kálmán-utca 3., Geittner és Rausch Budapest, Andrássy-ut, amely cégek kívánatra költségvetéssel szolgálnak, amely költségvetést az országos tejjgazdasági felügyelőség Budapest, földmivelésügyi minisztérium vagy a kir. tejkísérleti állomás Magyaróvár készséggel felülbírá.

A földmivelésügyi minisztérium az alakuló tejszövetkezeteket a viszonyok mérlegelésével kisebb-nagyobb anyagi támogatásban szokta részesíteni, különösen akkor, ha a szövetkezet a sajtókészítésre is berendezkedik, amely üzemág a vajkészítésnél nehezebb és körülményesebb.

Hogy a gazdasági egyesületek mennyiben támogatják a szövetkezetek alakulását, az minden egyes vármegyében változik s minde-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” len- és heremagtisztító-gépek

Elsősorú hazai anyagból gyártunk ezidőszámtal 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi- vagy hajtórőre alkalmazva. — Ezévi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évben Nagy-Enyeden aranyéremmel kitüntetve.

Sürgönczim: Kalmár-rostagyár.

nütt az illető gazdasági egyesületnél lehet csak megtudni.

A községi állatbiztosításra vonatkozólag annyit jelezhetünk, hogy azok különösen Tolna, Baranya vármegyében meglehetősen el vannak terjedve, de csak mint társaságok, miután szövetségi törvényünk szerint a biztosító szervezetek a tulajdonosok alaptöke beszerzése következtében nem is keletkezhetnek.

U.

Kaszáló és váltórét. 159. kérdés. 1. Mily fűmágyverék állítandó össze egy agyagos, kötött, kissé vizenyős talajra, melyen állandó rétet akarnék alakítani, mennyi a vetőmagszükséglet, mikor vetendő? 2. Fűmágyverék váltórétre (4 évi tartam) luczernával, kötött hideg agyagtalaj. Őszszel kétszer lett megszántva.

H. Gy.

Felelet a 159. sz. kérdésre. 1. Kötött agyag s kissé vizenyős talajra, állandó rétet létesítése céljából, fűmágyverékre lenne szükség. Megjegyzem, ha a „kissé vizenyős” alatt csak az értetik, hogy tavasszal és őszszel kissé magasabbra emelkedik az altalajvíz, de máskülönben normális szárazsága, akkor jobb minőségű füvekből állítható össze a keverék, de ha a vizenyőség tartósabb, akkor jó minőségű füvek ott megélni nem fognak, ha csak a feles víz el nem vezetetik. Mindezeket azonban csak a helyszínen lehet megállapítani. Kétféle keveréket adok, az első arra az esetre szól, ha a vizenyőség csak időszakos, rövidebb ideig tartó, a második, ha a vizenyőség tartósabb. 1. Phleum pratense 3'6 kg., Dactylis glomerata 6'5 kg., Alopecurus pratensis 1'8 kg., Agrostis stolonifera 2'5 kg., Lolium perenne 4'8 kg., Poa trivialis 2'5 kg., Trifolium hybridum 2'5 kg., Trifolium repens 0'5 kg., összesen 24'7 kg. kat. holdanként. 2. Phalaris arundinacea 4'2 kg., Holcus lanatus 3'6 kg., Molinia coerulea 4'8 kg., Glycyria distans 6 kg., Poa nemoralis 5'8 kg., Trifolium hybridum 3 kg., összesen 27'4 kg., kat. holdanként.

II. Tervbe vétetett 4 éves időtartamu váltórét létesítése luczernával, kötött, hideg agyagtalajon. Luczerna általában véve nem való fűkeverékhez, mert a luczerna gyakori kaszálásával a füvek fejlődése nem tarthat lépést, másrészt a fű, mint ilyen akadályozza a luczerna szártöveinek megerősödését. Ha éppen ragaszkodik tervéhez, akkor 9 kg. luczerna 6'5 kg. csomós ebrrel keverhető. Jobb lenne azonban ehelyett következő keverék: 3'5 kg. vörös Jóhere, 3 kg. korshere, 4 kg. réti komócsin, 6 kg. csomós ebr. K. K.

Sertések ismételt megbetegedése sertésvészben.

(Levél a szerkesztőséghez.)

Becses lapjának f. évi 10-ik számában az állategészségügyi rovatban „Sertések ismételt megbetegedése sertésvészben” cím alatt Tóth József név alatt cikk jelent meg, melyben cikkíró hivatkozik arra, hogy Keppich Emil tiszabői földbirtokos Berchtold gróf uradalmában 450 db süldőt vásárolt s habár az eladó szerint a falkából sertésvészben 18% elhullás volt, az átvétel után három hétre a sertések között újból

*) Közöljük e levelet annak megállapítására, hogy a sertésvész, a gyakorlati gazdák s többek közt a levélíró tapasztalatai szerint is, a már egyszer átvészelt falkában ismételtlen fölléphet. Ami azonban a cikkíró állítása elleni tiltakozást illeti, miután a kérdéses megjegyzés nyilvánvalólag minden meggyanúsító szándék nélkül iratott, azt csakis mint a cikkíró tényleges állításának megerősítő nyilatkozatot véljük figyelembe vehetőnek. Szerk.

kiütött a sertésvész és 32% hullott el. Később, augusztus 29-én, ugyanezen falkában ismét fellépett a vész s több darab elhullás történt. A cikkíró végül annak a nézetének ad kifejezést, hogy egy és ugyanazon falkában kétszer „s ha eladónak igazza volt”, harmadszor is felléphet a sertésvész.

Nem szándékozom annak bizonyításába bocsátkozni, hogy egy és ugyanazon falkában a sertésvész többször is felléphet, bár tapasztalásból tudom, hogy ilyen eset többször előfordul. Ennek eldöntését az állategészségügyi szakosztályra bízom, mely a cikkíró ur említése szerint abban a javaslatban állapodott meg, hogy végeztesse az irányban kísérletek.

Csupán azt kívánom megjegyezni Tóth József ur cikkére, hogy a Berchtold Lipót gróf uradalmából eladott sertések elhullására vonatkozó adatok mindenkor a valóságnak megfelelőleg közöltek a vevővel s ehhez semmi kétség nem férhet. A sertésvészben történt elhullás naponként a legnagyobb pontossággal jegyeztetik be a naplóba s ezen adatok a vevő kívánatára mindenkor előmutattnak.

Cikkíró urnak tehát sem oka, sem joga nincs az uradalom által bementett 18% elhullás kétségbe vonni. Jurenák Gyula jószágfelügyelő.

A Schloesing-gyárak védőszerei.

E cím alatt egy kis kék füzetke jutott a napokban kezembe, melynek címlapján, annak magyarázatoként ott áll: *Védekezés a szőlőket, a gazdasági és kerti növényeket pusztító növényparaziták és rovarkárók ellen.*

Miután ma már a növényparaziták és rovarkárók elleni védekezés oly mérvet öltött egy a mezőgazdaság, mint a kertészet, nemkülönben a szőlészet terén, hogy csaknem valóra váltanak kell tapasztalunk egy kertészeti szakteknélyünk azon állítását, hogy az egész kertészet ma már csaknem egyedül a növényparaziták és káros rovarok elleni védekezésből áll, csodálkozhat-e valaki afölött, hogyha egy ily füzetkét minden gazda, kertész és szőlész a legnagyobb érdeklődéssel vesz kezébe, amint ezt én is tevém, aki azután a legnagyobb érdeklődéssel és figyelemmel kezdtem el azt lapozgatni is, mert a növényparaziták és kártékony rovarok nekem is nem egy kellemetlen percet okoztak már kertészkedési passzióm közepette.

Az ily védőszerek hirdetésével úgy van az ember, mint a vízben fulladozó, a közmondásos szalmaszálba való kapaszkodással. A szabadulás reményével nyújtja ki utána a kezét. Hátha valóban szabadulást hoz.

Hiszen egy-egy ily növényparaziták vagy kártékony rovarok által okozott csapás gyakran nem százezreket, de milliókat pusztít el a nemzeti vagyonból. Egy-egy ily csapás nem ritkán egész családokat visz a végpusztulás felé.

De mivel a sok csalódás után ma már minden ily védőszerről való hirdetést bizonyos tartózkodással fogad a legtöbb ember, e füzetkét is szépen letettem volna én is a kezemből egy rövid bepillantás után, ha Schloesing név nem állana rajta s a dolog nem volna kapcsolatban a Schloesing Theofil, Franciaország manapság első vegyészének nevével, aki nagy vegyész munkájával világhírt szerzett s aki mellesleg a francia *Institutnak* (a francia tudományos akadémiának) is tagja.

E névnek olvasása tehát megragadván figyelmet, végigolvastam e kis füzetkét és mivel eme Schloesing-féle védőszerek a füzetke szerint nemesak hogy tudományos alapon nyugvó

kísérleteknek képezik eredményét, hanem egyuttal gyakorlati gazdák és szőlőbirtokosok által tett alapos kipróbálásnak is alávetve, csakis hatásuk kitépáztatása után lettek forgalomba hozva Franciaországban, azt hiszem, valóban megérdemlik, hogy azokra a gazdasággal, kertészettel és szőlészettel foglalkozó magyar közönség figyelme fel legyen hívva, annál is inkább, mert azoknak alkalmazását az elért sikerek után, hogy csak néhány nevet említek, nem kisebb tekintélyek, mint *Viala* franciaországi szőlészeti főfelügyelő, *Ravaz* montpellier-i szőlőtanár, *Pacottel*, a nemzeti agronomiai intézet igazgatója, *Sicard*, a montpellier-i kémiai laboratórium igazgatója stb. ajánlják.

Franciaországban a Schloesing-gyárak védőszerei már nagyban vannak kipróbálva és hogy azok alkalmazása mily kiterjedést vett, ami mindenestre sikeres alkalmazásuk mellett szól, arra nézve fel van hozva, hogy az 1896-ban csupán műtrágyák készítésére berendezett gyár helyett ma 5 gyárat foglalkoztat e védőszerek előállítására, mely gyárak nemesak egy oly bordói por készítésével foglalkoznak, amely bordói por oldatának tapadóképesége állítólag az eddigi alkalmazásban volt valamennyi bordói levél felülmúlja, hanem a Schloesing-féle lecsapott kénporok különféle keverékekkel is, melyek a liszt-harmat, mindenféle gombák által létrehozott növénybetegségek, levéltetvek és hernyók stb. pusztítása ellen is biztos eredményt szolgáltatnak.

A legnagyobb mérvű jóhiszeműség szól tehát a Schloesing-féle védőszerek mellett, azonban mindennek dacára nem azon felhívással fejezem be ez ismertetést, hogy most tehát félredobva minden eddigi védekezésre szolgáló szerek használatát, egész kiterjedésben karolja fel minden gazda, kertész és szőlész a Schloesing-féle szerek használatát, hanem ajánlatom csak oda szól, miszerint tegyen meg mindenki annyit, amennyit én is szándékszem megtenni, hogy tudniillik vegyük kísérlet alá eme szerek kipróbálását minél több helyen, minél több irányban, minél többen s aztán az év végén adjunk számot e lapok hasábjain szerzett tapasztalatainkról, melyek ha szintén oly sikert fognak eredményezni, mint arról a franciaországi tudósítások szólnak, a Schloesing-gyárak magyarországi vezérigénksége méltán meg fogja érdemelni e védőszerek forgalombahozásáért a gazdaközönség elismerését, amiből jelenleg még csak annyit előlegezünk, amennyit azon ténykedésük megérdemel, hogy e védőszerekre felhívták a magyar gazdaközönség figyelmét.)*

Kodolányi Antal.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	511
Egyről-másról	512
Sertések ismételt megbetegedése sertésvészben	520
Schloesing-gyárak védőszerei	520
Növénytermesztés.	
Észrevételek a zaboshükköny természetéhez	513
A tavasziak kétszeri érésének okairól	514
Gazdasági üzemtan.	
Gőzkeszövetkezetek rentabilitása	514
Gazdasági rovartan.	
A selypi répapermetező	515
Levélsekreány	518

*) Aki e füzetke tartalmával bővebben meg akar ismerkedni, forduljon érte a Schloesing-gyárak magyarországi vezérigénkségéhez (Frankl Adolf és Gázmán Samu) Budapest, Eötvös-utca 19. sz.

GANZ ÉS TÁRSA, HOFHERR ÉS SCHRANTZ FELSŐ-MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐI.		
<p>Gőzekealkatrészek, ekevasak, acél- és fém-alkatrészek, gőzeke-sodronykötelek.</p> <p>Sack-rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindenféle gazdasági gépek.</p> <p>SZILÁGYI ÉS DISKANT GÉPGYÁRA, MISKOLCZ.</p>	<p>Kazánkovács munkák, új tüzszerék, rények.</p> <p>Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok.</p>	<p>Malomberendezések!</p> <p style="text-align: right; font-size: small;">Pontos kiszámítás!</p>

Vegyések	520
Rohrer Ferencz. — Borértékesítési ankét. — Magyarország 1907. évi komlótermése. — A drágasági ankét. — Oroszország gyapju-termelésének hanyatlása. — Gyászír. — Iskolatársak 10 éves találkozója. — Borvizsgáló bizottságok. — Gözhajózási hírek. — Tenyészikavásár Szombathelyen. — Czukorrépa, répaszélet és méziszapkülde-mények fuvardíjkezdménye. — Gazdák-akat érdeklő jogi kérdések	522
Kereskedelem, tőzsde	523
Szerkesztői üzenetek	526

Rohrer Ferencz.

1844—1908.

A magyar gazdatiszti karnak gyásza van. Rohrer Ferencz m. kir. udvari tanácsos, Frigyes kir. herceg összes magyarországi és ausztriai uradalmainak főkörmányzója folyó hó 2-án rövid szenvedés után 64 éves korában elhunyt. Rohrer Ferenczben a magyar gazdatiszti kar egyik legkiválóbb érdeműs tagját veszítette el, mert az elhunyt elméleti és gyakorlati szaktudását egy munkás életen keresztül a modern gazdálkodás terén példátlan szorgalommal érvényesítvén, példászerű eredményeket ért el. Rohrer ugyanis azoknak a gazdasági főtiszteknek tipikus alakja volt, akik meleg szeretettel viseltetvén a gazdatiszti pályára iránt, törekvéseiket és érzéseiket teljesen azonosítják a földesur érdekeivel, tudásukkal, vas szorgalmukkal, kitartásukkal igyekeznek azokat minden téren érvényesíteni. Az elhunytak erélye és vasszigorúsága a nemesen gondolkozó férfiú erényével és jó tulajdonaival párosult s tisztikarának szorgalmát, igyekezetét nemcsak teljes elismerésével méltányolta, de a fokozott uradalmi jövedelmekből való részesedéssel is a főhercegi uradalmak tisztikarának hűségese munkáját méltóképpen honorálta.

Rohrer Ferencz mintegy 28 évvel ezelőtt került a magyaróvári uradalom élére s nagy gazdai tudásával fejlesztette fokozatosan az uradalmat a belterjesség azon fokára, hogy holdanként az uradalmi földek 32 K. tiszta jövedelmet eredményeztek, élénk czáfolatú azokon közkeletű állításnak, hogy a nagy uradalmak alig hozzák meg nálunk az értéknek 3—4^o-át. Rohrer fejlesztette mai magas színvonalára a magyaróvári uradalomban a szarvasmarhatenyésztést, mert az ő vezetése előtt a juhászat volt a főállattenyésztési ág az uradalomban. A belterjes gazdálkodás helyes irányu fejlesztése volt Rohrer módszere, melylyel az uradalom a jövedelmet alig egy évtized alatt megnégyszerezte: igaz, hogy minden gondját a vezetése alatt álló uradalom ügyei foglalták le, a nyilvánosság előtti szerepléstől teljesen távol tartotta magát, egyedül kedvenc gazdasági ágazatának, az állattenyésztésnek nagyobb kiállításain láttuk őt mint zsűritagot.

Tevékeny és sikeres munkálkodását fenséges földesura elsősorban méltányolta, amennyiben a királyi herceg a magyaróvári uradalom vezetésén kívül összes magyarországi és ausztriai uradalmainak vezetését Rohrerre bizta 1904. év elején. Elévülhetetlen érdemeinek elismerése volt ez és egyttal a magyar gazdatiszti kar

kiváló képességeinek legfőbb helyről való méltánylása is, mert azelőtt az összes főhercegi uradalmak idegen honos gazdatisztek kezelése és vezetése alatt állottak és a Bécsben székelő főgazgatóság utján kormányoztattak. Sajnos, Rohrer Ferencz ezen nagy és szép hatáskörében sokáig nem működhetett. Maradandó érdeme azonban Rohrernek, hogy keresztülvitte, miszerint a főhercegi uradalmak, melyek együttvéve egy egész kis országgal érnek fel, most már Magyarország részéről kormányoztattak. Rohrer életrajzi adatait a következőkben közöljük.

Rohrer Ferencz mosoni Rohrer Jánosnak, Sándor gróf gazdatisztiének fia, 1844. évi október 15-én született Ötvenyben, Győr vármegyében. Elemi iskoláit Mosonban, alreáliskoláit Győrben, főreáliskoláit pedig Bécsben végezte. Középiskolai tanulmányainak befejezése után 1861-ben gazdasági gyakorlat szerzése czéljából hazánk akkor leghíresebb mezőgazdájának, nemes Fekete Ferencnek (a mostani Fekete báró család őse) kossuthi gazdaságába ment, ahol két évig gyakorlatoskodott. Innen iratkozott be a magyaróvári gazdasági főiskolába, ahol gazdasági tanulmányait kitünő sikerrel 1864. év augusztus 15-én végezte. A gazdasági oklevél megszerzése után 1864 szeptember 1-én az akkor még Sándor gróf tulajdonát képező biai uradalom segédtisztjévé nevezetett ki. 1866 október 1-én ezen uradalmat odahagyva, Albrecht főherceg belyei uradalmának főherceglaki gazdaságában mint ideiglenes minőségű gazdasági segédtszint nyert alkalmazást, 1875. év június 1-én a darázi gazdaság ispánja lett, amikor is egy rövig ideig az uradalmi titkári teendők ellátásával is meg lett bízva. 1877. év október 1-én az említett gazdaság intőzőjévé nevezetett ki, 1880. évi október 1-én pedig a magyaróvári uradalom felügyelője lett és egyszersmind megbízott az uradalom igazgatói teendőinek ellátásával. 1883 január hó 1-én kinevezetett ezen uradalom igazgatójává, végül 1904. február 1-én Frigyes főherceg összes magyarországi és ausztriai uradalmainak főkörmányzója lett.

Rohrer Ferencz közgazdasági téren kifejtett működéséért nem egy ízben érte a legmagasabb elismerés és a királyi kegy. 1884-ben a Ferencz-József reddel, majd 1902-ben királyi tanácsosi czimmal és nemrégiben a magyar királyi udvari tanácsosi czimmal tüntette ki öfölsége.

Az elhunyt egyesületünknek igazgató-választmányi tagja volt s bár nagy elfoglaltsága miatt ritkán vett részt a választmányi tanácskozásokban, de felszólalásaival mindenkor hozzájárult a felszínre került gyakorlati kérdések tisztázásához.

Rohrer Ferencz 64 éves korában, márczius 2-án délután fél hat órakor hunyt el Pozsonyban. Temetése 5-én ment végbe Mosonban nagyszámu barátainak és tisztelőinek részvétele mellett.

Borértékesítési ankét.

A magyar bor értékesítése kérdésének megvitatására f. hó 5-én szaktanácskozmány volt a földmívelésügyi minisztériumban, melyen Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter betegsége folytán Mezőssy Béla államtitkár elnökölt.

Előadó: Lónyay Erecz miniszteri tanácsos volt. A jegyzőkönyvet Szandner Ernő miniszteri fogalmazó vezette, míg a fölszólalókat Rác Sándor

dor főfelügyelő jegyezte. Az ankétra meghívták az összes érdekelte termelő és értékesítő testületeket. Az általános gazdasági érdekeket képviselő testületek közül a Magyar Gazdaszövetség és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, az általános kereskedelmi érdekeket képviselő testületek közül a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara és a Magyar Kereskedelmi Csarnok stb. kiküldöttei voltak jelen.

Az értekezleten a borászati érdekeltségből mintegy 89 kiváló szakember vett részt. Az OMGE-t az értekezleten Szilassy Zoltán, a GEOSz. titkára képviselte. A szaktanácskozmány elé megvitatás végett a földmívelésügyi miniszter 10 kérdőpontot terjesztett, amelyeknek lényege, hogy mily intézkedések volnának teendő a borkezelés és borértékesítés fejlesztésére és szükséges-e egy központi borszövetkezet megalakítása?

Mezőssy Béla államtitkár megnyitó beszédében előadta, hogy a szőlőtermesztés felvirágzása után most már a borértékesítés biztosítására és fejlesztésére kell törekednünk. E czélból első feladatunk megvédelmezni a jelenlegi borpiacainkat, ami új kereskedelmi szerződéseinkben már megtörtént, amennyibe a monarchia fogyasztása a belföldi termelésnek biztosított.

Másrésről lehetetlen kell tenni a mesterséges borok készítését és mindennemű borhamisítást, amely czélt egy új bortörvény megalakításával kívánja a földmívelésügyi kormány megvalósítani. Sokkal nehezebb feladat ezeknél a szőlők jövedelmezőségének biztosítása, mely czélból az állam a borkezelési ismeretek elterjesztésével és az értékesítés akadályainak elhárításával kíván irányítólag hatni.

Miután pedig a borok forgalomba hozatala nem lehet állami feladat, a kormány a termelő gazdák értékesítési szövetkezeteinek támogatásával, de a tisztességes kereskedelem érdekeinek megcsorbitása nélkül kívánja a borértékesítés ügyét előmozdítani. Az erre megindult részletes vita során Jáchs Géza és Mohár Akos a borértékesítő központi szövetkezet megalakítása ellen, Koppély Géza, Czeimer Nándor, Szilassy Zoltán és Drucker Jenő a szövetkezetek mellett foglaltak állást. Bernáth Béla, Jeszenszky Sándor, Szentkirályi Akos és Dokus Gyula felszólalása után Mezőssy Béla államtitkár záróbeszédében hangsúlyozta, hogy a szövetkezeti forma és a kereskedelmi érdekek között nem lehet ellentétet keresni, utalt arra, hogy nem az a czél, hogy a borértékesítés terén csak kizárólag a termelőkből álló szövetkezeteket támogassuk, hanem keresni kívánunk olyan megoldást, melynél mindkét foglalkozási ág összműködését biztosítani lehessen.

Magyarország 1907. évi komlótermése.

Magyarország komlóterméséről lapunk f. évi 18. számában számolt be Cséser Lajos komlótermesztési szaktanár, mely szerint az országos termésátlag jó közepes, ellenben az értékesítési ár rendkívül alacsony volt, úgy, hogy a komlótermesztés csak nagyon szerény tiszta jövedelmet adott és ennek következtében a komlótelepek területe is csökkent. Most e jelentés kiegészítéséül adjuk az alábbi kimutatást, mely vidékenként és összesítve tünteti fel a múlt évi termés- és értékesítési eredményeket.

A szárított sertéstrágya

a legkitünőbb és legolcsóbb trágya

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézetű kísérleti telepeken rendkívül előnyösen bizonyult. Számtalan nagybirtokon fényes eredménnyel bevonatra.

Árajánlattal, felvilágosítással, előismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Ulási-ut 21. szám.

	Terület		Összes termés	1.00 kg. komló állagos ára
	k. h.	kg.		
Országgrészek szerint.				
Erdélyben	511	503	2566	101
Alföldön	1020	519	5293	104
Dunántul	213	385	820	147
Felvidéken	25	3*9	90	105
Összesen 1907-ben	1769	496	87*9	107
1906-ban	1800	5*9	9520	200
Főbb termelési megyék szerint.				
Nagytkalló megyében	248	462	1145	—
Háromszék	64	480	307	—
Udvarhely	47	407	191	—
Bácsbodrog	980	579	5671	—
Fejér	91	324	294	—

Hazánk idei komlótermése mintegy 940,000 korona értéket képvisel és 1 kat. hold termésének átlagos értéke 531 korona; ebből leszámítva a mintegy 430 K. termelési költséget, a holdankénti tiszta jövedelem 1 hold után 101 K., amely bizony ilyen nagy befektetésű üzem után, jó középértékű mellett, édes kevés. 1906-ban azonban 529 kg. átlagtermés és körülbelül 200 K. értékesítési ár mellett a holdankénti átlagos bruttó jövedelem 1058 K., a tiszta haszon tehát 5—600 K. volt, tehát nagyon szépen jövedelmezett. Egészben véve tehát, bár a komlótermesztés nagyon is kockázatos termelési ág, megfelelő művelés mellett több évi átlagban jól kamatoztatja a befektetett tőkét.

A drágasági anket. A pénzügyminiszter által egybehívott szaktanácskozmány f. hó 3-án indult meg, két napon át tartott és e hó 9-én ismét összeült. A tanácskozmány lefolyásáról a „Köztelek” annak idején összefoglaló tudósítást fog adni. Az OMGE. képviselőiben Rubinek Gyula igazgató és Jeszenszky Pál ügyvezető-titkár vettek részt az anketén és hosszabb beszédet is mondtak, megtörtént azonban az a különös eset, hogy a tanácskozmányról kiadott tudósításban Jeszenszky Pál beszédének még csak nyoma sincs és csupán két-három röpke sorban adtak tudósítást a Lázár Pál beszédéről is. Különös esetlegesség, hogy mindkét talpraesett beszéd mezőgazdasági szempontból tárta fel a drágaság kérdését s hogy a kiadott tudósítás éppen ezekkel bánt olyan mostohán.

Orszórszág gyapjutermelesének hanyatlása. Az orosz gyapju kivitele még 1891. évben 25 millió pud volt (1 pud = 16*95 kg.), azóta egyre csökken, úgy, hogy 1906-ban már csak 720,000 pudra rugott. A csökkenés tehát 71*2%. Ezzel szemben a behozatal 1891 óta 200%-kal emelkedett, t. i. 800,000 pudról 1891-ben 1*8 millióra 1906-ban. Kétséget nem szenved ugyan, hogy a több behozatalban része van az orosz textilipar nagyobbodó szükségletének is, de nagyban hozzájárul az orosz finomabb gyapjas nyájak rohamos megszűnése is. Ennek a körülménynek tulajdoníthatjuk, hogy az orosz posztógyárak finom merinógyapjainkat mind-

jobban keresik. Hozzánk az 1906. évben behoztak 1480 q. zsirban nyirt gyapjut 281,200 korona értékben, 167 q. háton mosott, illetve usztatott gyapjut 48,430 korona értékben és 135 q. gyárilag mosottat 76,900 korona értékben; ellenben gyárilag mosott gyapjában kivitelünk 22,129 q.-ra emelkedett, melynek értéke (600 koronával per q) 1327,200 korona volt. Gyapjukivitelünk tehát közel egy millió koronával haladja meg behozatalunk értékét, intelmül, hogy erre a kivitelre fokozott figyelmet fordítsunk.

Gyászhir. Groffics Ármán uradalmi számtartó e hó 4-én rövid betegeskedés után munkás életének 70-ik évében Tótmegyeren elhunyt. Károlyi Lajos gróf tótmegyeri uradalmának tisztikara az elhunytban egyik legrégebbi tagját és nesztorát, a grófi család pedig régi és kipróbált tisztjét veszítette el. Groffics számtartó tipikus személyisége iránti vonzalom a grófi család részéről számtalan elismerésben és teljes bizalmában megnyilvánult, de általános szeretetben és becsülésben állott ő széles e vidéken azok előtt, kik őt ismerték. 41 évet töltött el hivatalában s mint pedáns hivatalnok mintaképe volt az ifjabb gazdatiszti nemzedéknek is. Kartársai és azok, kikkel érintkezésben volt, páratlanul rokonszenves alakját sokáig fogják emlékképpen megőrizni. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Iskolatársak 10 éves találkozója. Balogh Miklós gazd. intéző (Surány, Bereg megye) felhívja volt tanulóitársait, kik vele a debreczeni m. kir. földmivesséskolát 1898-ban végezték, hogy igéretükhöz képest a megállapított időben és helyen megjelenni sziveskedjenek.

Borvizsgáló bizottságok. A kereskedelemügyi miniszter Budapesten és Kolozsváron szervezett állandó borvizsgáló szakértő-bizottságokhoz a következő tagokat nevezte ki: A budapesti állandó borvizsgáló szakértőbizottsághoz elnökké: Wartha Vince dr. miniszteri tanácsos, miegyetemi tanárt; tagokká: Jákcs Géza bornagykereskedőt, egyúttal elnökhelyettesé is, továbbá Abeles Zsigmond bornagykereskedőt, Gandel Jánost, a vendégülösök ipartársulatának elnökét, budapesti lakosokat; ezenkívül ifj. Palugyai Ferenc és Schmidt Lóthár bornagykereskedőt, pozsonyi lakosokat. 2. A kolozsvári állandó borvizsgáló szakértő-bizottsághoz elnökké: Beldi Akos gróf nyugalmazott főispánt, elnökhelyettesé: Jósika Gábor báró es. és kir. kamarást, földbirtokost, mint a földmivélsügyi m. kir. miniszter által kinevezett tagot; tagokká pedig: Baintner Ferenc kolozsvári akadémiai tanárt, Nagy Gábor vendégülöst, Dedk József és Farkas Samu borkereskedőket, valamint Eöry Tivadart, az „Erdélyi Pinceegylet” titkárát, kolozsvári lakosokat. A titkári teendőket ellátásával a budapesti bizottságnál Török László dr. kereskedelemügyi m. kir. miniszteri segédtitkár, a kolozsvári bizottságnál pedig Ruzitska Béla dr. egyetemi asszisztens bizattak meg.

Gőzhajózási hírek. A magyar királyi folyam- és tengerhajózási részvénytársaság közhírré teszi, hogy Dubrovitzai állomást a személyszállító gőzösök a meder elfajulása miatt f. évi márczius hó 5-től kezdve további intézkedésig nem érintik s hogy Dubrovitzai állomás egyelőre a teherforgalomra nézve is zárra marad. Továbbá, hogy hajójáratát Vukovár-Ujvidék között az egyidejűleg kiadott menetrendhirdetmények szerint a folyó évben akként indítja meg, hogy az első menet mindkét irányban márczius hó 7-én lesz.

Tenyészbikavásár Szombathelyen. A Vasvármegyei Gazdasági Egyesület f. évi április hó 1-én és 2-án tenyészbikavásárt rendez Szom-

bathelyen, amelyen mintegy 100—120 drb. szimmenthali telivér és félvér tenyészbika kerül eladásra.

Czukorrépa-, répaszelet- és mézsziszapküldemények fuvardíjkezdménye. Az előző évekhez hasonlóan ezidén is a hazai czukorgyárakra czimzendő, teljes kocsiakománnyokban feladásra kerülő czukorrépa-küldemények után a m. kir. államvasutak igazgatósága saját vonalait illetőleg változatlanul fenntartotta a régi kedvezményes fuvardíjtételeket. Ugyancsak változatlanul érvényben maradnak a czukorgyárak által visszteherként feladott répaszelet- és mézsziszapküldeményekre fennálló fuvardíjkezdmények is. A gazdák némelyike által kívánatosnak jelzett fuvardíjkezdmények rayonnirozása, illetve az egyes gyáraknak csak bizonyos távolságig nyújtandó vasuti fuvardíj kedvezménye elmaradt. Hatvan, Kaposvár, Malaczká, Sárvár és Selyp állomásokról száritott répaszelet, Gyula, Sarkad és Selyp állomásokról száritott czukorrépa- és száritott czukorrépafejek után a magyar szent korona országainak területén fekvő állomásokra (a határállomások kivételével), azon esetben, ha a küldemények a rendeltetési állomáson tényleg leadatnak és onnan tengelyen elfuvaroztatnak — az I. kivételes díjszabás díjtételeinek kedvezményes díjszámításában részesülnek. A rendes fuvardíjjal szemben a kedvezmény 20%-ot tesz ki az utóbb említett czikkeknél.

Gazdákat érdeklő jogi kérdések. Utmenti fák. Számtalan kérdésben tudakodnának nálunk, hogy ki formálhat jogot az utmentén ültetett fák tulajdonára. Ez a kérdés úgy látszik nagyon sok helyütt aktuális s azért sok olvasónkat fogja érdekelni a belügyminiszternek határozott állásfoglalása, amelynek egy legutóbbi kelt rendeletében adott kifejezést. A rendelet szorosán alkalmazkodik a római jogelvéhez, amely szerint a telek tulajdonosát illeti annak minden alkatrésze. A rendelet idevonatkozó része így szól: „Általános érvényű jogszabály az, hogy a fák és egyéb beültetett növények, mihelyt a talajban gyökereket vernek, az ingatlan alkatrészeivé válnak és ily minőségükben a föld tulajdonosának tulajdonába mennek át, tekintet nélkül arra, hogy az ültetés-kor kinek a tulajdonában voltak és hogy az ültető jó- vagy rosszhiszeműen járt-e el. Mivel pedig az 1871. évi 53. t.-cikk 41. §-ának 3. bekezdése értelmében a közlekedési utak, utcák és közterek községi vagyont képeznek, az ily közterületekre kiültetett fák tulajdonjoga a fent megjelölt magánjogi szabály értelmében szintén a községé, minden tekintet nélkül az ültető személyére. (Belügyminiszter, 33,749/1907. sz.)” Akik közutak mentén fákat ültettek, úgy, hogy azok az uttesten gyökereznek, elmondhatják magukról Vergiliussal: „Sic vos non vobis mellificatis apes”.

Utügyi határozatok. A kereskedelmi miniszternek közüti ügyekben hozott alábbi határozatai sok gazdát fognak érdekelni: „A községi közüti hálózati kérdésben hozott két egybehangzó határozat elbírálásába a közigazgatási bizottság nem bocsátkozhatik s az ily ügyekben felülvizsgálati kérelem csak a kereskedelemügyi miniszterhez intézhető. Községi közüt, amíg ezen jellegét el nem veszítette, a községi közüti hálózathoz ki nem hagyható. Az oly községi közüt, mely a községet a vasuti állomáshoz vezető uttal összeköti, az érdekeltek közös megegyezése alapján vasuti állomáshoz vezető közütnek minősíthető s mint ilyen építendő ki s tartandó fenn. (Keresk. miniszter, 86,214/1907. szám.)”

Adók visszakövetelésének elvállása. Többször előfordulhat, hogy téves alapon befizetett adókat az adózó fél visszakövetelheti. Ez a visszakövetelési jog a törvény értelmében 3 év alatt évül el. Megtörténhetik azonban, hogy a visszakövetelés joga csak az adók megfizetése utáni időpontban áll be, esetleg olyankor, midőn a befizetéstől számított 3 év már el is múlt. Ilyen esetekre vonatkozólag intézkedik a közigazgatási bíróságnak következő ítélete: A befizetett adókra vonatkozó

A legerősebb konkurencziának is ki kell térni

az 1908. évi **Perfekt Separatoraink** elől. **BURMEISTER és WAIN**

uj modellű **Perfekt tejszállító-kannák.** gép- és hajógyár részv.-társaság

Egydarabból sajtolt **Perfekt tejszállító-kannák.** Budapest, V., Kálmán-utca 3. sz.

Teljes tejgazdasági berendezések. Tessék árjegyzéket kérni.

visszak
90. §-ab
abban a
joga a
állott el
(2198/19

Parca
tülvitel
intézete
lázások
kölesön
kizár m
czellázá
kivánatr
ben a
és mérn
ját a hé
ellátásár
gondosk
előnyös
lyekre v
V., Géze
világosít
előnyei:
zet nyer
ugyanaz
eladó és
czellázás
Az eladó
vétélat
6. Az ös
zet által
1. A járn
már 300
módozat
ki. 4. Ké
az olesó
intézet á

Lapun
és Fodor
felhívjuk

Arad. A
csapadek
nagyon sz
ennek a h
Baja. A
tavaszi vet
Debrecz
napokban
Győr. A
a dus eső
vessége, a
megakadály
féregkárto
kielégítő.

Kaposvá
vetési mun
nem kielég
Losonczi
napos.

Léva. Az
tésekre jó
hátráltatja
nehezíti.

Miskolc
tavaszas az
Átlag a kés
földbe kerül

Nagybec
következett.
Nagykan
munkalato
nagy hátrán

Nagyszer
nem jár, ha
még nagyon

Nyiregyh
és egérkár
közö bö esz

szép remény
gyénk közep
megindul a

Nyitra. A
derült nap v
a jövő héten
mindenütt j
könnyen és

Temesme
A vetések f
20—3% ki
járás: Bay
amelyek a

visszakövetelési joguk az 1883: 44. t.-cikk 90. §-ában kimondott három évi elévülési ideje, abban az esetben, midőn a visszakövetelés joga a befizetés után beállott körülmény folytán állott elő, eme körülmény beálltától számítandó. (2198/1907. k. sz.)

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendelése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínére kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kiválmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereségrészesedést nem igényelvé, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegezettek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adhatók. 3. Az egyik módosított kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az első közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

Lapunk mai számához csatolva van *Elkán és Fodor* cég prospektusa, melyre különösen felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. Az időjárás még mindig esős, enyhe, bőséges csapadékkal, ami az őszi és téli hosszas szárazság után nagyon szükséges is volt, az őszi vetésnél azonban ennek a hatása csak később fog érvényesülni.

Baja. Az időjárás folyton esős, néha éjjeli fagy. A tavaszi vetést még nem lehet elkezdeni.

Debrecen. Az időjárás de.ült, tavaszias, az elmúlt napokban bő esőzés volt.

Győr. Az időjárás szép tavaszias. Az utóbbi időben a dus eső és es havazás folytán a földnek sok a nedvessége, ami a tavaszi vetések megkezdését egyelőre megakadályozza. Az őszi vetések, eltekintve a múlt őszi féréghártól, látzólag jól teltek és mostani állapotuk kielégítő.

Kaposvár. Az esős idő az itt-ott megkezdett tavaszi vetési munkálatokat megakasztotta. Az őszi állása nem kielégítő.

Losoncz. Az időjárás változó, hol esik, hol pedig napos.

Léva. Az időjárás enyhe és csapadékos, az őszi vetések jó hatással van, de a tavaszi munkálatot nagyon hátráltatja, valamint a közlekedést is nagyon megnehezíti.

Miskolc. A hó ismét elomlóban van, nappal enyhe tavaszias az időjárás, éjjel hűs, szeles, kevésbé fagy is. Átlag a késői vetések szebbek, mert a koraiak száraz földre kerültek.

Nagybecskerek. A gyakori eső után szép időjárás következett. A vizállás magas, hajóközlekedésre alkalmas.

Nagykanizsa. Több napi esőzés hátráltatja a mezői munkálatokat és nem lehet a vetést megkezdni, ami nagy hátránnyá van a gazdáknak.

Nagyszentmiklós. A vetésekre idáig kedvezőlen idő nem jár, ha ilyen enyhe marad az időjárás, vetéseink még nagyon javulhatnak.

Nyiregyháza. Őszi vetéseink igen kevés fégrágás és egérkár után az elmúlt hét végén s e héten változó bő csapadék és teljesen tavaszi enyhe idő alatt szép reményekre jogosítanak. A követő hét elején meggyenk középtől délre a homokos talajon teljes erővel megindul a munka.

Nyitra. Az időjárás e héten enyhe és esős volt. Ma derült nap van. Ha az idő már szárazra fordul, akkor a jövő héten a tavaszi munkálatok megkezdhetők. A föld mindenütt jól át van áva s a tavasziak alá a talaj könnyen és jól lesz elkészíthető.

Temes megye Buzsáki járás: Esős enyhe időjárás. A vetések fejlődésnek indultak, némely helyen azonban 20-30% kisárgulás észlelhető a búzáknál. — **Csákvári járás:** Enyhe, esős időjárás, kő ben derült napokkal, amelyek a vetésekre igen jó hatással vannak és azok

egyenletesen zöldülnek. Helyenkint azonban gyenge és visszamaradt a vetés. — **Deltai járás:** Csapadékus időjárás 0 feletti hőmérséklettel. A vetések eddig — amint észlelhető — elég jól teltek, de ha tovább tart az esőzés, az kéros lesz az amagy is késői, kellően meg nem erősödött vetés:kre. Általában az összes vetések későiek, mert a korábban elvetett mag is csak későn keit ki és így a fejlődés egyszerre indult meg a legkésőbbben elvelet maggal. Meleg tavasz és késői nyár lenne kívánatos, hogy a megrövidült tenyészidő ezen legkésőbbjéig eddig sem észlelhető, valamint kifagyás sem. — **Fehértemplomi járás:** Időjárás esős, vetések állása kielégítő. — **Központi járás:** A csapadék kezd tulságossá válni, a talaj a ig kepes elnyelni a vizet. Éjjel néha fagy. A v. tésék alása közepes, helyenkint foltos, néhol gyengébb és igen elmaradt, de most fejlődésnek indult. — **Kubinyi járás:** Állandóan csapadékos időjárás. A vetések szépen keltek, élénkzöldek, helyenkint, a laposabb részeken a tulsok csapadéktól sárgulnak. — **Lippai járás:** Időjárás enyhe, derült, csapadékkal váltakozva. Vetések szépen fejlődnek. — **Temesvári járás:** A buza igen szépen fejlődik, a vetések alása jó. — **Verecei járás:** Az őszi vetések, főképpen a buza, jól keltek, elég sűrűek, mivel azonban majd mind késői vetés, még nem indultak bokrosodásnak. Kifagyás nem észlelhető. — **Vinyai járás:** Csapadékos időjárás, vetések gyengék.

Pancsova. A buzavetések gyönyörűen állanak, a nedves meleg időjárás nagyon jól befolyásolja a fejlődést.

Pozsonymegye. Cseklész. Az őszi vetések kifogástalanul kitélelték, a későiek megerősödtek. Megfelelő időjárás esetén jó aratás várható. A tavaszi vetési munkálatok a napokban megkezdődnek. — **Malacsa.** Az enyhe tél következtében a késői vetések tökéletesen kikelték s megfelelő időjárás esetén jó terméskültséget nyújtanak. A tavaszi vetést február hó 29-én kezdték meg.

Dunaszerdahely. Az őszi vetések igen jól kitélelték, ugys intén a későiek, kedvező időjárás esetén jó aratás várható. A tavaszi munkálatokat a jövő héten megkezdik.

Cziffer. Az őszi vetésekből a rozsok bifogástalanul fejlődtek, a későiek azonban gyengék, megfelelő buja tavaszi időjárás mellett még megerősödhetnek, ellenben közép gyenge termés várható. — **Dicsőszeg.** Az őszi vetések jól keltek ki, megfelelő tavaszi időjárás esetén jó termésre lehet kiátás. A tavaszi munkákat egy héten belül valószínűleg megkezdik. — **Nagyszombat.** Korai vetések szépen megerősödtek, a késői vetésekből azonban még olyan is van, amely ki nem kelt. Megfelelő időjárás még segíthet a bajokon.

A tavaszi munkálatokat 8-10 nap alatt megkezdik. — **Szered.** Az őszi vetések rosszul fejlődtek, csak a buja tavasz segíthet rajtuk. Tavaszi munkálatokat egy hét múlva megkezdik. — **Nagyszekcső.** Az őszi vetések szépen áttelelték, megfelelő időjárás esetén bő termést ígérnek. Tavaszi munkálatok egy héten belül megkezdődnek.

Szatmár. Hó elment, az idő állandóan esős és enyhe, ami a vetések fejlődésére kedvezőleg hat. A tavalyi szárazság miatt késett vetések gyengén mennek ugyan a telnek, de elég jól álltak azt ki s jó idő mellett hamar megerősödhetnek. Az eső már elég volna s ha egy hétig száraz idő járna, a tavaszi munkákat meg lehetne kezdeni.

Zalaegerszeg. Az utolsó héten végre megjött az eső, melyet a száraz föld nagy mohósággal nyelt el. Az esőzés megszüntével a vetési munkálatok teljes erővel megkezdhetők, illetve folytathatók lesznek.

Zenta. Napok óta igen szép tavaszi idő van. A buzák szépen kikelték és ha az idő kedvező lesz, még jó termést kaphatunk. Az átlag az őszi vetéseknél most kedvezőbb, mint tavaly márczius elején. Tegnap igen jó kiadó esőnk volt, a tavasziakat már kezdik vetni.

NYILTTÉR. *)

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga a káli, amelynek hiánya teljes termések elérését lehetetlenné teszi. Különösen sok kálira van szükségük a kapásnövényeknek, hereféléknek és réteknek, ugy az árpanak és szőlőnek. Különösen szegények káliban a homok- és tőzegtalajok és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a phosphorsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termést elérését. A mi viszonyaink között leginkább a 40% os kálió bir jelentőséggel, miután abban a tiszta kálió vagyis a kálió szulfát, a kisebb szállítási költség miatt, legelőszóban vásárolhatjuk. A káliótrágyák alkalmazásáról a

Kálisyndikat mezőgazdasági tájékoztató irodája
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsátja.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal a szerkesztőség felelősséget.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek a jövő év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és okt. hónapokban tartatnak meg.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények M. A. V. összes vonalán tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és minden-nemű felvilágosítással szolgál

Magyar

Általános Hitelbank

Áruosztály-Gyapjuárverések

V. ker., Nádor-utca 12. sz.

Urasági vetőárpa, igen szép, (Chevalier) 100 kg.-kint 18 koronával, elsőrangú minőségű, azonnali szállítástára bérmentve Budapest-Filatorigát állomásig minden mennyiségben kapható **Weisz Márk és fia** cégénél **Szentendrén** (Budapest mellett). 364

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napijelentés a gabonátözsdeéről.

1908 márczius 6.

A határidőzlet szeszélyei és lanyhulása folytán árutulajdonosok visszafedezhetvén kötelezettségeiket, a készárut 40 fillérral olcsóbban hozták kínálatba. Mindössze 6000 métermázs ment át a malmok tulajdonába.

Rozs lanyha, árigéreték 10 fillérral kisebbek tegnaphoz viszonyítva.

Árpa az általános hangulatnak megfelelőleg tekinteten kívül marad és 20 fillérral vesztett értékéből.

Tengeri mérsékelt kínálat mellett változatlan.

Zab az emelkedésben, ugy most a visszaeső irányzatban kevés változásnak volt kitéve. A helyi fogyasztás 15:30-16:40 K. árakat engedélyezett.

Eladatott:

Buza, Tiszavidéki:	400 mm. 78 k. 24 K. 90 f.
Pestvidéki:	200 mm. 78 k. 24 K. 50 f., 200 mm. 77 k. 24 K. 40 f., 500 mm. 77 k. 24 K. 10 f., 300 mm. 76-5 k. 24 K. 25 f.
Turkevei:	1200 mm. 76-5 k. 24 K. 25 f.
T-Becsei:	3612 mm. 75 k. 23 K. 84 f.
Hartai:	800 mm. 76-6 k. 24 K. 20 f.
Rozs:	100 mm. 21 K. — f.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza 1908 áprilisra	23 80 K.
„ 1908 októberre	19 64 „
Rozs 1908 áprilisra	21 78 „
„ 1908 októberre	17 14 „
Zab 1908 áprilisra	15 70 „
Tengeri 1908 májusra	13 28 „

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. márczius hó 6-án. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott közlegekből 90 szekér réti széna, 15 szekér muhar, 17 szekér zsupszalma, 5 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 5 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, — zabosbukkony, köles stb.), 300 zsák szecska.

A forgalom lanyha.

Árak illérekben q.-ként a következők: réti széna 740-860, muhar 820-880, zsupszalma 600-640, alomszalma 540-560, takarmányszalma —, — kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 500-600, zabosbukkony 780-880, lóhere —, zöld luczerna —, köles —, sarju —, szalmaszecska 560-580. Összes kocsiszám 135. Összes súly 162,000 kg.

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1908 márczius 6 án.

Piacz	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Hús árak												
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hús kilogramm fillérekben					Bírsúly mm. koronákban							
											marha-hús	borjúhús	sertés-hús		birkahús	marha-hús	borjúhús	sertés-hús					
						100 kilogrammonként										I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
100 korona értékben											I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.			
Árad	22.80	18.50	13.60	13.80	12.00	6.50	7.00	320	—	10.00	160	144	200	160	148	138	200	70	60	80	70	90	80
Baja	23.60	19.60	14.60	14.50	12.50	6.00	6.00	240	200	6.00	138	128	144	134	124	116	—	60	54	104	98	93	94
Békés-Csaba	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Debreczen	23.00	18.40	14.40	16.00	13.00	4.60	4.20	470	240	6.60	132	128	172	128	168	160	—	76	66	92	—	—	—
Eszék	23.10	—	—	15.40	14.00	8.80	10.00	280	240	7.00	160	124	164	144	140	124	104	70	56	88	74	108	84
Győr	22.60	21.60	16.40	18.80	14.10	4.80	4.00	200	6.00	160	144	180	160	160	140	140	104	80	72	100	94	100	94
Kaposvár	23.20	19.00	16.20	15.80	14.80	3.30	3.50	370	—	5.80	148	148	168	160	116	120	90	70	62	96	84	98	—
Kassa	24.10	20.00	14.10	16.00	14.00	4.00	4.80	300	—	5.00	156	148	144	134	134	126	—	72	63	74	70	72	68
Léva	22.40	19.20	13.60	16.80	13.60	6.00	6.00	280	240	6.00	128	120	160	140	140	130	—	76	64	88	80	96	86
Losonc	22.60	18.80	16.00	16.60	14.80	4.50	5.50	200	180	5.00	136	112	160	144	138	128	—	70	60	96	80	128	120
Miskolcz	23.00	21.70	15.00	16.70	13.80	—	4.30	—	240	5.00	144	132	170	160	152	144	—	74	64	100	110	04	100
Nagybecskerek	20.20	17.00	13.80	14.20	11.20	9.00	8.00	280	200	5.00	134	118	160	144	144	136	160	70	61	90	84	92	90
Nagykanizsa	23.00	19.40	15.80	16.20	14.60	4.50	5.00	280	240	6.00	160	124	180	160	148	136	100	80	60	90	76	94	86
Nagyszében	23.00	18.00	14.00	13.80	14.00	5.40	6.50	320	230	7.00	160	130	140	120	140	124	90	72	64	—	—	78	72
Nagyszentmiklós	22.00	19.00	13.00	14.00	12.00	8.00	8.00	240	200	5.00	128	120	152	—	144	138	86	88	80	100	—	84	8
Nagyvárad	23.40	19.20	14.40	15.20	12.00	7.00	7.00	300	220	6.00	128	116	180	160	144	136	96	88	60	—	—	106	100
Nyíregyháza	22.50	20.20	13.20	15.50	12.00	3.00	4.00	320	—	5.00	136	128	180	160	13	128	—	72	60	100	80	11	104
Nyitra	21.30	19.60	14.00	15.00	13.40	5.00	5.00	280	160	6.60	120	112	160	152	144	—	112	80	64	90	80	100	88
Pancsova	21.50	—	—	—	12.40	8.00	10.00	280	260	5.00	128	120	160	140	136	128	70	62	48	84	82	86	88
Pápa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-A.-Ujhely	23.00	21.00	14.00	16.00	13.40	4.40	5.00	230	180	5.00	128	120	152	144	144	104	—	—	—	88	84	92	88
Sopron	21.30	20.20	16.60	17.00	15.10	8.00	8.00	290	240	9.00	164	154	216	160	200	160	—	86	60	100	88	106	86
Szatmár	23.00	18.00	14.00	15.00	14.00	5.40	5.60	230	220	7.00	136	128	160	152	136	128	—	—	—	—	—	—	—
Szentcsanak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	22.80	—	13.90	13.00	12.40	—	6.00	190	180	6.00	130	120	180	172	150	140	100	80	72	90	8	86	80
Temesvár	22.60	—	14.60	14.80	12.80	—	—	—	—	5.00	185	—	200	—	150	—	—	90	—	100	—	90	—
Uj-Arad	22.60	18.50	13.60	13.80	12.00	6.00	6.50	300	—	9.00	128	120	160	144	128	120	140	65	55	70	60	85	75
Versce	22.00	19.00	14.50	14.50	12.00	5.00	6.00	240	—	5.00	120	—	160	—	116	—	100	66	60	110	—	96	—
Zalaegerszeg	22.00	19.40	16.00	16.00	15.00	—	—	280	240	5.00	128	120	148	140	128	120	—	68	60	92	86	96	90
Zenta	23.00	20.00	14.30	14.60	12.10	8.00	7.50	280	230	7.00	128	120	180	156	140	130	100	62	58	100	90	90	86

Nemzetközi gabonapiacz 1908 márczius 4-től 1908 márcz. 7-ig.

Kelet	Budapest	Liverpool	Wiss	Prága	Manila	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessa	Hátaridő	Hátaridős árak					
												Budapest	Liverpool	Borlin	Páris	Chicago	
Buza	6	24.80	19.93	26.20	24.10	26.25	21.66	19.49	18.34	16.45	20.91	Május	19.83 ¹	19.11	25.8 ¹	2.76 ^{1a}	18.24 ¹
	3	24.31	18.97	25.80	23.60	25.93	—	19.16	—	14.93	21.06	Április	24.21	19.47 ³	25.46 ³	21.70	16.58 ³
Rozs	6	21.20	—	22.61	22.00	23.30	16.26	—	—	—	18.50	Május	17.24 ⁴	—	24.81 ¹	16.26 ^{1a}	—
	3	20.90	—	22.10	21.10	23.01	—	—	—	9.94	—	Április	21.26	—	24.30 ³	16.40	—
Zab	6	16.60	—	17.60	16.40	21.83	—	—	—	—	—	Május	—	—	19.72 ¹	—	—
	3	16.40	—	17.70	18.30	21.83	—	—	—	—	—	Április	15.84	—	20.64 ²	—	—
Tengeri	6	18.40	15.33	15.00	16.60	19.42	—	14.31 ¹	13.60	—	—	Május	13.54 ¹	13.75	17.71 ¹	—	12.60
	3	13.35	13.93	15.00	16.40	19.42	—	14.02 ¹	—	10.09	—	Április	—	13.34 ¹	—	—	—
Árpa	6	15.20	—	18.50	18.50	25.93	—	—	—	—	—	Május	13.52 ²	13.13	17.28 ¹	—	2.10 ¹
	3	15.20	—	18.20	18.50	25.98	—	—	—	—	—	Április	—	13.69 ²	—	—	—

Jegyzet: ¹) márczius. ^{1a}) május—aug. ²) június. ³) július. ⁴) október.

Önműködő — kocsira szerelt **növénypermetezőt**
 a vadrepce, vadmustár és más gyom kiirtására vasgálic által, valamint répa- és burgonyapermetezőt szállít
IG. HELLER, BÉCS, II., Praterstrasse 49.
 Ujdonság: Új készlet mezei egerek kiirtására szénkéreg által!
 Kérjenek árjegyzéket és használati utasítást.

(A Mag...
 Lóher...
 Lucze...
 Répa...
 Az ös...
 Nyers...
 Lóherem...
 Luczema...
 Baltaczi...
 Biborher...
 Bükköny...
 Nyulzap...
 Berlin...
 Anglia...
 Argent...
 Gaz...
 Zsivadé...
 Jegyzés...
 Könnyeb...
 I. r. perze...
 I. r. pestvá...
 100 kg-k...
 A szesz...
 rónak...
 Elkelt...
 Mezőgazd...
 szesz azonn...
 kedv mellet...
 Budapest...
 Bécsi jegy...

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a Köztelek részére.)

Lóheremag. A belföldi szükséglet óriási igényeket támaszt s olomzárolt magból a készletek rohamosan fogytak.

Luczernamag rendkívül élénk keresletnek örvend; számottevő kínálat nincs s így minden piacra került áru gyors elhelyezést talál.

Répamag iránt ez évben a kereslet jelentékenyen fölülmúlja a múlt évit, a nagyobb szükséglettel szemben elegendő készlet áll rendelkezésre s így a megrendelések gyors lebonyolítása nem okoz nehézséget.

Az összes gazdasági magvak forgalma teljesen kielégítő s konyhakerti és virágmagvak is rendkívül nagy forgalmat érnek el.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

Table listing prices for various types of seed (Lóheremag, Luczernamag, Baltaczim, Biborheremag, Búkköny, Nyulszapuka) in different quantities and grades.

Külföldi gabonapiacz.

(1908 február 28-tól márczius 4-ig.)

Berlin. A kenyérmagvak árában erős fellendülés volt tapasztalható a lefolyt héten. Argentínai búzát első kézből jóval magasabb árakon lehetett csak beszerezni.

Anglia. A lefolyt héten a gabonapiaczen örvendően volt tapasztalható az általános szilárdulás. Bár kétségtelen, hogy a tengerentúlról nagy mennyiségű gabona-

Braila. A gabonapiaczen még mindig nyomott a hangulat, csupán a határidőre szülő kötéseknek vehető észre némi szilárdulás. Olaszország a nehezebb buza-

Argentina. A buzafehozatal még mindig igen nagyarányú, ennek dacára azonban az árak q.-ként 90 fillérel emelkedtek.

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. Az üzlet jellege nem változott. Az irányzat általában igen szilárd. Eladók nagyon tartózkodók, a sertésfelhajtások mérsékeltek s így az árak ismét emelkedtek.

Jegyzések:

Table listing prices for various goods like flour (liszt), oil (olaj), and other commodities.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten változatlan gyér forgalom mellett az árak a legutóbbi változtatás szerint zárodnak.

Elkellet finomított szesz adózva nagyban 163.50-164 K., adózatlanul 64.50 K.

Élesztőszesz adózva 162 K.-ig adózatlanul 63 K.-ig kötésre, míg azonnali szállításra tartányáru olcsóbban volt ajánlva.

Denaturált szesz nagyban hordóval együtt 54.50 K. volt ajánlva kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz azonnali szállításra 57 K. volt ajánlva gyér vételkedy mellett. Exkontingens nyersszeszt 37 K. fizetik. Budapestben a kontingens nyersszesz ára 59.50-60 K. Bécsi jegyzés K. kontingens nyersszeszt.

Budapesti jegyzés

Table listing prices for various types of flour (Kontingens nyersszesz, Finomított szesz adózva, Élesztőszesz adózva, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz) in different quantities.

Luiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1908. február 27. é. Netto-árak 50 kg.-kint Budapestben, elegendő tisztasulyként, zsákostul. Kötelezettség nélkül.

Table showing flour prices from Luiza gőzmalom, including different grades and quantities.

Liszt, élelmény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete értéktakaromány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos búzaliszt jegyzései 100 kg.-ként Budapestben, elegendő tisztasulyként, zsákostul.

Table showing average flour prices from city mills in Budapest.

Az abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapestben zsákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Table listing prices for various types of bran and feed (Finom korpa, Gomba, Rozsokorpa, Árpadara és árpadereze, Malomkocsi, Budapesti gyári receptpogácsa, Derby melasse, Szárított moslék, Malátacsira, Szárított répaszelet, Szörpplé).

Hideghus-vásár az Orczi-uti élelmi piacon 1908. év márczius hó 6. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 28 árus 49 drb sertést, 1 árus 7 drb süldőt, 2400 kg. friss húst, 700 kg. füstölt húst, 900 kg. szalonnát, 670 kg. hájat.

Videkről és pedig drb sertést, Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertés-hus 1 kg. 136-176, stúdóhus 1 kg. 148-180, füstölt sertés-hus 1 kg. 144-176, szalonna zsírnak 1 kg. 123-136, füstölt szalonna 1 kg. 152-176, háj 1 kg. 140-148, disznózsír 1 kg. 152-160, kocsonyahus 72-100, füstölt sonka 1 kg. 180-200 fillérig.

Hideghus-vásár a Garai-ter élelmi piacon 1908. év márczius hó 6. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 1 árus drb sertést, 1 árus drb süldőt, 1 kg. friss húst, 1 kg. füstölt húst, 1 kg. szalonnát, 1 kg. hájat.

Videkről és pedig összesen drb sertést, süldőt. Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertés-hus 1 kg. 136-176, stúdóhus 1 kg. 148-180, füstölt sertés-hus 1 kg. 144-176, szalonna zsírnak 1 kg. 123-136, füstölt szalonna 1 kg. 152-176, háj 1 kg. 140-148, disznózsír 1 kg. 152-160, kocsonyahus 72-100, füstölt sonka 1 kg. 180-200 fillérig.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1908 márczius 2.

Felhajtott:

Table showing sheep prices from Hungary and Serbia.

Á r a k:

(kilogrammonként élősúlyban, korona értékben).

Table listing prices for various types of wool (Hízott áru, Feljavított juhok, Kiverő juhok, Kisorolt kosok, Durva szőrű, Kecskék).

Irányzat:

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1908 márczius 5.

Főlhajtott:

Table listing horse prices in Budapest.

Összesen 701 drb

Eladatlan maradt 311 drb

Irányzat: élénk volt.

Budapesti szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1908 márczius 5.

Főlhajtott:

Table listing prices for various types of sheep (Magyarországból élő borjú, Magyar élő borjú, Magyarországból élő bárány, Élő gödölye, Szurott gödölye, Ausztriából élő borjú).

Összesen: 1735 drb

Eladatlan maradt drb élő borjú, drb rugott borjú, drb élő bárány, drb lessuri bárány.

Irányzat: általában élénk.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1908 márczius 5.

Table listing prices for various types of piglets (Főlhajtás összege, Gf felhajtás, Mút vásárlás, Veszteglőből szerb, Eladatlan maradt, Származási helyszerint, Nem szerint).

Á r a k

(100 kg. élősúlyban, minden levonás nélkül fillérekben)

Table showing prices for various types of piglets (Magyar hízott ökör, Tarka hízott ökör, Szarbai ökör, Tehén, Bika, Növendékmarha, Bivaly) in different quantities.

Irányzat: minthogy a szükséglet nagyobb, élénk. Az árak 2 koronával emelkedtek.

Budapest ferencvárosi zárt sertésvásár.

1908 márczius 5.

Table showing pig prices from the Ferencvárosi market.

M. A. P.	Napi árak fillérben				
	Óreg ne- héz páron- ként 280-350	Páronként 300 kg. fehl	Páronként 220-350 kg.	Könnnyű 220 kg.	Husos fajta
1 febr. 28.	90-94	---	---	---	---
márc. 5.	84-91	---	---	---	---
2 febr. 28.	---	116-124	116-126	120-126	---
márc. 5.	---	118-126	117-128	117-127	---

1) Az árak élősulyban levonás nélkül értendők.
2) Az árak élősulyban páronként 45 kg. élétsúly és 4% levonással, kilogrammokban értendők.
Irányzat: a vásár élénk, az árak változatlanok.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendők.)

Óreg nehéz	(páronként 400 kg. felül)	fillér
Óreg közép	300-400	---
Fiatal nehéz	320 kg. felüli súly	121-123
Óreg közép	250-300 kg.	121-123
Óreg könnyű	250 kg.-ig	121-124

Irányzat: szilárd.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Ud Rezső sertésbizományozó (VII. ker., Békocsi-utca 12., a „Köztelek” részére.)
1908. márczius 4.

	kilogrammmig	fillér
Sertésvészen átment	60-100	130-122
"	100-120	122-120
"	120-160	120-116
"	160-200	116-114
Sertésvészen át nem ment	60-100	96-96
"	100-120	96-94
"	120-160	94-94
"	160-200	93-100

Árak élősulyban kilogrammonként 4% engedmény.
Irányzat: élénkebb.

Bécsi juhvásár.

1908. márczius 5

Főhajtás	drb	Árak:	fillér
Magyarországból	809	Angol husos árúk	---
Galicziából	---	Elsőr. hiz. árú	65-69
Osztrák tartományokból	---	Gyepjas	---
Összesen	809	Középm. hizott árú	56-64
		Nyírott juh	---

(Az árak kg.-ként fillérekben, élősulyban fogyasztási adó nélkül értendők.)
Irányzat: lanyha, 1-2 fillérel olcsóbb.

Bécsi szurómarhavasár.

1908. márczius 5.

Főhajtás:	drb	Árak (kilogrammonként fillérekben tisztasúlyban I. oszt. II. oszt.)
Magyarországból élő borjú	---	---
" " " " " "	221	134-140 104-132
Ausztriából élő borjú	16	---
" " " " " "	4077	134-140 104-132
Magyarországból leölt bárány	1927	28-44 kor. párja
Ausztriából leölt	184	28-44 K. párja
Magyarországból leölt sertés	111	96-110 hussert.
Ausztriából	1701	98-110 zsirsert.
Magyarországból leölt juh	---	---
Ausztriából	240	84-104
Összesen:	8457	drb

Irányzat: szilárd, sertés 4-6 fillérel olcsóbb. Többi változatlan, mint múlt héten.

Bécsi sertésvásár.

1908. márczius 3.

Főhajtás:	Származás szerint:	drb
Mínőség szerint:	Magyarországból	---
Hussertés	Magyarországból	6821
Zsirsertés	Magyarországból	5679
Összesen	Galicziából	5790
	Osztr. tartományokból	6519
	Olaszországból	191
Eladatlan maradt	Összesen	12500
		609

Árak: (kilogrammonként élősulyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	108-110 kiv. 112
Középsertés	102-107
Óreg nehéz	92-97
Könnnyű és szedett sertés	84-98
Szűdő (hengyel, erdőlyi)	76-102 kiv. 104

Irányzat: élénk, zsirsertés 4-5 fillér, hussertés 6 fillérel drágább.

Ingtatlanok árverése (40,000 korona becsértéken felül.)

Kivonat a hivatalos lapból.

Márc. 9.	Brassói kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Stanesku G. Mihály	51151
Márc. 9.	Magyaróvári kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Antoni Róbert	40670
Márc. 9.	Nyírbátori kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Kende Sándor	91387
Márc. 10.	Nagyvárad kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Weiszlovits Adolf	130538
Márc. 10.	Mezőturi kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Padár Mátyás	42881
Márc. 12.	Nyiregyházi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Tóth Lajos	62418
Márc. 16.	Szepesi kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Tom Lajos	118104
Márc. 16.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Seeling Sándorné	72793
Márc. 17.	Újpesti kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Erdős Henrik	166329
Márc. 19.	Szászrégeni kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	maroshévízi volt urhéresek	65045
Márc. 19.	Nagyvárad kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Özv. Terényi Lajosné	63793
Márc. 20.	Kassai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	néh. Widder Mór	54000
Márc. 21.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Résó Ensel Sándor	99308
Márc. 21.	Szabadkai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Prókesch Mihály	274446
Márc. 23.	Gyöngyösi kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Makács Zoltán	48000
Márc. 24.	Szombathelyi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Nikszty József	74703
Márc. 24.	Bpesti I/III. ker. kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Balla Sámuel	53006
Márc. 26.	Kolozsvári kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Jákobi Lajosné	90826
Márc. 26.	Debreceni kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Jámbor János	87671
Márc. 28.	Debreceni kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Szántay Klótilid	52000
Márc. 30.	Sajó-szt-péteri kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Pauncz Manó	51456
Márc. 31.	Marosújvári kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Nesztor Lőrincz dr.	68000
Április 7.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Spiegel Adolf	281460
Április 10.	Bpesti I/III. ker. kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Peringer Ferencz	156019
Április 14.	Lugosi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Vimmer Kálmán	73494
Április 16.	Kalocsai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Döry László	198634
Április 22.	Eperjesi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Halmos Károlyné	206284
Április 22.	Miskolci kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Szirmay Eszter gróf	172810
Április 23.	Karcagi kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Magyar Gergely	65533
Május 2.	Bpesti I/III. ker. kir. bíróság	a tkvi ha-tóság	Riedl Emilia	55299
Május 6.	Nagyszobani kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	özv. Lucardi Jánosné	83798
Május 20.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Klemm István	239728

Szerkesztői üzenetek.

S. B. *Margitpuszta*. Minden attól függ, hogy mit mond a szerződés. Ha ennek a szövegét közli velünk, akkor adhatunk közelebbi választ. Sz. F.
D. M. Ha a tulajdonos a szerződésben nem vállalt kötelezettséget arra, hogy cseléd akokat épít, akkor csak annyi cselédakat tartozik állítani és csak arra az időre köteles az építkezést befejezni, amint őt erre a törvény kötelezi. A haszonbérlet nem követelhet többet, mint amennyit a törvény előír, csak akkor, ha a szerződésre hivatkozik. Hogy a bérletnek a szántóföldek terjedelméhez képest mennyi cselédre van szüksége, az a tulajdonosra nézve nem irányadó, csak annyiban, hogyha majd a törvény szerint az építkezési kötelezettség beáll, annyi cselédakat tartozik építeni, amennyit a szükséges cseléd-ség elhelyezésére törvény szerint elő van írva. Ha megyei szabályrendelet alapján ez a kötelezettség már előbb beállt: ugyanezek a szempontok szolgálnak irányadónak. Sz. F.

K. S. A gazdasági törvény rendelkezései Öné nézve föltétlenül irányadók. A törvénynek azzal a magyarázatával azonban, amelyet annak az illető ügyvéd ur adott, egyáltalán nem értünk egyet, mert a szerződés egy év tartamára volt ugyan kötve, de nyilván azzal a céllal, hogy kölcsönös megalapozás esetén tovább is folytatassék a szerződés egészen világosan kimondja, hogyha valamelyik fél 1908. ápr. 15. elsejével a szolgáltatást megakarja szüntetni, azt legkésőbb 1908. január elsejéig felmondani tartozik. Szó sem lehet tehát arról, hogy a szerződést április 1-én felmondás nélkül megszüntetnek lehetne tekinteni. A törvénymagyarázatban az ügyvéd urnak nézetünk szerint annyira nincsen igaza, hogy a kérdésnek ezt a részét tulajdonképpen nem is lehet vitásnak tekinteni. T. i. azt, hogy a szerződésnek érvénye április 1-én túl meg van hosszabbítva. Vitis csak az lehet, vajjon ez a szerződésmeghosszabbítás újabb egy év tartamára szól-e, avagy csak bizonytalan időre. Az első esetben 1909. évi január hó 1-eje előtt a szerződést felmondani nem lehet s az ön szolgálata legalább 1909. április 1-ig tart. A második esetben a felmondás hatálya 1908. évi április 1-én kezdődik s az ön szolgálata 1908. évi júl. hó 1-én ér véget. A kérdés vitás és így annak eldölte sem lehet bizonyos. A mi nézetünk szerint a meghosszabbítás újabb 1 év tartamára történne tekintendő, különösen, ha Ön bizonyítani tudja, hogy a meghosszabbítás szóbeli megállapodással történt, amely ugy szólt, hogy „marad minden a régiben”. Sz. F.

R. D. *Erdő*. Mi az önök helyzetében ugyanazon egy keresettel beperelnék a szállító céget és a vasutakat együtt. A bíróság valamelyik ellen csak megállapítja a kártérítési kötelezettséget, de hogy melyik lesz az, azt profétai ihlettel sem lehetne előre megmondani. A per mindig bizonytalan dolog. Amny nézetet mégis bátorodunk nyilvánítani, hogy a mi felfogásunk szerint a kártérítési kötelezettség a szállító céget terheli és pedig azon az alapon, hogy a sónak a feladásánál nem járt el a köteles gondossággal. Az üzletszabályzat 54. §-nak 4. pontját mint kereskedő ismerni tartozott és ha ennek dacára a küldeményt a su nyak hivatalos megállapítása nélkül adta fel, a hiányért ká tértetéssel tartozik még akkor is, ha egyébként a szállítás veszélye nem őt terheli. Ilyen körülmények között nem döntő az, hogy a cég a sőt ab bányá adia el, mert mulasztásának következményeiért akkor is szavatol, ha azok később a szállítás folyamán állottak elő. Sz. F.

S. M. *Antalháza* és Z. P. *Zalaszentgrót*. Kérdésükre lapunk f. évi 19. számában megjelent 149. sz. kérdésre adott feleletben találunk felvilágosítást.
B. B. A. *gazd. intézősége Pollár*. Talajvizsgálólatot a m. kir. országos kémiai intézetben (Budapest, II., Oszlop-utca 26.), valamint a gazdasági akadémiákkal kapcsolatos (M. Óvár, Keszthely, Debreczen, Kassa, Kolozsvár) vegyikísérleti állomásokon teljesítenek.
Sz. L. *Mezőlak*. A vadreprece írtási módjait lapunk egyik legközelebbi számában fogjuk szakszerűleg ismertetni.
Sz. S. *Mezőtelek*. Méhesládok és Dzierzon-kaptárak beszerzése iránt tessék a „Magyar Méh” szerkesztőséghez Budapest földulni felvilágosításért.

Szőlőkarók

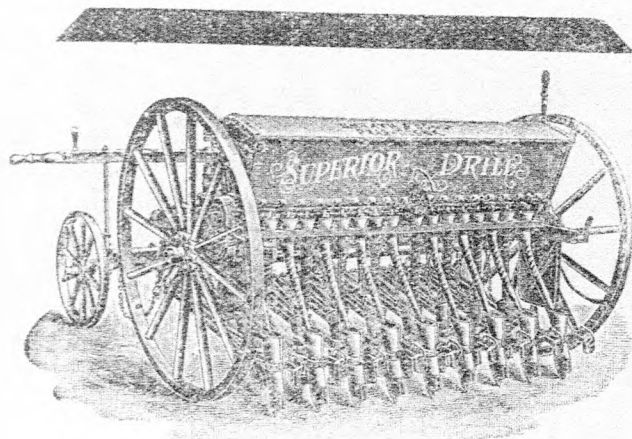
az összes használt fa-
nemekből, minden szokásos
méretben, bármely állomásra
szállítva

**legjutányosabb
napi árakon**

kaphatók a

**Magyar Mezőgazdák
Szövetkezeténél**

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31.



Superior Sorvetőgépek

—!!! Legjobb tolókerékrendszer!!!—
 —!!! Tessék közelebbi leírást kérni!!!
 Finom-, szántás-, csukló- és rétboronák.
 Egy- és többvasu ekék.
 Háromtagu és egytagu hengerek.
 Triőrök. Mütrágyaszórók.
UMRATH és TSA
 Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőznaplókészítők 12 HP.-ig. — Ipari mozdonyok 200 HP.-ig.

Eredeti Kirsche-féle „IDEAL” takarmányrépamag



a Deutsche Landwirtschaftliche Gesellschaft által rendezett takarmányrépa-termesztési versenyen — „ezüst érem”-mel lett kitüntetve. Előnye:

**legnagyobb terméshozam,
 legmagasabb tápérték-tartalom,
 nagy tartósság, legkönnyebb kiszedés.**

Vegyi vizsgálat cukor- és szárazanyag-tartalomra saját laboratóriumában
 1905—14,000
 1908—18,000 } elit anyaréparól.
 1907—24,000

Vezérképviselet és főraktár Magyarország és társországi részére:
DUKES és HERZOG Galgóc és Budapest,
 Váci-körút 74.
 Megrendelhető még: Mühle Vilmos, Temesvár.
 Kontsek Géza, Debreczen.

Magyar nők szakácskönyve

Saját tapasztalatai után összegyűjtötte és szerkesztette

Szopéri Nagy Jelen

Ára 4 kor.

Megrendelhető a „Pátria” r.-t. gazdasági szakkönyv-kereskedésében, Budapest, IX. ker., Ullai-utca 25. szám.

≡ Bérlet. ≡

Budapesttől 4 órányira, fővonal mentén, közel nagy város- és cukorgyárhoz, 2276 magy. hold kitűnő prima gazdaság, cukorrépa- és dohánytermeléssel, megfelelő épületekkel, eddig házilag kezelve. Évi bér 70,000 korona.

Beyer Károly, Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.
 Telefon 12—85. 272

Tavaszi és őszi vetések trágyázásához szuperfoszfátot és minden egyéb műtrágyafélélet

elismert kitűnő minőségben, legolcsóbban szállít az egyedüli **kartellon kívül** álló
 Szentistváni műtrágyagyár központi irodája,
 Kassa, Fő-utca 4. szám. 403



A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes házi állatok **erősítésére, edzésére, azok egészségének építésben tartására** a

Brázay Kincsem-Fluid

Kincsem szesz
 minden gazdaságban és állattenyésztésben **nélkülözhetetlen.**

Felülmúja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül.
 Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai, polgári, és versenystállókban.
 Kapható: gyógytár, drogéria- és fűszerüzletekben vagy közvetlenül a készítő:

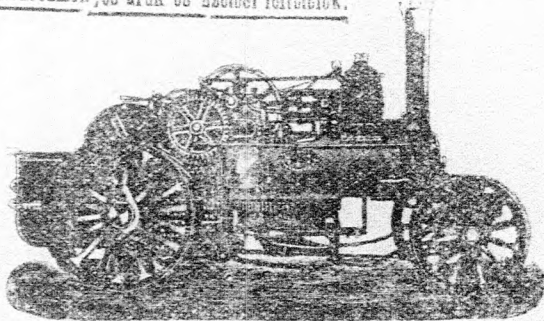
BRÁZAY KÁLMÁN cégégnél, BUDAPESTEN
 1 üveg ára **K 2.50.** 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással **24** korona. 6875

BIRTOK — keresők és eladók :: ügyelmébe!

Aki birtokot előnyösen venni vagy eladni, bérelni vagy bérbevenni óhajt, forduljon bizalommal a **Mezőgazdasági Áru- és Hitelforgalmi vállalathoz**
 Telefon 80—83. Budapest, VI., Teréz-körút 15. szám. Telefon 80—83.

BOROSZLÓ ■ ■ ■ BUDAPEST

Kedvezményes árak és üzemelési feltételek.



— Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák. —

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gépgyár :: Magyarországai igazgatósága
 BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Haas-palota)

(Azelőtt: Ferenoz József-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti gyári ládákban. Üvegvágó gyémántok legolcsóbban kaphatók. Mézes-üvegek különféle kivitelben, fémszárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

**UPTON SINCLAIR
A POSVÁNY**

(THE JUNGLE) című híres amerikai regénye kapható a "PÁTRIA" könyvkereskedésben Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A kit a kivándorlás kérdése érdekel, olvassa el e regényt. Ára 4 korona. Bérmentes küldéssel 4 kor. 20 fillér.

Szepesi uradalomban eladó, míg a készlet tart

szepesi borsó vetőmag

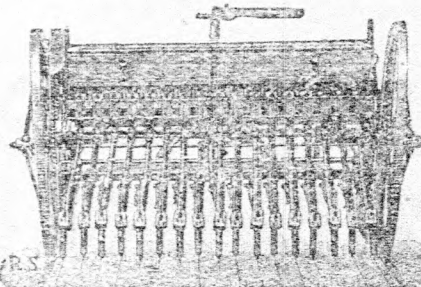
mm.-kint 24 koronáért, vevő zsákjaiban, ab állomás Kaposvár. Zabbal keverten, vagy takarmánytengerivel vetve igen kedvelt s megfelelő takarmány főként tehenészetek, de általában szarvasmarha részére.

Megrendelhető: Uradalmi Főtisztviségnél Hetes, Somogy megye. 376

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, V., Váci-körút 52.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen idényre: **SACK RUDOLF** elismert kítő gyártmányait, **aczélekeit, vasboronáit, könnyű és szilárd sorvetőgépeit, szecsavágó-, répvágó-gépeit.** Kézi, járgány- és gőzhajtásra elsődrendű **biztonsági járgányait, „Westfalia“ műtrágyaszóró-gépeit,** a jelenkor legjobb szerkezetű **takarmánypároló-készülékeit** s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Minderről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

**GÖZEKE
Acetylen-lámpák.**Éjjeli szántásoknál **gözekekre** különösen alkalmasak, mert nap-pali fényt adnak.**Automobil-lámpák.**

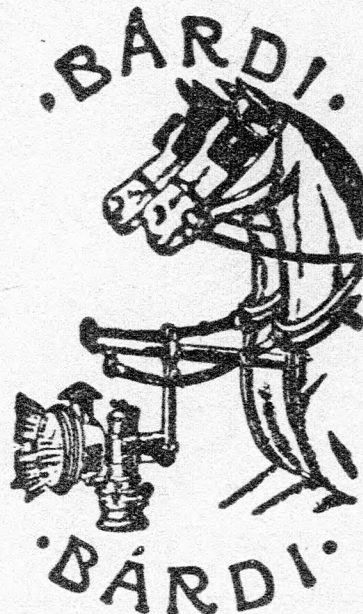
Kézi, kocsis, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti, istálló-

Acetylen-lámpák.**BÁRDI JÓZSEF**

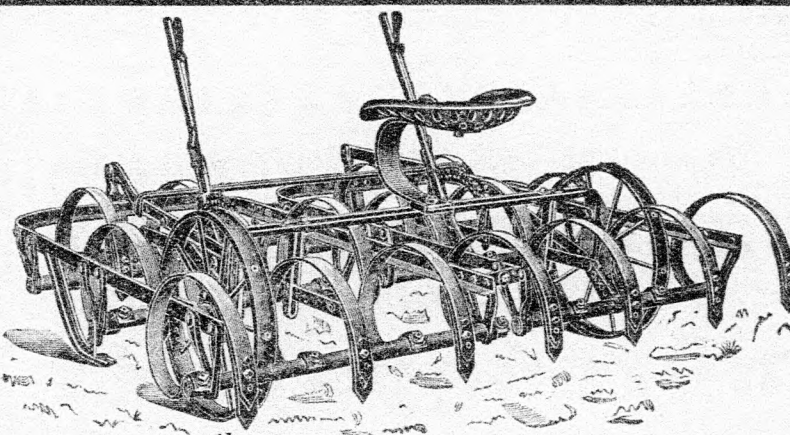
Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz., Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 4100. Sürgőnyezim: Pneumatik.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

**:: Mérnöki iroda ::**

Elvállalja uradalmak üzemtervéhez szükséges térképek készítését, parcellázási munkákat, mezői és erdei vasutak tervezését és kivitelét, alagsóvezési, öntözési munkákat, mindennemű gazdasági épületterv elkészítését. 6856

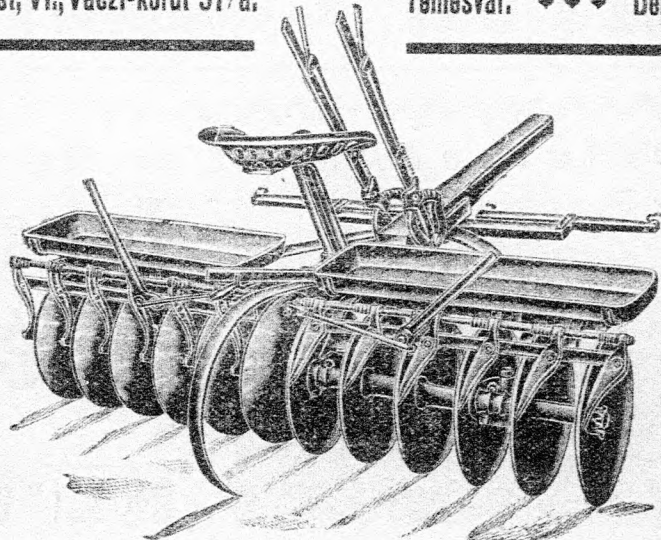
KELL DEZSŐ okl. mérnök Keszthely (Zala m.).**KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyára MOSONBAN**

szállít mindennemű

**TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖKET,
„Mosoni Drill“ sorvetőgépeket.**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

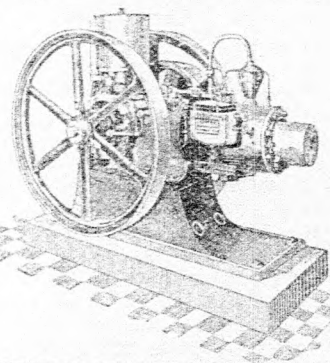
Fiókraktárak: Temesvár, Debreczen.



CLIMAX ÉS ECLIPSE

NYERSOLAJ-MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

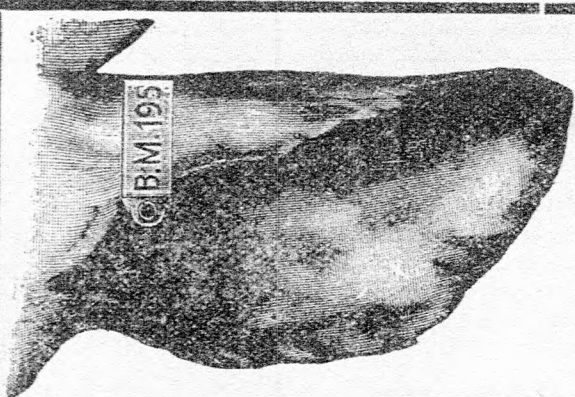


Nincs robbanási veszély,
se pénzügyi ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák.

BACHRICH ÉS TÁRSA
MOTORYÁR

Budapest, Szabadság-tér, Tőzsde-palota.



Szegecselhető

„Crotalia“

füljelző

a legbiztosabb s törzs-
könyvezésre is legjobban
megfelelő állatjelző.

Kimerítő árjegyzékkel
egy füljelzőkről, mint
gyomorsonda, fecskendők,
herélőfogók, nyírógépek
stb., összes állattenyész-
tési czikkekről készsége-
gel szolgálunk.

GEITTNER és RAUSCH BUDAPEST, VI.,
Andrássy-ut 8.

Eladó földbirtokok!

750 m. hold à 1200 négyszögöl, Bihar
megyében sík fekvésű, elsőrangú
fekete buzatermő szántóföldek és
kaszálók szép épületekkel, vasút
mellett, ára 400,000 korona. Kedvező
fizetési feltételek.

1020 magyar hold (à 1200 négyszögöl)
Szatmár megyében, főleg állat-
tenyésztésre alkalmas, 30 hold
szántó, 120 hold rét, 600 hold
elsőrangú legelő, ára 1200 négyszög-
öles holdanként 400 korona. Fizetési
feltételek nagyon kedvezők.

Részletes felvilágosítással szolgál:

Klár Andor

kereskedelmi és bankirodája

Debreczen, Miklós-utca 23.

Telefon 445. szám.

A ki földet

bérbe adni vagy bérbe venni, eladni vagy venni
akar, forduljon bizalommal a

Földbérleti és parcellázó bank részvénytársasághoz
Temesvár—Belváros, Losonczy-tér, (Vimmer-féle ház).

A bank különösen foglalkozik telepítések és par-
cellázások keresztülvitelével és e célból meg-
vesz vagy bizományban átvesz nagybirtoko-
kat s ezeket kedvező feltételek mellett kisgazdáknak
a tulajdonos közreműködése nélkül eladja.

Mindenemű szóbeli vagy írásbeli felvilágosítással díjmentesen szolgál.

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat
eszközölhetem **jármos és beállítani való ökrökben**, ugyintén
1-2 éves ökr-tínókban és mindenféle sulyu sovány **sertésekben**
mindig a legnagyobb előjegyzőeim vannak. Kiterjedt ismerettségemmel fogva
ugy vásárokról, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ü. yletket közvetíthetem.

5018

Kiváló tisztelettel

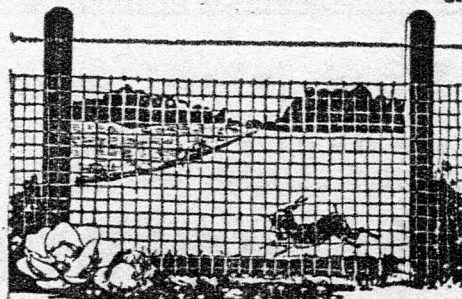
Sürgöny és levélezim: Vermes Lipót, Kolozsvár

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány!

Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmányával!

Mezőgazdák
figyelmébe!



Szőlőgazdák
figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/II.

ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfonatát**, mint a
szabadalmazott legelőnyösebb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyösül fogva fellép minden
eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fon-
tos és világszabadelommal védett találmány előnyei: Olcsóság! Csé-
szerűség és könnyű kezelése.

Horganyozott vassodronyból készül, (nem kell befesteni):

Körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel,

Készletben: 1, 1 1/2 és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben,
3 méter magasságban 1 1/2, 1 1/4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1 1/2 1 1/4 1 1/8 1 1/8 2 2 1/2 2 1/2 2 3/8 mm.

Ar □-méterenkint: 30 40 50 60 70 80 90 112 132 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszak) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 1 1/2 méter magasságban
pedig 1, 1 1/2, 1 1/4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1 1/2 1 1/4 1 1/8 1 1/8 2 2 1/2 2 1/2 2 3/8 mm.

Ar □-méterenkint: 48 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Körülbelül 1-5x5 cm. lyukbősséggel:

Készletben: 1 m. magasságban 1 mm. dróterősségben ára négyzetméterenkint 62 fillér.

Körülbelül 10x10 cm. lyukbősséggel:

Készletben: csak 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 2 2 1/2 2 1/2 2 3/8 mm.

Ar □-méterenkint: 42 47 57 67 fillér.

Csomagolásért, töltésért és kezelet költségeikért számítatik □-méterenkint 1 fillér, de
egy küldeménynél legalább 60 fillér.

A horganyozott tuskésodrony ára (8 cm. tuskatávolsággal) méterenkint 6 fillér,
melynek alkalmazásával a korlátos tetőzés szerint megmagasítható.

Számos elismeréssel áll rendelkezésre!

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat;
csinos és erős kivitelei kapukat és ajtókat, valamint nyaraló- és lakóházkeríté-
ségeket erős sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, kosarakat,
mángár-ablakrostályokat, ökr-szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyó-
rostákat, cséplőgépekbe való gabonaszétválasztó-hengereket stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Takarmánymész

czitrátoldhatóságért jótállás.

Elsőrendű szakértőink egybehangzó nyilatkozata szerint a takarmánymészben **csak az oldható phosphorsav a hatékony rész.** Tehát a takarmánymésztet verők saját érdekében cselekszenek, hogy oly gyártmányt, melynél a **czitrátoldhatóságáról jótállás nem adatik, visszautasítsanak.** Elsőrendű takarmánymésztet körülbelül 40 százalékos phosphorsavtartalommal, a **czitrátoldhatóság 80-90 százalékgig garantálva,** teljesen tiszta és ment minden az egészségre ártalmas anyagból, ajánl.

Oesterreichische Chemische Werke A.-G.
Wien, IV./1., Technikerstrasse 5.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

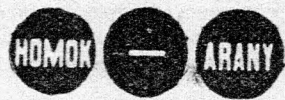
Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, cement-födélcserepeket, oszlokokat csatornázásra, alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felülte egyszerű gyártás** kiprobált gépeinkkel és formáinkkal. Kívánatra ingyen küldjük 282-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzemberendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. Levelezés magyar nyelven.

Különlegességgel gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.
MARKRANSTADT bei Leipzig

Memekvizsgálat, próbafeldolgozás, minták letyve.

Legnagyobb gyár
a maga nemében



270 munkás
95 szabadalom stb.

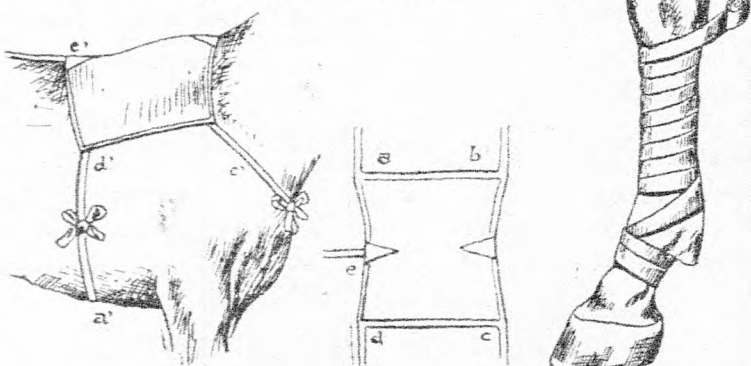
Most jelent meg

LUKACS ALADAR

az „Állatorvosi Közlöny” szerkesztője tollából

AZ ÁLLATORVOSI ELSŐ SEGÉLY

ezímen egy népszerű, ismeretterjesztő munkamelynek előszavában szerző következőket mondja: „Igyekeztem az első segély tanát lehetőleg teljes egészében és népszerűen előadni s kiterjeszkedtem könyvemben egyes közismert tévhitekre is, hogy azokat a tudomány erejével szétoszlassam.”



E szakkönyv hézagot pótol s csakhamar nélkülözhetetlenné fog válni a gazdaközönség körében.

Ára bérmentes küldéssel 3 korona 10 fillér. 33 magyarzó képpel.

Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. KER., BAROSS-UTCA 10. SZÁM.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP: Alakult 1900.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.970.340— kor.
Tartalékok 784.780-16 "

Összesen: 2.755.104-16 kor.

1901 évi felesleg	80.349— kor.
1902. " "	59.732-28 "
1903. " "	109.331-73 "
1904. " "	72.438-23 "
1905. " "	61.730-60 "
1906. " "	39.243-85 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készségesen szolgál.

Az igazgatóság.

HIRDETMEŊY.

Eladásra kerül nagy mennyiségben első osztályu **sima és gyökeres Riparia Portalis, Vitis Solonis és Rupestris Monticola alanyvessző.** Továbbá ily alanyokon készült első osztályu **gyökeres fásoltvány** a legkitűnőbb csemege- és borsfajokban; ugyszintén **sima és gyökeres hazai szőlővessző.** Fajtisztaságért kezességet vállalunk.

Badaacsony - szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep, Tapolca,
Zala megye. 226

Grand Prix, párisi világkiállítás 1900.

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udv. száll., kerületi gyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett.

KWIZDA-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára 2 K 80 f

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállókban, ugy a polgári, mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírásra képesíti.

Kwizda-féle Restitutions-fluid
csak a mellékelt védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerterárában, Budapest, Király-utca 12. sz., Andrásy-ut 26. szám.



KWIZDA szabadalma.

Bokavédő szalagok gummiból. Pneumatic. bokavédő szalaglégpárnával szürke, fekete, barna és fehér színben és 4 nagyságban állítatik elő és pedig bal és jobb lábára.

A bokára, a-b-ig mérve, melynek kerülete

20-22 cm. megfelel az 1. sz.
22-24 " " " 2. sz.
24-27 " " " 3. sz.
27-30 " " " 4. sz.

A szabad. bokavédők árai:

Szürke színben, darabonként:
1. sz. K. 5.50. 2. sz. K. 5.90.
3. sz. K. 6.40. 4. sz. K. 7.30.

Fekete, barna vagy fehérszínben, drbként:
1. sz. K. 5.90. 2. sz. K. 6.40.
3. sz. K. 6.80. 4. sz. K. 7.70.



Valódi csak azon védjeggyel ellátott.

Raktár Budapestben: Wessely István, Váci-utca. Glasz József, Koronaherceg-utca 9. Hezyl és Stiasany, Múzeum-utca. Dula A., Egyetem-utca. F. und A. és Fia, Koronaherceg-utca. Kutscher Sylvester, Kerepad-utca. Otrich L., VI., Teréz-kört 6. Huzala M., IV., Váci-utca. Keletl J., IV., Koronaherceg-utca. Waczula A., VII., Károly-kört. 17

Fontos minden gazdának!

Sajtó alatt van és e hó folyamán megjelenik a:

Mezőgazdák Üzemi Utmutatója

Kereskedelmi tanácsadó a
gazdaközönség számára.

Felvilágosítást nyújt a következőkre:

- Miként értékesítsük terményeinket?
- Mire ügyeljünk gépeink beszerzésénél és azok használatánál?
- Hogyan kössük meg biztosításainkat?
- Gabonakereskedelmi szokványok.
- Erőtakarmánycikkek beszerzése körüli tudnivalók.
- Hogyan adjuk el borainkat?
- Élelmiszer-értékesítés módozatai.
- Hizott állatok, tenyészállatok értékesítése.
- Külföldi államok állategészségügyi egyezményei.
- Szarvasmarhavásárok, sertésvásárok, lóvásárok, országos vásárok jegyzéke időszerinti sorrendben.
- Vetőmagvak, beszerzése, értékesítése.
- Áruszükségleti cikkek beszerzése körüli utmutatás.
- Fakereskedelmi rész.
- Jogi rész, rövid vonatkozásokban a gazda és cseléd közötti jogviszony szabályozása.
- Haszonbérlet.
- A balesetbiztosítási törvény rövid ismertetése.

Nélkülözhetetlen bizalmas tanácsadó!

Ara 5 korona.

Előzetes megrendelésnél 4 korona.

Előfizetők a "PÁTRIA" r.-t. gazd.
szakki nykkereskedéséhez, Budapest,
IX., Üllői-ut 25. szám intézendők.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatául tűzi ki a belterjesebb és az eddiginél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okserü gazdasági berendezés alapjául szolgáló **Üzemi tervet**. Elvállalja a **gazdaságok állandó felügyeletét** és ezek **üzemének ellenőrzését**. **Tanácsot** ad a gazdasági számviteli **könyvek berendezésénél**, vezetésénél és azok lezárásánál. **Elvállalja** a gazdaság **számvitelének felülvizsgálását** vagy állandó **ellenőrzését**. Elvégezi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszaki jelentések alapján. Evi zárlatokat és jövedelmezőségi számításokat elkészít. **Tanácsot ad birtokbérbeadásnál**, valamint **mezőgazdasági pénz- és hiteltügyi kérdésekben**. Gazdasági **ügyekben jogi tanácsot** szolgál és **vítás ügyekben** a választott szakbírósi tisztelet elvállalja. Birtok és mindenemü mezőgazdasági **értékbecsléseket** végeztet. A bejelentett **eladó és bérbeadó birtokokat törzskönyvileg nyilvántartja**.

Gazdatiszteket és egyéb **képzettebb gazd. személyzetet** **eresőket nyilvántart.**

Adóügyekben szakvéleményeket ad, az **adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivételét és tulfizetés esetén az összeg visszatérítését kieszközli**. **Adóelengedések ügyében utbaigazítással szolgál.**

Nyilvántartásra bejelentetett:

Eladó birtok:

- 200 m. hold** Zalában, a Balaton partján, emeletes 14 szobás kastélyval, árnyas kerttel, gyönyörű kilátással. Kitiűő utak, vasutállomás 10 perc. Fürdőtelepek igen alkalmas. 1198
- 543 m. hold** Zalában, vasutállomás a birtokon szeszyráral, téglaütéssel, cémentárugyártással, iparvágány s mérleggel, 1598
- 197 m. hold** pilliscsabai vonalon, fővárostól 39 km.-re, 4 község között, orvos, gyógytár Nyergesújfalun, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertéstenyészéssel, 8 h. szőlővel, csürökkel magtárakkal, 2 nagy pincével, 5 szobás lakás üveges, zárt verandával. 455
- 200 m. hold** sík fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő g. épületekkel. 3849
- 370 m. hold** Sáros m. gyében, melyből 310 hold erdő, uri lakással és 5 hold díszkertetel, köves ut mentén. 3743
- 100 kat. hold** körüli I. o. hácskai föld, 15 percznyire a vasutállomástól, jó utakkal, a Ferenczcsatornától 8 percznyire, urilak és gyümölcsösök. 3851
- 500 m. hold** Szatmár megyében, vasutállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 4129
- 1016 kat. hold** Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves uttal, egészben avagy csakis egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 4130
- 606 kat. hold** Érmelleken, vasutól 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohányengedéllyel, kellő lak- és gazdasági épületekkel. 4261
- Temesvár határában**, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállóval, nagy kukoricza-görével, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primálisan klasszau kerül talaj**, ugy a legintenzívebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vételt megkönnyíti a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös törlesztés kölcsön. 4601
- 280 m. hold** Budapesttől fővonalon gyorsal 1/2 óra, vasutállomástól műton 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékekkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdőállóséggel. 4756
- 400 m. hold** J.-N.-K.-Szolnok megyében, várostól 5 km. kellő gazdasági épületekkel és lakóházakkal; 150 hold szőlő vetésű, 220 drb rambouillet és fésis keresztesű törzshunyjával és 200 drb bóránnyal. Nagymennyiségű széná, takarmány és szalma. 4701
- 586 hold** Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert, 1/2 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major, udvar és ut. Vasutállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400.000 korona. Esetleg bérbe is kivethető. 5640
- 384 hold** szőlőnek való, egyenes felületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 5477
- 1000 m. hold** Hont megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegáns épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó. 6320
- 3000 m. h.** Fejér megyében, kitiűő talaj elegendő, szállár anyagból épült gazd. épületekkel. 6
- 2488 hold**, 50 hold termőgyümölcsös Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kitiűő köből épült épületekkel, 10 szobás kastélyval, szeszyrá és finomított, jó munkaszízonvok. Ara felszerelés nélkül 660.000 K. Amortizációs teher 200.000 K. Esetleg bérbe adó. 602
- 290 hold** Szilágy megyében, vasutállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehénészetre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 54
- 200 hold**, vasutállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 1061

Birtokvétel:

- 200 m. hold** birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól. 455
- 400-500 m. holdas** jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családnak való tágas és egészséges lakással, árnyas kerttel. 498
- Kisebb birtok**, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasutállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon. 8
- 400-1000 h.** birtok, melynek nagy része vágható erdő. 2916
- 1000 holdig** cserébe fővárosi, azért, egy tulajdonban erdőből álló, Hont, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 557
- 400 holdas** birtok Abauj megye déli részén. 3376
- 2-300 hold** birtok, jó lakóházzal és gazd. épületekkel, város és vasut közelében. 3978
- 200 holdas** birtok, jó lakóházzal, lehetőleg Kecskemét vidékén. 3982
- 10-15000 hold** erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9
- 2000 hold** elsőrendű talajú birtok, csukorrépa vidéken, vasutállomás közelében, szép kastélyval és parkkal, Bécsből legfeljebb 6 órányira. 5215
- 800-1200 m. hold birtok**, kellő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal. 5216
- 2000 hold** jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasúthoz. 5216
- 250-300 m. hold** főváros vagy vidéki nagyobb városhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs kölcsönrel. 12/ii
- 3-400 hold** egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1/2 órányira jó uton. Lehet az egész birtok erdő. 12
- 800-1000 holdig** jó földek és épületekkel, instrukcióval. A lakóház faluban vagy város közelében legyen. 79

Bérbeadó birtok:

490 m. hold Abauj megyében 7 km. a vasutól, országot mellett, 7 szobás udvarházzal, kellő gazdasági épületekkel. 5003

Birtokbérlet kerestetik:

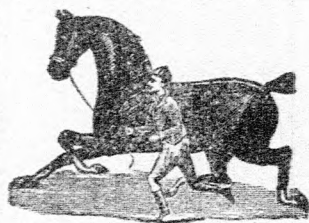
180-200 m. h., amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzhető. 2530

800-1500 h. Erdélyben vasúthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel. 496

Ezekon kívül nyilvántartjuk a **visszavándorlók** letelepítésére alkalmas birtokokat és **bérlőszövetkezetek** alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnel.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket

AZ OMGE. ÜZEMOSZTALYA.



A bécsi állatvédőegyesület elismerő érme!

Simon C.-féle

Restitution-fluid

Simon Károly állatorvos által feltalált és így nevezett szer 1859. év óta általános kedveltségnek örvend, mint mosó- és borogatóvíz és kitűnő hatásánál fogva mindenütti csodálatot kelt. Erősíti és frissé teszi a lovat, rendkívüli nagy munkára képesíti, kiegyenlíti a megerőltetéseket és megőrzi az időelőtti kihasználást.

Arak: egy fél üveg K 2.—, egy egész üveg K 4.—, tizenkét egész üveg K 40.—

Vizzel lesz higitva, ennél fogva nagyon kiadós.

Stanislaus Simon Wien.

Gyár és iroda: XXI., Hirschstetten 23.

6691—V/I. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A kisköszeg—bezdáni Dunaszakaszon végrehajtandó munkálatokra nézve, amelyek 23830 m³ elsőosztályú és 42780 m³ másodosztályú kő szállításából és beépítéséből, valamint 2500 m³ kőnek a víz alól való kikotrásából és újból való beépítéséből, végül 2500 m³ hordalék kikotrásából és elhelyezéséből állanak, a m. kir. földművelésügyi miniszterium I. emeleti tanácstermében 1908. évi márczius 23-án déli 12 órakor újabb nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A zombori m. kir. fölyammérnöki hivataltól díjtalanul megszerezhető ajánlati minta felhasználásával a fentnevezett munkára vonatkozólag teendő, kellően bélyegzett és e felirattal: „Ajánlat a kisköszeg—bezdáni Dunaszakaszon teljesítendő szabályozási munkálatokra” ellátott, öt pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlatok, amelyekhez az ajánlati összeg 5%-ának, illetőleg ha az ajánlati összeg 250,000 K-nál nagyobb, 250,000 K-ig 5%-nak és 250,000 K-nál felüli összeg után 2%-nak megfelelő bányapénznek készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban valamely állampénztárnál vagy adóhivatalnál a földművelésügyi tárca kezelésébe történt letétét igazoló elismervény is csatolandó, a jelzett napon délelőtt 11¹/₂ óráig a földművelésügyi miniszterium házi pénztáránál (főlemezlet 29. sz.) nyújtandók be.

A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek. A kötetendő szerződés tervezete, valamint az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek a zombori m. kir. fölyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1908. évi febr. hó 26-án.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Sőre-ökrök eladása.

Az egri főkapitán uradalmi kormányzósága

152 drb hizott ökröt és egy drb bivalyt

zárt ajánlat mellett elad, melyek a következő gazdaságokban vannak elhelyezve:

Egyeken: 40 db ökr. 1 db bivaly. Vasutállomás: Egyek. Bődönháton 12 db ökr. Vasutállomás: Szentmargita. Nagyszögben: 9 darab ökr. Vasutállomás: Szentmargita. Szihalmón: 30 drb ökr. Vasutállomás: Füzesabony. Zsigyeren: 61 drb ökr. Vasutállomás: Monor.

A zárt ajánlatok folyó hó 15-től kezdve beadhatók Egerben alulírott kormányzóságnál és pedig oly módon, hogy ajánlattevők akár az összes sőremarhákra együtt, akár egyes tételekre is tehetnek ajánlatot, de a kormányzóság fenntartja magának a jogot a beadott és megolvasott ajánlatok közt szabadon választhatni s az eladást személyes érintkezés útján is eszközölhetni.

Százalék-levonás nem engedélyezettik.

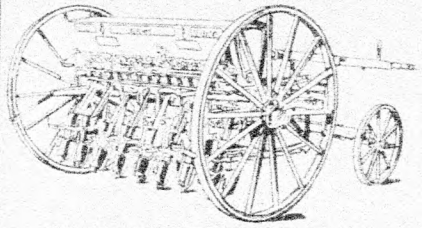
Eger, 1908 márczius hó 2.

Az egri főkapitán uradalmi
kormányzósága.

406

SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI., Nagymező-u. 66.



Szabad, alsó és felső-kiömlésű eredeti **Pracner gyártmányu** ..

„Kincsem”

vetőgépek, kukorica és répa vetésére legalkalmasabbak.

„KNOTEK” féle arató- és fűkaszálo-gépek. Elsőrendű anyagból, tökéletes szerkezettel - várakozáson felüli munkateljesítménnyel. A kontinens legnagyobb aratógép-gyárából.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tenyészbika-vásár.

A Vasmegeyei Gazdasági Egyesület f. évi április hó 1-én és 2-án Szombathelyen tenyészbika-vásárt tart, mely alkalommal eladásra kerül

100—120 darab részben tisztavérű, részben félvér szimmentháli fajta tenyészbika.

A vásárban minden megszorítás nélkül bárki résztehet.

Szombathely, 1908 márczius hó.

410

A Vasmegeyei Gazd. Egyesület elnöksége.

Minden gabonakereskedőnek és termelőnek nélkülözhetetlen

„ a most megjelent ”

GABONAKERESKEDŐK ÉS TERMELŐK KÉZIKÖNYVE

„ Összeállította és kiadja „
SZABADOS JÓZSEF

a Hungária Egyesült Gőzmalmok Részvénytársaság tisztviselője Budapest.

Ezen könyv könnyen áttekinthető módon magában foglalja az összes Budapestre szóló vasuti fuvardíjtételeket, vám díjtételeket, a tőzsde és hajófuvarozási szokásoknak a gabonakereskedelem és termelésre vonatkozó szabályait és egyéb hasznos tudnivalókat.

Ára bérmentes küldéssel **3-10 K.**

Megrendelésnél kérjük az összeget postautalványon előre beküldeni.

Megrendelhető a „PÁTRIA” részvénytárs. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

Eladó birtokok.

Abauj-Torna m. közel vasúthoz, 1000 magy. hold gazdaság, szép kastély és park, felszereléssel 230,000 frt.

Abauj-Torna m. közel nagy városhoz, 1000 magy. hold kitünő prima sik szántó, csinos urilak 425,000 frt.

Arad m. vasut mentén, 22,000 kat. hold vágható bükkfaerdő 2.270,000 frt.

Bars m. közel Budapesthez, 800 magy hold prima sik szántó, szép kastély 260,000 frt.

Bihar m. közel vasúthoz, 1500 magy. hold sik gazdaság, dohánytermeléssel, szép kastély 420,000 frt.

Borsod m. vasutmentén, 1000 magy. hold gazdaság és erdő, szép kastély, felszereléssel 200,000 frt.

Csanád m. vasut mellett, 600 magy. hold kitünő prima szántó, nagyon jó épületekkel, urilakkal 320.000 frt.

Esztergom m. közel Budapesthez, 2600 magy. hold prima szántó, jó épületekkel, nagyon szép kastély, felszereléssel 1.000.000 frt.

Fejér m. közel fővonalhoz, 460 magy. hold prima sik szántó és szőlő, szép kastély, felszereléssel 170,000 frt.

Gömör m. közel vasúthoz, 1200 magy. hold gazdaság és erdő, szép urilakkal 200,000 frt.

Győr m. közel vasúthoz, 1870 magy. hold prima sik gazdaság, szép modern urilak 600,000 frt.

Győr m. közel a fővonalhoz, 575 magy. hold prima fekete szántó-föld, csinos kastély 175.000 frt.

Heves m. közel a fővonalhoz, 3500 magy. hold kitünő prima fekete sik szántó-föld, csinos kastély 1.300,000 frt.

Hont m. közel vasúthoz, 1600 magy. hold gazdaság és erdő, csinos urilakkal, felszereléssel 350,000 frt.

Hont m. közel vasúthoz, 700 magy. hold gazdaság és erdő, szép urilakkal, felszereléssel 95,000 frt.

Komárom m. közel vasúthoz, 1000 prima sik gazdaság, csinos urilak 280,000 frt.

Komárom m. 20 km. vasuttól, 400 magy. hold gazdaság és erdő, urilak 105,000 frt.

Nógrád m. közel vasúthoz, 1800 magy. hold prima szántó, legelő és szőlő, szép kastély 450,000 frt.

Nógrád m. közel vasúthoz, 750 magy. hold gazdaság csinos urilakkal 160,000 frt.

Nógrád m. közel a fővonalhoz 230 magy. hold gazdaság, megfelelő épület, szénjoggal 50,000 frt.

Nyitra m. közel vasúthoz, 2000 magy. hold kitünő prima fekete cukorrépa-föld, szép kastély 700,000 frt.

Nyitra m. közel vasúthoz, 860 magy. hold gazdaság és erdő, kastély, felszereléssel 172,000 frt.

Pest m. közel vasúthoz, 750 magy. hold prima fekete szántó, szép urilak 225,000 frt.

Pest m. közel vasúthoz, 700 magy. hold prima sik gazdaság és szőlő, urilak 185,000 frt.

Sáros m. közel fővonalhoz, 1200 magy. hold, szeszgyár, szép urilak, felszereléssel 280,000 frt.

Somogy m. közel vasúthoz, 1400 magy. hold sik gazdaság, szép kastély 380,000 frt.

Somogy m. közel vasúthoz 600 magy. hold gazdaság, csinos urilak 150,000 frt.

Szilágy m. vasut mentén, 1200 magy. hold prima gazdaság és szőlő, szép kastély 320,000 frt.

Szolnok-Doboka m. közel vasúthoz, 1000 magy. hold prima gazdaság, szép urilak 200,000 frt.

Tolna m. közel vasúthoz, 650 magy. hold prima szántó-föld és szőlő, szép kastély 280,000 frt.

Vérőcze m. vasut mentén, 2560 magy. hold prima sik fekete szántó, szép urilak 700,000 frt.

Veszprém m. vasut mentén, 1800 magy. hold prima fekete sik szántó, urilak 540,000 frt.

Veszprém m. 2 km. vasuttól, 1800 magy. hold, fele sik gazdaság, fele sik erdő, kastély, felszereléssel 390,000 frt.

Veszprém m. Balaton mellett, 450 magy hold gazdaság, szép urilak, felszereléssel 120,000 frt.

Zágráb m. közel nagyvároshoz, 25000 magy. hold sik szántó, szép urilak 400,000 frt.

Zala m. közel vasúthoz, 3000 magy. hold szántó-föld és erdő, szép kastély 700,000 frt.

Zala m. vasut mentén, 1600 magy. hold sik gazdaság, szép urilak 390,000 frt.

Zemplén m. 2700 magy. hold erdő és gazdaság, kastély 220,000 frt.

Beyer Károly Budapest, V., Báthory-u. 5.

Telefon 12-85.

Telefon 12-85.

Mindennemű

OLAJPOGÁCSÁK

valamint répaszelet, korpa a egyéb erőtá-
karmények legolcsóbb árakon kaphatók

Mezőgazdasági Áruhitelbanknál
Budapest, V., Báthory-utca 5. sz.

Gróf Zichy Aladár ur öngym. sárszentmiklósi gazdaságá-
ban, Sárbogárd vasútállomás, **eladó**

33 drb fiatal fehér jármosökör

igen jó kondiczióban; azonnali vétel esetén is az ökrök
maradhatnak márczius végéig. Kérdések vagy kocsni miatt
uradalmi intézőség, posta Sár-Szent-Miklós tessék fordulni.

408

99602/1907. sz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonát képező Püs-
pökladány község határában fekvő:

1. Laponyag nevű --- --- --- 480⁸⁴⁸/₁₂₀₀ hold

2. Szentágotazug nevű --- --- --- 530⁷⁰⁶/₁₂₀₀ hold

3. Szentágota, Kerülőhalom,
Nagykerülő és Nagyszék
nevű összesen együtt --- --- --- 2362⁴⁷⁴/₁₂₀₀ hold

legelőterületnek 1908. évi november hó 1-től
1914. évi október hó 31-ig terjedő időre való
bérbeadása iránt az alulírott miniszterium IX.
ügyosztályában (Vadász-utca 33. sz., III. em.)
az 1908. évi május hó 4-én délelőtt 12 órakor
zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás fog tar-
tatni. Az 1., 2. és 3. alatti bértárgyak külön-
külön adatnak haszonbérbe és így mindegyik
bértárgyra külön-külön teendő az ajánlat.

A versenytárgyalási feltételeknek megfelelően
kiállított írásbeli ajánlatok az alulírott minisz-
terium segédhivatalának igazgatóságánál a ver-
senytárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyujtan-
dók be és az ajánlatok borítékán jelzendő, hogy
az ajánlat, mely bértagra vonatkozik.

Bánatpénzül minden hold után négy (4) kor.
teendő le.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti
feltételek a miniszterium segédhivatalának igaz-
gatóságánál és a püspökladányi közalap. kir.
gazd. felügyelőségénél a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Budapest, 1908 január hó 31-én.

A vallás- és közoktatásügyi
m. kir. miniszterium.

401

„ Világraszóló legújabb felfedezés. „
Egér- és patkányirtószer. (Nem mérge.)
 „Ratin“-féle egérfajta-bacillus és patkánymikrobák összetétele a legbiztosabb e kártékony állatok kiirtására. Semminemű más állatra, sem emberre nem ártalmas. Egérbacillus használati utasítással 1 adag 180 korona, patkánybacillus használati utasítással 1 adag 3 korona. Nagyobb területeken e kártékony állatok tökéletes kiirtását elvállalja: „Ratin“-bakteriológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedüri HAA N B E L A B U D A P E S T, VII, Rottenbiller-utca 26/b. Prospektus ingyen. 239

Már nem rongálódik többé a lószerszám,
 ha azt a
LUKRECIA



készítményünkkel és nem mindenféle salakos zsiradékkal megkeni. **Bámulatosan puhítja és feketére festi a bőrt.** 1 üveg körülbelül 1 liter K 2-30, öt kilós szelencze bérmentve. Utányát mellet K 12-50. Kapható a **Magyar Mezőgazdák Szöv. néf** és minden szakkövadó jobb üzletben. Készíti: **VAD és TAKÁCS BUDAPEST. Postafiók 151.** Tessék prospektust kérni. 270

Mérnöki iroda
FEKETE BÉLA, okl. mérnök
 BUDAPEST, V., Visegrádi-utca 4
 Telefon 37-35. Telefon 37-35.

Parcellázások teljes (műszaki, jogi és pénzügyi) lebonyolítása, birtokrendezések, földmérések, gazdasági vasutak, csatornázások, belvízelvezetés, öntözés, vasuti nyomjelzés, kisajátítások keresztülvitele, mindennemű mérnöki munkálatok. 6114

MOST JELENT MEG!
A SERTÉSHIZLALÁS
 különös tekintettel a sertésveszre
 Tapasztalati alapján írta előszörval ellátta
BACKER GYÖRGY SZEMERE HUBA
 Magyar Mezőgazdák Szövetsége kőbányai sertéshizlaló telephelyének intézője. Ára bérmentes küldéssel 2 K 10 f országgyűléssel képviselő.
 Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésénél, BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. szám. 224

Hirdetéseik felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, IX., Köztelek.

Baratta Norbert báró ömél-tóságának **finom, fésűs juhászataiban**
 több prima tenyészkos
faj- és vérállatok kerülnek eladásra. Elsőrangú referenciákkal és szakkönyvtárvánnyal szolgálhatunk. — Nógrád megye, **POLTÁR** (vasuti és posta-állomás). 405

SKORPIL hirneves **burgonyaültető-gépei.**

 Előnyös alkalmi vétel, míg a készlet tart, az alábbi le-szállított szoros áron kaphatók:
 Kétsoros .. 280 K.
 Háromsoros 360 K.
JULIUS CAROW GAZDASÁGI GÉPGYÁR :: PRÁGA. 224

Kitünő nyári legelő
 Borsod megye északi részén 3—400 drb szarvasmarhára kiadó. Értekezhetni délután 4—5 óra között a tulajdonos **dr. Bácskai-val** Budapesten, V., Alkotmány-utca 18. 270

Gyakorlati tejjgazdaság. Kézi könyv kiegészítők és tejszövetkezetek számára. Írták dr. Koerter István és Sierbán János. 2.20 K előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a „Pátria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.
Tejjgazdaság. Kézikönyv gyakorlati gazdák és tejszövetkezetek részére. Írták: Sierbán János és dr. Koerter István. Vászonzótésben K 5.20 előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a „Pátria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Fajtiszta, vetnivaló burgonya
Haas Ignác kemecsei és görögszállási gazdaságaiban vetési célokra következő fajtiszta burgonyafajok rendelhetők:
 Hortensia, Imperator mm.-ként ... 6 K.
 Up to Date, Nansen, Hatzfeld herezegnő mm.-ként ... 7 K.
 „Nilson” kiváló jó étkezési burgonya mm.-ként ... 8 K.
 St. Wenzel, sárga husu mm.-ként ... 10 K.
 ab Kemecse vagy Görögszállás állomás. Zsákok önköltségen számíttatnak. Waggonrakományok vételénél külön egyezség szerinti mérsékeltebb árak.
 Rendelések: **HAAS IGNÁCZ, Nyiregyháza** címre intézendők. 360

Gazdasági Könyvviteli nyomtatványokat // levélpapirokat // borítékokat és egyéb

nyomdai munkákat

jutányosan és csinos kivitelben készít //

„PÁTRIA” IROD. VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R.-T.

BUDAPEST IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ.

Költségvetéssel készséggel szolgálunk. //

Magas csiraképességű **ERDÉSZETI, GAZDASÁGI, GYÜMÖLCS- és FÜMAGVAKAT, ERDEI és SÖVÉNYCSEMETÉKET, DISZFENYŐKET, SORFÁKAT, GYÜMÖLCSFÁKAT és VADONCZOKAT, FAJBURGONYÁT** 100 legjobb fajban // legjobb minőségben szállít

FARAGÓ BÉLA csász. és kir. udvari szállító **ZALAEGRSZEK.** 237

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 237

Vetésre ajánlunk

300 q fehér lupinát, mely tetzés szerinti mennyiségben ab Virovitica állomás kapható, vevő zsákjaiban, mm.-kint 18 koronáért.

Virovitica, 1908 február 29.

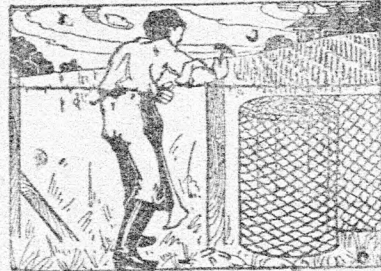
Schaumburg-Lippe herceg urad. Igazgatósága.

397

DRÓT-KERITES

legolcsóbb az 1872. évben alapított

Stadler Mihály sodrony-fonató, szitaárú-és Kerítés-gyárnál



BUDAPEST, VI., Váci-körút 41 t.sz.

Árjegyzék díjmentes.

Meghízható! pontos! Kiszolgálás!

Tavaszi búkkönymag

1907. évi termés, mintegy 100 q eladó, ára vevő zsákjaiban q-ként 18 korona. Megrendelések intézendők az uradalmi tisztartóhoz, Simontornyan, Tolna megye.

379

Nélkülözhetetlen

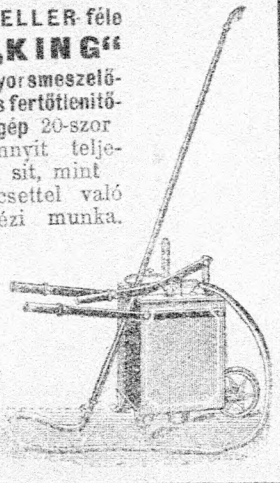
mezőgazdáknak, gyümölcs- és szőlőtermelőknek!

„KING” tömlőkészítéssel többet teljesít, mint 20 ember ecsetel. Percenként 50 négyszögméter fal kifogástalanul bemeszelhető. Minden részt és hézagot kitölt.

„KING” előnyösen alkalmazható: Kertöntözésre, gyümölcsfák és szőlőkertek permetezésére, rovarok pusztítására és beteges fák fertőtlenítésére, valamint sörfőzdékben, tejgazdaságokban, kórházakban, nedves lakások és istállóknak és beteges állatoknál.

Kérjünk 650. számú kimerítő prospektust magyarországi vezérképviselőtől: **WAIDL EMIL** BUDAPEST, VIII. ker., Népszínház-utca 23. Kitűnő működését igazoló elismerő nyilatkozatok rendelkezésére állanak.

HELLER-féle „KING” gyorsmeszelő-és fertőtlenítő-gép 20-szor annyit teljesít, mint ecsettel való kézi munka.



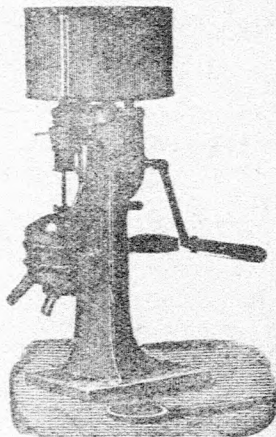
Hirdetmény.

Ugocsa megyében, Mátyfalva község határán Mátyfalva s államtól 15, vasutállomástól 30 perez távolságra fekvő, kitűnő sik területű szántóföld s kevés rét, minden veteményre alkalmas, nem elsoványított, árvízmentes, 135 1/2 holdat tevő (1200 □-öles) tagos tanyai birtok, 36 hold jó őszbuza vetéssel, 15 hold lóheréssel előnyös fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó. Értekezhetni Fehér Mihály tulajdonossal, lakik Tisza-Ujhely, (Ugocsa m.). 391

Méltóságos gróf Blanckenstein Pál urnak többszörösen kitüntetett hirneves **fűzesgyarmati** uradalma tenyésztett gulyából eladó:

13 drb 2 éves, 3 drb 3 éves tenyészképes magyarfajú bika és 11 darab számfeletti magyarfajú üsző.

Bővebb értesítést nyújt a **jószág felügyelősége**. Posta-, távirat-, vasutállomás helyben. 412



Eredeti „Melotte” tejcentrifugák

a világ legrégebbi és legjobb tejfőtőzögépei!

Játszi könnyű kezelés. Legesekélyebb kopás. Legésebb lefőlézés. Legnagyobb munkaképesség. Gyorsan és igen könnyen tisztítható. Nincs javítás. Több mint 200.000 drb van napi használatban az egész világon. Oránkinti munkaképesség 125—500 l. kézi hajtásra. Magyarországi képviselő

GEITNER és RAUSCH BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 8.

Eladó Nagytelek—Varsányi gazdaságban, u. p. Hatvan, tenyésztés felhagyása folytán:

- 16 darab félvér csikó,
- 45 „ montavoni üsző,
- 6 „ „ bika,
- 70 „ „ „ tehén,

nagyobb rész importált. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szívesen szolgál fentnevezett gazdaság. 399

Egyetlen gazdaságból sem szabad hiányozni:

Balassa Frigyes:

A cséplőgépek szerkezete és kezelése

című szakkönyvnek, mely második kiadásban, javított és bővített tartalommal, valamint számos új ábrával gazdagítva most jelent meg.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszter ur ezen a könyvpiacon egyedül álló szakmunkát az összes gazdasági egyesületek és gazdakörök figyelmébe ajánlotta.

Ára bérmentes küldéssel 6 korona 30 fillér.

Megrendelhető a „PÁTRIA” részvénytársaság gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői ut 25. szám.

Eladó birtokok:

1. Bodrogközben, sik fekvésű, c'sürendű minőségű, 1300 holdas birtok, dohánytermeléssel, csakis komoly és készfizető vevőknek.
 2. Miskolc—Kassai fővonalon, 5500 holdas erdőbirtok, némi mezőgazdaság, értékes faállomány és jó vadászterülettel, 375,000 frtért, 50% letétessé mellett.
 3. Erdélyben 13500 holdas erdőbirtok 4—40 éves ültetéssel és 3000 hold körüli kaszáló és legelővel, 225,000 frt vételár és kedvező feltételek mellett.
 4. Ugyanitt vételre kerestetik 10—20000 holdas szarvas-vadászterület, többrendbeli mezőgazdasági és bármily nagykiterjedésű erdőbirtok.
- Szíves megkereséseket kér: **Méhely, Budapest, Eötvös-utca 34.** 395

Wiener Landwirtschaftliche Zeitung.

Biertelj. K 6, balbj. K 12, ganj. K 24!
Wöchentlich zwei Nummern. Probenummern gratis u. franco.
Wien I. Schauffergasse 6.

Szenzációs szőlőujdonság!

„Szent-István király” és „Erzsébet királyné”

Ugy ezek, valamint az összes legjobban bevált régi és új fajok gyökere fásoltványai tiszta Portalis (Gloire Montpellier) alanyon első minőségben kaphatók. Fajtisztaságért kezeskedünk! Oltványainkat csak is a saját telepünkön termelt Portalis alanyon készítjük és ehez csak is a saját oltóanyagunkat használjuk.

Előjegyzéseket ez év őszi és jövő év tavaszi szállításra már most elfogadunk bármely fajra névze, mert telepünkön az összes szőlőfajok megvannak.

Hazai síma vesszőket is minden fajban igen jutányos árrban árulunk. 305

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

LENGYEL-TELEP Szolnok, csemegeszőlő és műztermelés, szőlőoltvány és vesszőtenyésztési telep.

Eladó peronoszpóra-mentes burgonya.
 A mikosdi uradalom eladásra bocsátja az alanti, importált mag után termelt, kézzel válogatott burgonyafajokat, métermázsanként 7 koronáért ab Zalabér állomás, vevő által frankó állítandó zsákokban, 1908 tavasszal szállítva, 200 kilogrammos legkisebb mennyiségben. **Professor Märker**: fehér husu, magas keményítőtartalmu, bőtermő. **Woltmann**: vörös színű, nagyon keresett faj ipari czélokra. **Industrie**: sárga husu, ugy ékezési, mint ipari czélra nagyon alkalmas faj. **Up to date**: igen keresett fehér husu burgonya, nagyon bőtermő, ékezési czélra a bécsi piacon nagyon keresett. **Cymbal**: korán érő, sárga husu, bőtermő ékezési faj. **Ascher**. **P. Krüger és Weisse-Königin**: mindhárom faj ugy ékezési, mint ipari czélra nagyon alkalmas. **Eigenheimer, Avenir**: Hollandi tenyésztések, korai, sárga husu; továbbá az ismert **Magyar-Kincs** fajtát, mely 1906-ban Agnellitől hozott eredeti mag termése, bőtermő, magas keményítőtartalommal, ugyszintén **Agnelli Pannóniája**, sárga husu, korai. Előjegyzéseket a vételár 20%-ának be- küldése mellett elfogad: 213
 Uradalmi Intézőség Mikosdpuszta, per Zalabér.

„ASPINVALL“ burgonya-ültető-gépeket,
 ugymint
„ROCK ISLAND“ tengeri-ültető-gépeket
 ajánlja az egyedüli képviselője:
TOLNAI ERVIN, VI., Podmaniczky-utca 71. sz.
 Megrendelhetők a Magyar Mezőgazdák Szövetkeze-
 ténél Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.
 315

„HAMPSHIRE DOWN“ JUHOK.
 Campiontartalékok a rövid gyapjas osztályok számára
Smithfield, London 1904., 1905. és 1906.
Kitünő hus, jó gyapju, nagy súly.
 Ezen kiválóan értékes
angol juh-fajta
 bámulatosan korai fejlettsége
utólérhetetlen.
 Erős szervezetűknél fogva
minden éghajlathoz alkalmasak,
 és a hus minőségére, valamint annak nagy mennyisé-
 gére nézve egyedül állanak. Más fajtákkal való keresz-
 tetés czéljából is megbecsülhetetlenek.
 Közelebbi felvilágosítást nyújt
JAMES E. RAWLENCE.
 a Hampshire Down juhtenyésztők szövetségének titkárja
SALISBURY, England.

Tápláló tartalom, **eltarthatóság** és ta-
 karmánytömeg tekintetében vegyileg kiválasz-
 tott (selectionált) anyarépákról természet-
 eredeti
valódi: quedinburgi termésű
takarmányrépamag
Mammuth, hosszú vörös, Elvetham-
 féle óriás 18 frt.
Mammuth, hosszú, sárga, Elvetham-
 féle óriás 22 „
Olajbogyóalakú, sárga óriás
 „Des Barres“ 19 „
Eckendorfi, sárga javított, óriás 18 „
Oberndorfi, sárga, kerek, javított 22 „
 50 kilónként, zsákkal együtt, helyt budapesti
 raktárban érte. A legmagasabb csiraké-
 pesség és fajazonosságért szavatolok. 250 kiló
 s ezen felüli vételnél 5% engedmény.
 Mindennemű gazdasági és konyhakerti mag-
 vak a legjutányosabban kitünő minőségben
 kaphatók.
Gombás Gyula
 (ezelőtt Nöthling Vilmos)
magkereskedésében
Budapest, IX., Calvin-tér 9. sz.
 Telefon 102—95. Alapított 1880-ban.
 Árjegyzék készséggel rendelkezésre
 áll, ingyen és bérmentve. 348

Most jelent meg!
PULYKATENYÉSZTÉS
 IRTA:
HREBLAY EMIL
 Állattenyésztési m. kir. felügyelő.
 II. teljesen átdolgozott kiadás.
 148 oldalon 48 képpel.
 Ára 3 kor. 20 fill. bérmentes küldéssel.
 Nélkülözhetetlen minden tenyésztőnek
 Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-társ.
 gazd. szakkönyvkereskedésében,
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. szám.

Kocsigyártás
 Budapesti kovács- és
 kocsigyártó-iparvezető
 védnöksége alatt álló
Kocsi Árucsernok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz.
 Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Nagyobb uradalmi bérletet
 keresek lehetőleg Nyitra, Pozsony
 megyékben, esetleg máshol vasut-
 állomás és országut közelében,
 lehetőleg szeszgyárral. 369
Czim a kiadóhivatalban.

2267. sz. 1908.
Temesvári vásár-hirdetés.
 Az ideli temesvári Szent-József
országos vásár
 folyó évi márczius hó 19-től bezárólag
 márczius hó 23-ig fog megtartatni.
 Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra
 márczius 19-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve
 meg van engedve.
 Temesvárott, 1908. évi február hó 18-án.
 A városi főkapitányságtól:
Bec Ferenccs, főkapitány.

FISCHER és TSA NAGYENYED
 FA- és SZŐLŐISKOLÁK
 150.000 Gyümölcsfa csemete.
 1.000.000 Gyümölcsfa-alany.
 1.000.000 Élő növény csemete
 sőtanyák, díszcserejék, tülevél-
 ták, rézsák stb.
 1.000.000 szőlővirány. Euro-
 pai és amerikai sima és gyö-
 keres vessző.
 Különlegesség: Csemegeszőlő-
 oltványok.
 30.000
 Kiváló szőlő
 beszüretelési és borszőlő
 szőlőfa csemete.
 120
 tet. háló
 szőlőfa
 terítet
 Árjegyzék
 Gyors

GAZDÁK FIGYELMÉBE!!
 UJDONSÁG! UJDONSÁG!
 Most jelent meg: **ÁLLAT-
 EGÉSZSÉGTAN.**
 223 ábrával. Állattenyésztő és állat-
 tartó gazdák és szakiskolai tanulók
 használatára írta:
MONOSTORI KAROLY
 okl. állatorvos, a m. kir. állatorvosai fő-
 iskolán az állattenyésztés ny. r. tanára.
 A MŰ ÁRA
 7
 KORONA.
 Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szak-
 könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

ANTINONIN
 nem illanik el, szájtalan, elcsó.
 Legjobb fertőtlenítő szer
 mezőgazdasági üzemek részére
Száraz istálló!
Nincs többé falmállás!
Nincs penészképződés!
 megvédi a fát a rothadástól és gombáktól.
FARBENFABRIKEN
 vorm. **Friedr. Bayer & Co., Elberfeld.**
 Képvisező Ausztria részére:
 Wien, I., Biberstrasse 15., Friedr. Bayer & Co.
 Prága, II., Wenzelsplatz 43. Prochaska & Starok.
 Képvisező Lengyelország részére:
 Warschau, Marszalkowska 17., Carl Pošepny.

Unzeltig Ferencz
 os. és kir. udvari szállító
 különlegességi gyára
 teljes növényházak
 építésére és
 melegvízfűtő-
 sek berende-
 zésére.
BUDAPEST = WIEN,
VIII., Gyöngygyök-u. 7. XIII/2. Reingasse 32-34.
 Terv- és költségvetést díjtalanul készíték. Helyszini
 megbeszélés nem lesz felszámítva. 6275

**Magyar Gazdák Értékesítő
 Szövetkezete**
BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)
 Igazgatóság és központi iroda:
Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.
 Nagy köpinczei: **BUDAFOKON.**

Értékesít húsfeleket, baromfit, vadfeleket, tej-
 terméket, tojást, zöldséget, gyümöl-
 csöt, mézet és **MINDENMŰ ÉLELMICZIKKÉT.**
 Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szesz-
 lok értékesítése.
**A Magyar Országos Méhészeti Egyesület
 vezérképviselői.**
A szövetkezet tagjai kedvezményben részesül-
 nek. Mindennemű értékesítési ügyben
 díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Hanna-árpa és zabvetőmag, árpaszalma, 2 köcsi és 3 ökörszék eladó. Cím: Simai, Miskolc, Urak-utca 49. 3541

Kényelmes szép villa Batta, zágráb-halmi vonaton. Budapesttől 4 óra távolságra. Ára 16 ezer korona, melyből 6 ezer korona banktelér átvehető. Kiterjedése 3 hold. Masszív téglapépítéssel. A főépületben van 5 szoba, nagy pince és szép padlás. A mellékhelyeken van szoba, konyha, mosókonyha, kocsiszín, istálló, baromfi- és sertésöl, szép kut, jó ivóvízzel, közvetlen a vasútállomás mellett. Batta községben van telefon-, távirat-, posta- és hajóállomás. Venni szándékozóknak felvilágosítást ad a tulajdonos Osztiriza Mártonné Hontvársány. 3539

Remek malomüzlet cseféltel-ozlás miatt eladó. Modern berendezésű, olcsó éremű, 150 méter mérsza magasságú malom (vámház és üzleti) budapesti-zimonyi vasúti fővonal mellett, az ország legjobb búzavidékén. A malom tisztelt kiűnő hírnevének örvevények, amit a malom produktál mind jó eladhat. Ajánlatok Molnár Ferenc és Társai címre: Mitter, (Bács-Bodrog m.) kértnek. 3536

Jutányosan eladók: egy benzinmotor, egy oroz tüzelő; mindegyik egy-egy 10 lőreji cséplőgarnitúrával. Megtekinthető Törökországban, Kanizsai-féle telken. Úgyanott benzinhordók is eladók. Felvilágosítást ad özy, Kanizsai Gyula névvel: Dicső, Jókai-utca 7. 3535

Malomeladás. Fürgelmu pontjén egy gőzmalom eladó vízforgalgyal együtt, de jelenleg 10 lőreji gőzmotor hajítja, 1 kő és egy hengerpárral, amely géplakatos- és kovácsműhelyre is be van rendezve, mindenféle szerszámmal, még esztrogonpáccal is. Szép lakház, mellékhelyekkel, 1413 [1-0] jó földdel, szép gyümölcsösökkel hozzá és egy kihalaszható meleg forrással. Cím: a kiadóhivatásban. 3534

Eladó birtok

Föld, rét, kert, legelő 125 kat. hold, erdő 135 kat. hold. Jó buza-talaj, élő és holt lejtővel, ősz és tavaszi vetéssel, takarmány- és szármakészítéssel 63,000 forintért eladó. Szép egyszécses vidék, országos híres és jó gazdasági épületek, néhány ezer gyümölcsfa, tagosított birtokrészek, saját vadászterület, Trencsén megye. Megkeresések csakis komoly vetőkötől. L.H. 3547* jel alatt a kiadóhivatásban kértnek. 3547

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legjutányosabban a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. szereztetik be. A Fischer-féle szab. Impremált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy száma mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmának szállítója. Pontos szőlő- és szőlőzárás. Ponyvaköcsönző intézet. Arjegyzék, minik kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

ABUNDANCZ ZAB eladó vetőmagnak, kitűnő minőségű, 50 kg. hl. súlyu, bötermő, 2 éves átlag 15 mm., Hegyfalva állomásra szállítva 20 koronáért, a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett vevő zsákjaiban, Nagygeresden, dr. Mesterházy Ernő föld-birtokosnál. 25 mm. földi megrendelésnél 19 korona számítatik. Ugyanott eredeti utántermésű Hanna árpa 18 k.-ért kapható. 3532

Louk kehessége

(Chromikus köbítés és néhol lélegző) biztos eredménytel győzhető. Számítalan elismerés bizonyítja. Felvilágosítást díjmentesen küld Ripp Arvin, Drezda-A.785

SZŐLŐLTVÁNYOK hiányok pótlására; 2 éves dus gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 forint. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre 80 forint. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 forint. : : FÁSOLTVÁNYOK: Gyönyörű példányok, faj-tisztán ezre 100 frt. Szép-séghibával, eredeti biztosítással ezre 45 forint. : : Mind Riparia Portalisra oltva a következő fajokban: FEHÉR BORFAJOK: Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárféher, Mézesféher, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti Rizling. : : VÖRÖS BORFAJOK: Nagyburgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. : : CSEMEGEFAJOK: Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. Port. 1. o. 10 frt. Gyök. " " " I. " 5 " " " " II. " 10 " " " " III. " 10 " " " " 2 éves gyökerű 18 " Hazai nemes vesszők sima 10 kor., gyökeres 30 kor. a fenti fajokból. : : Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. : : Tavaszi szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. : : Székely I. József Gyöngyös, Szent-Urbán-Templom.

Magyar gyártmány. „ERŐ” takarmányliszt-különlegesség. Fejődésben levő és hizó állatoknak megbecsülhetetlen takarmány. 50% proteintartalomért kezesség. Erőteljesebb, hatóanyagokban dúsabb takarmány nincsen. Minden állatfaj 3-4 nap alatt megszokja és előszeretettel fogyasztja. Legajánlatosabb hizó ökröknek, hizó sertéseknek, növendékállatoknak és baromfiaknak. Tejelő teheneknek nem való, mert azok tulajorsan elhiznak tőle. Kérjen árajánlatot. 5 kg.-os mintaküldemény 4 korona ellenében bérmentve küldetik. Megrendeléseket elfogad Brummel Gyula Budapest, VIII., Ludoviceum-u. 4. 410

Remek szép duppant vetőmagzabot ajánl métermázsanként 20 koronáért ab Bánffybanud vevő zsákjaiban, dr. gróf Bánffy Miklós zentelkei gazdasága. Kívánatra mintát küld Nagy Sándor intéző, Zentelke, u. p. Bánffybanud. 3500

Gyümölcs- és disztfák, diszbrokrok, fenyőfélék és rózsákat részletes árjegyzék szerint szállít, kertalakításokat terv és költségvetés szerint készít 388

PECZ ÁRMIN cs. és kir. udvari műkertész és falköln-tulajdonos Budapest, VIII., Kálvária-tér 8

Gazdák figyelmébe! 50% olcsóbb mint bármely más világító anyaga

pyroleum világítása. A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett. Számos elismerésvél máram be-tekinthető. - Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. - Kívánatra prospektus ingyen és bérmentve. 1407

Degen Jakab Budapest, IX. ker., Közraktár-utca 23.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-, gabona-, burgonya-, faszén-, gyapju-

zsák

kazal-, repce-, behordási-, rostaal-, waggon-

ponyva

NAGEL ADOLF zsák- és ponyvagyár, kölcsönintézet. Vétel, eladás és cserélt. BUDAPEST, Arany-János-utca 10. Síforgócsim: NAGELA BUDAPEST. Vidéki telefon: 35-92.

Remek szép duppant vetőmagzabot

Keltetőgépek díjtalan próbára. Keltetőgépek a legjobbak és legolcsóbbak. Keltetőgépek sok száz kitűnő bizonyítvány és ajánlatok egész Ausztria és Magyarország-ból, melyek bárkinek díjtalanul megküldetnek. Keltetőgépek tyúk-, liba-, fogoly-, facsán- és kaszatójásokhoz. Keltetőgépek részletes árajánlat. Keltetőgépek szabadalmazva Ausztriában és Magyarországon. - Egyedül készítője G. Mücke, Reichenberg 2. szám, bei Wien. - Ezen szakmában egyedül gyárt 690

LEGYEK konyhából, kamrából, mé-szárszékéből, istállóból, vágóhidről biztosan elűzetnek, ha a falakat LEGY-BORODORRAL meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. - Egy kiló elegendő 25 m²-re, 5 klg. leírással 6 kor. franco utánvéttel. Megrendelhető FODOR FERENCZÉL Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H. Számos elismerésvél. 287

Most jelent meg! Andrássovich Géza: Házinyultenyésztés és értékesítés harmadik, tetemesen bővített kiadása. Számos művészi képpel és egy műmelléklettel. Ára bérmentes küldéssel 2 kor. 20 f. Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakönykereskedésben, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Préselt búzaszalmát és zabszalmát

szállít elsörendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla Bajmok (Bácska). 6808

KUTSZIVATTYUKAT, „DIADAL” 380 láncszivattyukat és szivattyukat minden egyéb özeira szállítanak

GYÖZŐ BÉLA és TÁRSA szivattyú és fecskendő specialisták BUDAPEST, V. ker., Báró Aczel-utca 3. A Vígsház társaságában.

Keltetőgépek díjtalan próbára. Keltetőgépek a legjobbak és legolcsóbbak. Keltetőgépek sok száz kitűnő bizonyítvány és ajánlatok egész Ausztria és Magyarország-ból, melyek bárkinek díjtalanul megküldetnek. Keltetőgépek tyúk-, liba-, fogoly-, facsán- és kaszatójásokhoz. Keltetőgépek részletes árajánlat. Keltetőgépek szabadalmazva Ausztriában és Magyarországon. - Egyedül készítője G. Mücke, Reichenberg 2. szám, bei Wien. - Ezen szakmában egyedül gyárt 690

Amezőgazdasági gyümölcs-termelés és értékesítés. 79 rajzzal. Irta: Molnár István. Vásonkötésben K 5.20 előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a „Patria” r.-t. gazdasági szakönykereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Prima, száraz tengeri-moslók foszforsavas takarmányesontmész 40-42% külföle olajpogácsa jutányosan kapható: 343

Neubauer Adolf gyári meghatalmazottnál Győr.

Számos kiállításon első díjjal kitüntetett Nemesített Hanna-árpa tetszészerinti mennyiségben kapható a termelőnél. Ára 19 korona a baissagyarmati vasútállomáshoz szállítva. Megrendelések intézendők: Dr. Ofner Oscár Leszenye, u. p. Hontujfalva. 3486

Világhírű szabadalom 18 államban. Stádel-Torkos földmérő-ialiga kapható Stádel gépgyárban, Győrött

Eredeti Hanna vetőárpat

ajánl FR. VODICKA föld-birtokos, Smrzitz i. d. Hanna, Mähren. 271

!! Ujdonság !! A hazai szövetezeti gabonaraktaarak. Irta: Dr. Horváth János, az Országos Központi Hítel-szövetezet aligazgatója. Magtári rajzlapokkal. 3-ik kiadás. Ára bérmentes küldéssel 2 korona 10 fillér. Megrendelhető a „Patria” r.-társ. gazdasági szakönykereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Vétel Burgonyát veszek és adok minden fajban, vető, étkezési és gyári burgonyát, a vevő vagy eladó állomásától. Kérdezőkérdekek v. ajánlatok keretnek Polak L. burgonya exporteur, Bonyhád. 307

Uradalmi tej 250-500 l.-ig vesznük évi kötésre. Schwartz Ignác és fia Budapest, VII., István-ut 4. 3510

Megvételre kerestetik egy jó-karban lévő gőz-erőre gyártott szalma- és szén-sajtáló, az eladni szándékozó kőbölék a gép gyártmányát, év-számát és végső árát Ujglesztés állíval, Bács-Szentamás. 3542

700-1500 holdas jöminőségű birtok urakkal stb. megvételre kerestetik Szives ajánlatok részletes leírással, ár-megjelöléssel. Kér: Gianone Dező Kéthalom, Szolnok megye. 3535

MINDENFÉLE használt zsákot, zsákrongyot (Emballage) ilyenmő hulladékot állandóan veszek. 6308

POLNAUER SÁMUEL használt zsák- és fémkereskedő Budapest, Rombach-u. 5.

Keresek megvételre készpénzfizetés mellett egy szép, rendezett, 1500-2000 holdig terjedő, házilag kezelt birtokot. Feltételek: Város és vasut közelsége, sik, vízmentes, elsőrendű talaj, megfelelő kastély, terjedelmes park, jókarban lévő gazdasági épületek. Szives ajánlatok Velencei Zsigmond Budapest, VII., Izabella-u. 8. sz. cím alatt kértnek. 411

Bérlet Bérletátadás. 2000-2600 kat. holdas bérletmőket teljes felszereléssel, állatállományval, ősz-tavaszi vetéssel, kedvező feltételek mellett május hóban, esetleg azonnal átadják. Cím: a kiadóhivatásban. 3481

GRÓF DRASSÓ

posta KO Magyar üszök Poland Olasz e Peking Bronz p Lámpane Fenti toj: Perna Székely teng Övár dorf réj Amerika szil-

FARA szarv és so BUDA Rákóc Tel: E lfoaga gazd bizását lalni v dék s hák,fe juhok adás közve Sikeres Díjtale

Hiz való és jármo valamint vörösta ökör bármely szerződés lett eladás Récsey szarvasm NAGY

gen szép, tarka sim 1- növen és üsz ugyszintér kőjt járm legjután ajá Kleln ke CZEL Megrendel szerint bá g

GRÓF TELEKI ARVÉD
DRASSÓI URADALMABAN
 posta **KONCZA**, kaphatók:
Magyar bikák,
 üszök és igásokrók,
 Polandkina kanok,
 Olasz emdeni gunarak,
 Pekingi gácsérok,
 Bronz pulykakakások,
 Lámpanskiüll költőgépek,
 Fenti baromfifajok
tojásai.
 Pernaui lenmag,
 Székely, putyi, prairie
 tengeri.
Óvári, Oberndorfi tak.
répamag
 Amerikai dio-, köris-,
 szil-, disz-, sorkák.

FARAGÓ ADOLF
 szarvasmarha-, juh-
 és sertés-ügynök
BUDAPEST, VII.,
Rákóczi-ut 32. sz.
 Telefon 76-85.
 Elfogadja a tisztelt
 gazdaközönység meg-
 bízását **hízott, hiz-**
lalni való és növen-
dék szarvasmar-
hák, fejős tehének,
juhok és sertések
adás-vételének
közvetítésére.
 Sikeres elintézés!
 Díjtalan felvilágosítás.

Hizlalásra
 való és mindenféle fajta
jármos ökröket,
 valamint szép 1-3 éves
vöröstarka növendék
ökröborjakat
 bármely mennyiségben és
 szerződéses szállítás mel-
 lett eladásra ajánlanak 407
Récsey és Dukász
 szarvasmarha-kereskedők
NAGYKANIZSA.


 gen szép, válogatott vörös-
 tarka simmenthali jellegű
 1-2-3 éves
növendék - ökr
és üszöborjakat
 ugyszintén legprimább le-
 kötni való és
jármosökreit
 legjutányosabb áron
 ajánlanak.
Klein Testvérek
 kereskedők
CZELLDÖMÖLK.
 Megrendelések egyezség
 szerint bármikorra is elfo-
 gadtának.


 Somogy megyei tógazdasá-
 gaimból tenyésztésre kivá-
 lóan alkalmas 1, 2, 3
 nyaras gyorsnövésű
cseh pontyot
 és mindennemű
tenyészhalat
 ajánlok. 6941
Dr. HIRSCH ALFRÉD
 Budapest,
 V., Alkotmány-utca 10. sz.


Elsőrendű eredeti
bonyhádi
teheneket
 hasasokat vagy bor-
 jasokat, bármely időben,
 bármely mennyiségben
 kuláns áron szállít
BAUER MÓR
 tenyész- és haszonállat-
 kereskedő, BUDAPEST.
 Iroda: VI., Eötvös-utca 17.
 Istálló Újpest, Károlyi-u. 11.
 Telefon 93-95.


 Elsőrendű fajjellegű
 vöröstarka **ökr** és
üszöborjakat
 1-2-3 éves korban, to-
 vábbá hizlalásra v. járomba
 való tarka ökröket, ugy-
 szintén hasas v. friss fejős
teheneket
 a legjutányosabb áron
 egyezség szerint bármily
 mennyiség szállítására vál-
 lakozunk 269
Spitzer és Weller
 " Kis-Czell "


 Legelsőrendű eredeti
bonyhádi
teheneket
 hasasokat vagy borjasokat
 és tenyész bikákat
 bármely időben, bármely
 mennyiségben coulánsul és
 legelősebb áron szállít:
Kohn Samu és József
 tenyész- és haszonállatke-
 reskedők, Budapest, VII.
 Rottenbiller-utca 60.
 Telefon 91-25.
 Pók: Újpest, Árpád-ut 99.


 Somogy megyei tógazdasá-
 gaimból tenyésztésre kivá-
 lóan alkalmas 1, 2, 3
 nyaras gyorsnövésű
cseh pontyot
 és mindennemű
tenyészhalat
 ajánlok. 6941
Dr. HIRSCH ALFRÉD
 Budapest,
 V., Alkotmány-utca 10. sz.

Tacskókutya, him, vörösszőrű,
 tisztavérű, ne-
 mes származású, 5 hónapos, el-
 adó. R. Pichler India, Szerém m.
 3410

Elsőrendű magyarfajú
 ~ erdélyi ~
jármosökrök,
 ugyszintén 1 éves magyarfajú
 erdélyi
ökröborjuk
 minden időben nagy válas-
 tékban kaphatók
ALEXA MIKLÓS-nál
Szamosújvárt
 Szolnok-Doboka megye. 317


Bonyhádi
 friss fejős-tehenek
 és tenyész-bikák jutá-
 nyos áron kaphatók minden
 héten kedden, szerdán és
 csütörtöki napokon. Istál-
 lók Kispesten, Üllői-ut 24.
 Telefon: Kispes 1.
 Levél- és sürgőnyezim:
Plaschner Sándor
 4743 tehénkereskedő
 Bpest, Ferencz-körút 40.


 Elsőrendű
Bonyhádi faj
 vöröstarka
ökr- és
üszöborjakat
 1-2-3 éves korban, to-
 vábbá hizlalásra vagy já-
 romba való tarka ök-
 röket, ugyszintén hasas
 vagy friss fejős tehenek
 a legjutányosabb ár-
 ban egyezség szerint bár-
 mily mennyiség szállítására
 vállalkozik
Nelzer Antal, Dombóvár
 Tolna megye.


Kiválóan csontos
nemes és jófejlődésű
**Bonyhád-
 Simmenthali**
 keresztezésből eredő
 1 1/2 - 2 éves
tenyész bikák
 = eladók =
 Fedeztetés kipróbálva.
Yorkshire tenyészet.
 Pusztá-Forna, posta Csákvár.
 9986 **Az intéző.**

Országosan törzskönyve-
 zett nagy fehér
Yorkshire
 tenyészanyag állan-
 dóan beszerezhető nagy-
 geresdi tenyészetemből.
 Idősebb
 állatokra előjegyzés
 szükséges.
Dr. MESTERHÁZY ERNŐ
 földbírtokos, NAGYGERESD.
 (Sopron megye.) 3383

Vegyések
 A legnagyobb állami és első
 díjjal kitüntetve, berezégi
 tisztelédj stb.

KOEHLER
FRIGYES
 kertművész és kertépítő
 Kerttechnikai iroda:
Budapest
VII., Gizella-ut 15. szám.
 (lakás: VII., Thököly-ut 46.)
 TELEFON: 25-33.

**Park, kert stb. terve-
 zése, kivitele stb.**
 Tájékoztató képes utmutató
 kívánatra ingyen küldetik.

Eladás
 Alkalmi zongoravétel
 Bösendorfer Schwoighoffer
 Kern-Wirtl kiváló mesterek
 gyártmányú 200 forinttal
 jobb. Pianók 150 frt. al-
 zongora, vagy pianó 250
 frttól felebb, minden áron.
 Zongora-, ezimbalomhang-
 lások helyben és vidéken,
 szakavatott munkások által
 gyorsan és olcsón eszközöl-
 tetnek. **EMERY MIHÁLY**
 a Magyar Kir. Zeneakadémia
 szülötje, BUDAPEST, VI.
 Király-utca 58. 5472

Gödöllőn közvetlen a vasut és
 szép árnyas liget
 mellett 2 bérház eladó. Egyik
 ház 4 szob, a hozzávaló
 összes melléképítmények, parki-
 zott udvar elkülönített gazdasági
 udvarból áll. Ugyanott a másik
 bérház 4 lakással, melyek évi bére
 1100 korona, szintén eladó. Bővebb
 értesítés „Hír” jellege alatt a
 kiadóhivataltban nyerhető.
 Kifűző Duppaui
 zab q-ja 17 kor., minősége 52 kg.
 Hanna árpa q-ja 15 kor., minö-
 sége 72 kg. Nagyszemű lencse
 50 kor. q-ja. Koránérő székely
 tenyeri 20 kor. q-ja. Réty-Eresz-
 tevény állomásra szállítva a vevő
 székjába. Hadnagy Gyula föld-
 bírtokos Dálnok, Háromszék m.
 3269

Burgonyaszárítógép füzem-
 lésű, vízvezető, változó
 miatt eladó. Különösen szeszgyár-
 ral kapcsolatban előnyösen hasz-
 nálható, különösen romlásnak in-
 dult burgonya konzerválására ugy-
 elmezés, mint takarmányozási
 célokra. 3274

Eladó vetőmag! Duppaui
 zab q-ja 17 kor., minősége 52 kg.
 Hanna árpa q-ja 15 kor., minö-
 sége 72 kg. vevő székjában. Gorbai
 Agoston Magyarvalkó, Kolozs m.
 3425

Tavaszbuzát vetőmagnak 78
 kg. sulyban ajánl
 Földes Győző gazdasága Rétszilas,
 u. p. Sárobgárd. Ára q-kint
 vevő székjában ab Sárobgárd 27
 kor. Kívánatra mintát küldünk.
 Továbbá pátul fehér tengeri
 első uttermés 16 kor. áron
 per méterháza fenti feltételekkel
 ugyanott kapható. 3466

Eladó élőfák Luczfenyő: 1 m.
 magas 40 fillér, magas 70 fillér,
 magas 50 fillér, 50 cm.
 magas 40 fillér. Vékonyhajú díjfa:
 2 m. magas 50 fillér. Faiskola:
 Öbnyő (Győr megye), Csomago-
 lóságon, vasuthoz (hajóhoz)
 szállítás ingyen. Megrendelhetők:
 Mártíry Éde Budapest, I. ker., Vár,
 Országház-utca 2. 3470

Akáczták, 4 évesek, átültet-
 tek, gyökérdusák, 2
 méter magasak, feladva 100 drb
 25 korona, 1-2 évesek, csoma-
 golva, feladva ezre 61 korona.
 Szabó Lajos, Apostag. 3365

Eladók most tavaszi szállításra
 2-3 méter magas sorta
 akáccsemeték, (3 éves gyökér-
 hajtás) száznként ab Sárosd
 vasútállomás 25 koronáért Ester-
 házy László gróf jószágigazgató-
 ságánál Sárosd, Fejér megye.
 Ugyanott egy darab 4 éves, jó
 hágokeppességű telivér borzderes
 schwitz-fajta tenyészbika 500
 koronáért eladó. 3349

Professzor Wohltmann faj-
 tisztító vetőburgonyából több waggon eladó Blum
 Sándor, Felsővácsárdi (posta és
 állomás Galgóczi) gazdaságánál.
 Ár hét korona métermázsánként
 galgóczi állomásra szállítva vevő
 bérmentes szákjában. 3461

Eladó burgonya „Uptodate” igen
 előtérű, egészséges ellen-
 álló faj, vetőmagnak és elmezési
 célra kézzel válogatva gazdasági
 intézőségénél Dunaszerdahelyen,
 vevő szákjában ab állomás 4 kor.
 3397

Hirdetmény. Akáccsemete
 60-70 centi magas, ezrenként
 3 frt, 70-80 centi magas 3-50
 frt, 2 éves akáccsemete 150 centi
 magas, ezrenként 6 frt, 2 éves,
 1 méter magas, ezrenként 5 frt.
 100 cm. magas, ezrenként 6 frt,
 2 éves, 1 méter magas, ezren-
 ként 5 frt, legjobb minőségben,
 díjmentes csomagolás és a tiszta-
 lóki vasútra feladás mellett, alól-
 írttól kisebb és nagyobb mennyi-
 ségben, ősz és tavaszi szállításra
 kapható. Szállításra felül meg-
 rendelésnél 5% kedvezmény. Do-
 bos Imre főszolgabíró Tiszalökön,
 Szabolcs m. 6856

Ugocsa megyében, **Tisza-Uj-**
 hely község határában
 52 holdas (1299 [3-5]) földbírtok
 jó fizetési feltételek mellett eladó.
 A belsőleg 12 hold, mely az 52
 holdban befoglalattatik értekez-
 hetni a tulajdonosnál. Plachy
 János. 3471

Akácztaccsemete (3 éves gyö-
 mérten felül eladó. Ára 65 kor.
 ezrenként ab vasútállomás Gicz-
 Hatalom. Rendeléseket elfogad
 Hatalom gazdaság, posta Gicz-
 Hatalom. 3489

Eladó elsőrendű szép három-
 éves, gyéres, saját ter-
 mésű, fajtisza Portalis, Solomán
 vagy Rupestris, hiányok pótlásnál
 Ezre 43, száza 5 koronáért. Czi-
 mem: Buday Gyula ügyvéd,
 Debreczen. 3507

Homokborsó. Kifűző, nagy
 legénytartalmú,
 zöld, száritott, százas és abrak-
 takarmányt ad. Zabhal keverten
 vetve több és jobb takarmányt
 ad a kukkányos zabnál. Eladó
 métermázsánként vevő szákjában
 a czezel vasútállomáson husz
 koronáért utánvétellel. Koller Pál.
 Alap, Fejér megye. 3508

Első minőségű réti széna 4-500
 métermázsa eladó. Véke
 községben (Zemplén m.) Szmr-
 csányi János ur bírtokán. Vasut-
 állomás Perbenyik, posta- és
 sürgönyállomás: Királyhelmez.
 3506

Szőlővesszők, kifogástalan 1.
 oszt. eladók.
 Ripária Portalis gyökere, ezre
 20 kor., Ripária Portalis sima,
 ezre 10 kor., Eurpai sima, cse-
 meges, 4 borfaj, ezre 6 korona.
Akáczták kiültetésre, vastag és
 gyökérdus 100 darabonként 24
 korona vasútra feladva. Megren-
 delések intézendők: Dr. Salgó
 József gazdasága, Turkeve. 3505

Burgonya (Märksche Zwiebel)
 ültetéshez 50 q-tól
 feljebb, kedvező feltételek mellett
 kapható. Bővebb felvilágosítással
 szívesen szolgál a kiserdői intéző-
 ség, posta Vágszered. 3504

Malomjárt 36" francia
 kövekkel, jó
 állapotban eladó. Lustig és Beck
 V., Váci-ut 51. 3501

Koriandert vetőmagnak szállít
 napi ár mellett bár-
 mily mennyiségben a nagykeres-
 uradalom, Nagykeres, posta és
 vasut Aszód. 3509

Birtokparcellázás miatt egy
 4 h.
 mezőgazdasági szeszgyár 1 évi
 április hóig üzemben, ugyszintén
 mindenféle mezőgazdasági felsze-
 relések 1 db **Rusztan Proctor**
oséplő garnitúra és 1 db 8
 lőerejű **egy éves magyar állami**
oséplő garnitúra eladó. Bő-
 vebb felvilágosításra szolgálnak
Bruck Testvérek Csernye,
 pr. Bodajk Veszprém megye.
 3504

A gazda
tíz parancsolata
 ingyen kapható min-
 den kereskedőnél, vagy
 levél útján ingyen és
 bérmentve küldi:
Ubald v. Trnkóczy
 gyógyszerész
 Laibach, Krain, Österr.

Cseplő, magyar államvasúti
 gyártmány, hat lőerejű,
 teljesen használható állapotban
 eladó ezer koronáért Vertán 7 il-
 tán földbírtokosnál Szombathely,
 Bihar megye; állomás Szombathely,
 ság-Rogoz. 3513

Terjedelmes szőlőkert és lakás
 a szép Kraszna
 partjának déli lejtőjén Szilágy
 megyében: Páratlan és kényelmes
 12 szobás lakás, 2 konyha, 2 éle-
 kamra, terjedelmes 2 pince, eme-
 letes magtár és istállók, ezen
 épületek szilárd téglanyagról és
 cserépszindely-fedéllel. Fa- és
 székérszín, baromfi- és sertés-
 ólak, nagy méhes, az udvar köz-
 pén park jóvízi kútjal. Az udvar
 folytatása egy három holdas vete-
 ményes kert, ennek folytatása a
 legemesebb fajgyümölcsös 24
 hold nagyságban, már termő fá-
 kal, ebből nyílik közvetlenül a
 színtén 24 holdnyi kiterjedésű
 rendezett és termő állapotban levő
 bor- és csemeszőlő, vincerellé-
 lakásokkal és kuttakkal, a szőlő
 végében van a 30 holdnyi fiatal
 és szalaserdő, mely a szőlő karó-
 zását és a házi tüzelőanyagot tel-
 jesen fedezi. Ára 40 ezer forint.
 A vételre, tekintve a gyümölcsös
 és a szőlő jövedelmezését, igen
 jutányos, bankteher is átvethető.
 Venni szándékozóknak felvilágo-
 sítást ad a tulajdonos Osztricia
 Márton Hontvársányban. 3537

20,000 drb Soporfa magon-
 czok 1 és 2 évesek
 eladó. Czim: Trasser Lajos sara-
 falvai gazdaságában, Torontál m.
 3543

Nád, 1000 kévéként 220 kor. ab
 Szond waggonba,
 vevő ponyvával leköve. **Szeke**
 20 drb jókarban, vastagelyes,
 drbja 100 kor., 5 drb velenői
 10 kor. árengedmény. Kapható
 Ertl József gazdaságában Szond,
 Bács m. 3544

Vetőmagnak. A kétornyulaki
 gazdaságban
 (Pápa mellett, Veszprém megye)
 a következő fajtisza vetőmagnak
 kaphatók: Abundance-zab, Kneif-
 fel-árpa métermázsa 19 korona,
 Zabmentes tavaszi búkköny 20
 korona, vevő szákjában vasútra
 szállítva; 500 kgr-on felül az
 ár-1 kor.-val alacsonyabbak. 3545

Csicsókát eladók franco Títel
 vonat- vagy hajó-
 állomás, métermázsánként 7 koroná-
 ért. Zsák nélkül, tíz méter-
 mázsányi vételnél 6 koronáért.
 Molnár Ferencz, Títel. 3546

Vetőmagnak, dírekte lóval
 nyomtatott és jól
 tisztított tavaszi búkköny mag
 kapható 17-50 kor. áron vevő szá-
 kjában Schillinger József bírtok-
 osnál Kíszenőn, Arad m. 3533

Páratlan jó kisbírtok: Terje-
 delmes 72 hold, mely-
 ből 50 hold friss mezezség, 10
 hold rét, 12 hold jó szántóföld.
 Jó forgalmú vizimalom, melyet a
 vevő tetszése szerint külön bére
 is kiadhat 1400 koronáért. Családi
 körülmények folytán gyorsan el-
 adó, ára egészben 32 ezer forint,
 biztos 15%-ot jövedelemhez. Vétel-
 hez 15 ezer forint készpénz kell,
 a többi törlesztéses teher marad-
 hat 1. és II. helyi betétként.
 Az egész terület a szép Kraszna
 völgyén fekszik Szilágy megyé-
 ben, beltelekre is jó haszonnal
 telepírelázható. Venni szándé-
 kozók forduljanak Osztricia Már-
 ton tulajdonoshoz Hontvársány.
 3538

Eladó vetőmagárpa, eredeti
 termés, q-ent 17 kor. áron, ab
 Szabad-Bátyán állomás, vevő ál-
 tal franco állított szákokban.
 Kívánatra mintát küld nagylángi
 bérgazdász intézősége, Braun
 Adolf Budapest, V., Lipót-körút 15.
 3532

16 első díjjal és ezüstéremmel kitüntetett

KALLAI LAJOS motorgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.,
a leghíresebb benzínlocomobil cséplő-
készítők



Teljes
jótállás kitű-
nő cséplésért

Ezen motorokat minden gazda hatóságilag engedély nélkül
maga kezelheti szalmafűvelés házak között is.

Kallai Lajos motorcséplőkészlettel kitűnő
sikerral működnek az ország minden részében
többek között: báró Kemény József urai Maros-Németi,
Zeykfalvi Zeyk Dániel v. főlepa urai Nagyenyed stb.
Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

Száritott répaszeletet, melasszét és műtrágyát

jutányos feltételek mellett szállít.

Sebők Emil és Társa

Budapest, Kálmán-utca 15.

Szivógázmotorok.

Eredeti „BENZ”
gyártmány, legol-
csóbb és legbiztosabb fűzőgép, továbbá benzínmotorok és
benzínlocomobilok malom, ipar és gazdasági célokra.



Minden nagyvárosban
azonnal szállítható

Vezérképviselek:
**Kalmár és Engel BUDAPEST, V.,
Lipót-körút 18.**

Költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Kedvező fizetési feltételek. 6844 Kedvező fizetési feltételek.



Nélkülözhetlen
minden fuvarosnak
az **ujonnan**
szabadalmazott **huzórugók**, illetve **lékímélők**. A huzás-
nál egyenlően működik s egy a megtakarítás iktatókban és
szerszámokban. 9. sz. vonóról 15 méter. K. 7. — 1. sz. vonóról 30
méter. K. 8. — 2. sz. vonóról 30 méter. K. 9. — 3. sz. vonóról 50
K. 10. — 4. sz. vonóról 70 méter. K. 12. — páronként. 6825a

J. PFEIFFER, WIEN, III/2., Stammgasse 15.

Dinnyemag.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajtisza,
kitűnő minőségű válfajokban kapható:

Sárgadinnyék: Ananász zöldhúsú, Ananász vörös-
húsú, Ananász cantaloup, Bem tábornok, Bellegarde
cantaloup, Bomba sárgahúsú, Bomba zöldhúsú, Com-
posité, Composité sárgahúsú, Lind Jenny, Margit, Musca-
tello, Muscat orange, Non plus ultra zöld, Non plus
ultra sárga, Parisi prescott cantaloup, Sirimpecsek,
Tiszagyöngye, Tiszagyöngye muskotály, Kacsanka,
Turkesztán gömbölyű, Turkesztán zöld, Turkesztán nagy
zöld, Turkesztán rózsahúsú, Turkesztán sárgahúsú, Tur-
kesztán muskotály, Turkesztán Pósa-féle, Corfui téli.

Görögdinnyék: Apafai, Athénei, Aranyárgabélű,
Debreczeni korai, Fazekas-féle, Fehérbélű, Hevesi,
Halasi, Hortobágy, Luby-féle, Marsovszky-féle, Narancs-
görög, Ónody-féle, Páratlan, Sámsoni.

Fajtánkint:
50 szemes adag 5 fészkeknek kétféle vetésére — 20 állér
500 „ 50 „ „ „ 1.60 „
1000 „ 100 „ „ „ 3. — „
2500 „ 250 „ „ „ 7. — „
5000 „ 500 „ „ „ 12. — „
10000 „ 1000 „ (egy holdra való) 20. — „

Öt holdon felüli rendelésnél külön kedvezmény,
a megrendeléshez nyomatott termelési utasítást ad s
Fivánatra árjegyzékkel szolgál: 409

BIRÓ PÁL kertgazdasága, Debreczen.

Különleges hatású serumok

**Sertés-} vérsz ellen (polyvalens sertés-vérsavó Dr.
pestis } Wassermann tanár, titkos tanácsos
ellen (serum a másodfajta ellen és Dr. Ostertag tanár után).**

**Borju-} rag. tüdőlob ellen (polyvalens serum a
vérhas } borjúk ragályos tüdőgyula-
dása ellen).**

**Baromfi-kolera } ellen (polyvalens baromfi-kolera
savó.)**

Biztosan ható
pusztító szerek
patkányok } egerek
ellen (Egér hagymáz ellen
(Morratin) (typhus) bacillus)

Pharm. Institut Ludwig Wilhelm Gans, Frankfurt a/M.
Vezérképviselek Ausztria-Magyarország részére:
SCHOBER RUDOLF, Wien, III., Löwengasse 24.

CSODÁS!

A **Bonodor folyadék** a legbiztosabb arnyékszék
szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegy-
súlyu 5 kg. csomag bérmentve 7-50
K.** (Elegendő 1 évre.) **1 kg. próbacsomag
2-50K. csomagolással, szállítás nélkül.**
A Bonodor por vizeldék azonnali szag-
talanítására kitűnő szer. 5 kilós posta-
csomag **bérmentve 7 K.**, 1 kilós próbacsomag
2 K. csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés
kézpénzért vagy utánvévvel. Számos elismerőlevél.
Vezérképviselek:

FODOR FERENCZ
Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H.

TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„Senior“

automatikusan 24—
28—32 angol hüvelyk-
ben négyzetben ültet,
kivánság szerint 2—4
szemet fészkenként.



„Senior“ tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

„Senior“

munkaképessége sor-
köz és táblahossz sze-
rint, napi 7—10 m. hold
egy pár könnyű lóval
és egy kocsisal.

„Senior“

megkivánt mélységben
egyformán ültet, minden
fészket betakar, minden
fészeksort két oldalt
meghengerel.

Mc Cormick Harvesting Machine Comp.

Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„Senior“

magyar gazdaságokban
1907. évben körülbelül
200 példányban
kitűnő eredménnyel
dolgozott.

Referenciák:
Főhercegi uradalom, Főherceglak.
M. kir. gazd. akadémia, Debreczen.
Ungar Lajos urad., Ómoravicza.
Deutsch Sándor gazd., Valkány.
báró Podmaniczky Endre urad., Kételeb.
báró Hammerstein R. urad., Pusztasári.
gyulai Gaál Rezső, Mozsor.

Referenciák:
gróf Eltz féle urad., Vukovár.
gróf Teleki Ar. d urad., Drassó.
báró Kemény József urad., Marosnémeti.
gróf Andrassy Sándor urad., Szigetvár.
Csókai uradalom, Csóka.
Plukovits József gazd., Csantavér.
Deutsch Adolf gazd., Nagyboldgány.
Gergely Károly gazd., Gyömrő.

Hirdetési
minden sz.
... den
A legkiv.

Betöltés

Földbirtok
Dijmentes
A Magyar
és Erdő-
gazd. Egy-
k., Üllői-
birtokos
figyelmét
állást köz-
helyben gaz-
bőzött állás-
Egyre
Az állás-
díjmentes
esetén az
zetesége
lára meg-
tet ajánl s
az illetők
számtal és
stikre von-
megkírdi.
Tisztelettel
birtokos
kat, hogy
sok betölté-
iról egy-
kérve
igénybe
kérjének
A M. Gazdai
Országos B.

Betöltés

Gazdaság-
van egy 200
Tolna várm.
tatik, hogy
intézetet jó
német nyelv-
tökéletesen
teljes ellátás-
tes. Pályázat
jános kassza-
vármegye.

Magyar
és ke-
mérlegképes
számvevő ke-
lépésre. Biz-
kal felszerelt
igények meg-
a jakabszálla-
sághoz. Sár-

Segédítse
modhatnak a
gyar honpolg-
sánek, kik a
lett a német
modványalka-
genia gróf
megyei urada-
tóságához ny-

Egy gazdas-
restetik
ken át gazd-
gazdasági ke-
dekkel végeze-
jelentkezni T-
tanyán. Vasú-
felhagadottm-

Nőtlen, kon-
ker-
pésre. Aján-
czimre küldet-

Gazda
ker-
vagy 24-iki b-
mak józónél-
bizható egyen-
ségben már
köttek gazd-
munkák
Évi fizetés 20
buza és kétsz-
2 hold tava z-
zatok bizon-
Róth Gerzso
sághoz intéz-

Kulcsári
gazdaságban
a fenti czim-
tukat bizony-
val, melyre
időn belül.

Gyakorlott,
kerestetik. F-
gabona stb.
Gárdonyi An-
Thököly-ut
mutatkozik es

Mielőbbi
segédítést, tö-
évi fizetése
és Jakás. Biz-
melyek vissza-
dandók. Vaj-
Janya pia, p-
megye.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legökölteosebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett számlit

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST-KELENFÖLD

a budaörsi-uton, a vasutállomással szemben.

A Szegedi kenderfonógyár r.-t. Szegeden

felhivja a t. gazdaközönség figyelmét minden szerkezetű aratógéphez használható

manila kévekötőfonalára,

melyet mint egyedüli hazai gyártmányt, garantált 45 kg. minimális hordképességgel, a külföldinél jelenté-
kenyen olcsóbb árban szállit.

Mult évben több mint 1000 mmázsát adott el a gyár és számos nagy uradalom elismerő-levele bizonyítja a fonál kifogástalan minőségét.

Ugyanott **gőzeke-sodronykötelek, gazdasági kötélárak, kenderzsákok** legelőnyösebben beszerezhetők.

DEHNE Fr. gőzeke gyára magyarországi vezetésű: **Timár Ede** cégénél, Budapest, Lipót-körut 28.
Vásárlás előtt kérjük az uradalmakat a DEHNE Fr. legújabb gőzeke előnye ismertetésének megküldésére.

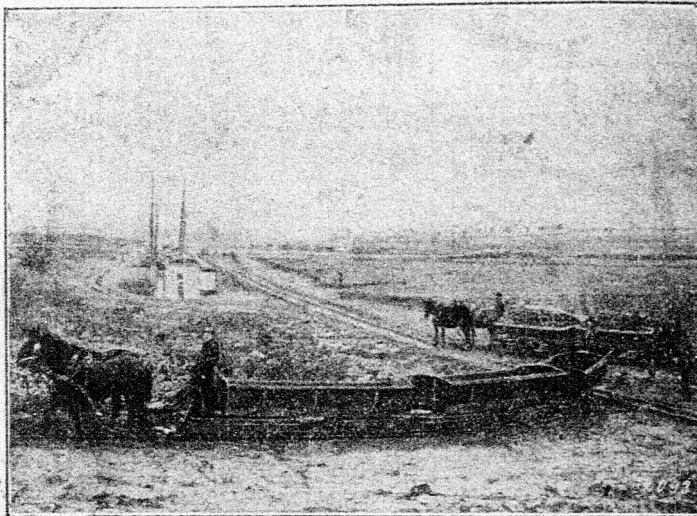
ROESSEMANN & KÜHNEMANN

KOPPEL ARTHUR-féle vasutak.

Prága, Bécs. **BUDAPEST,** VI., Váci-ut 113-115. Zágráb, Berlin.

Gazdasági, ipar- és erdei vasutak
nyomjelzése, tervezése és építése.

Sinek, hordozható vágányok, fordító ko-
rongok, kocsik, mozdonyok bérbe is adatnak.
Répavasutak. Használt anyagok állandó raktára.



Tavaszi trágyázásra legalkalmasabb a Cséry-féle szemétrágya,

mely a legolcsóbb phosphort, kált és nitrogént tartalmazó természetes trágya. Az istállótrágyát
tartalomban és hatásban jóval felülmulja. Rövid idő alatt rengeteg népszerűsége tett szert.

Ismertetések, analizisek és árajánlatok kaphatók a központi eladási telepen:

BAYERTHAL és **LEVY** cégénél Budapest, V. ker., Bálvány-utca 26.

Fennáll 1873 óta.

**Közraktárt
Malmot
Istállót**
legolcsóbban

Tűzbiztos
és örökké tartó
építsünk.
Tervet, költségvetést ingyen készít:

Rella N. és unokaboscse
Budapest, IX., Üllői-ut 25.
Üveggel bélelt vasbetétes
ozementhorádók és tartó-
nyok, vasbeton
pinczék.